

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

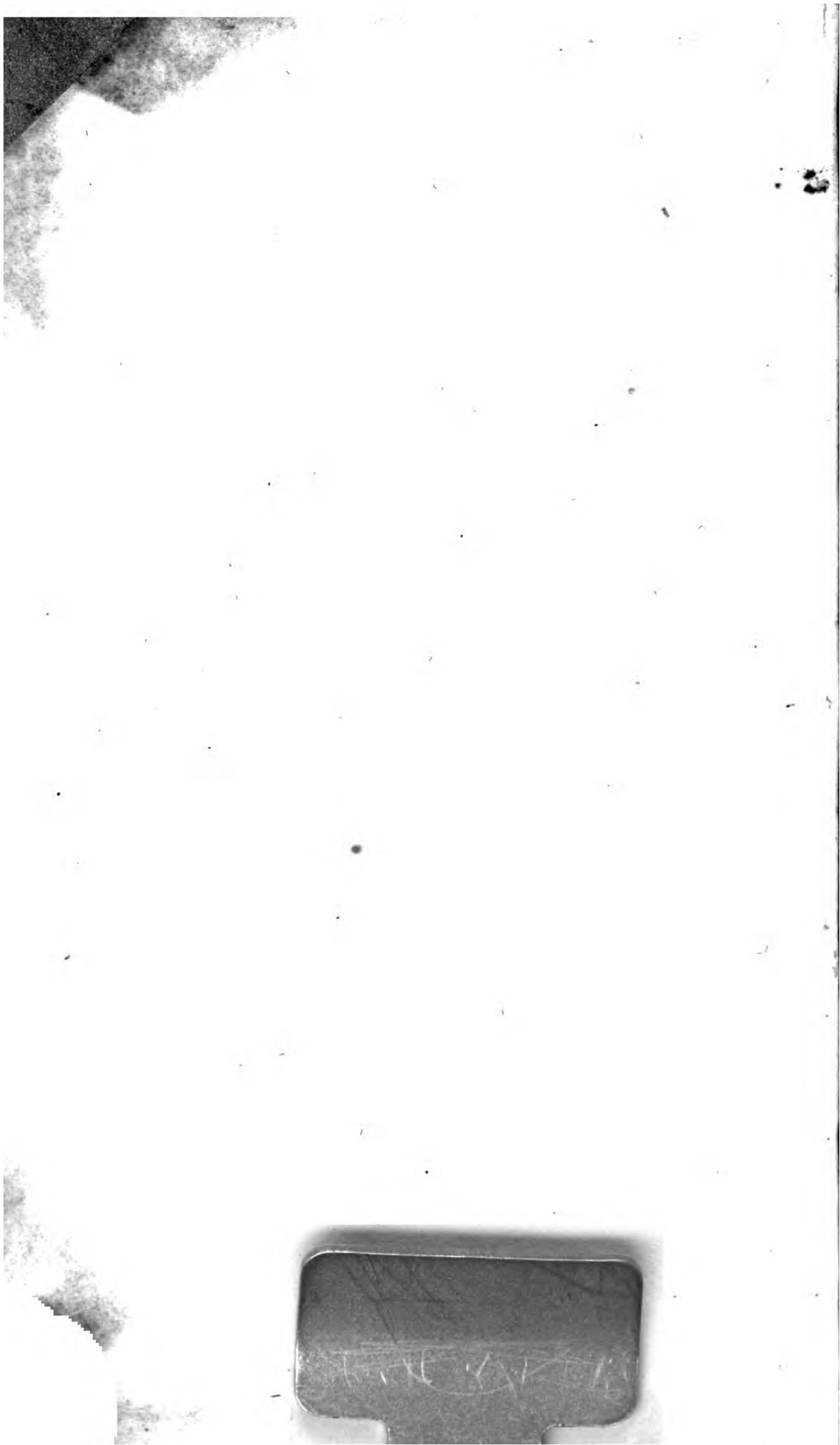
For more information see:

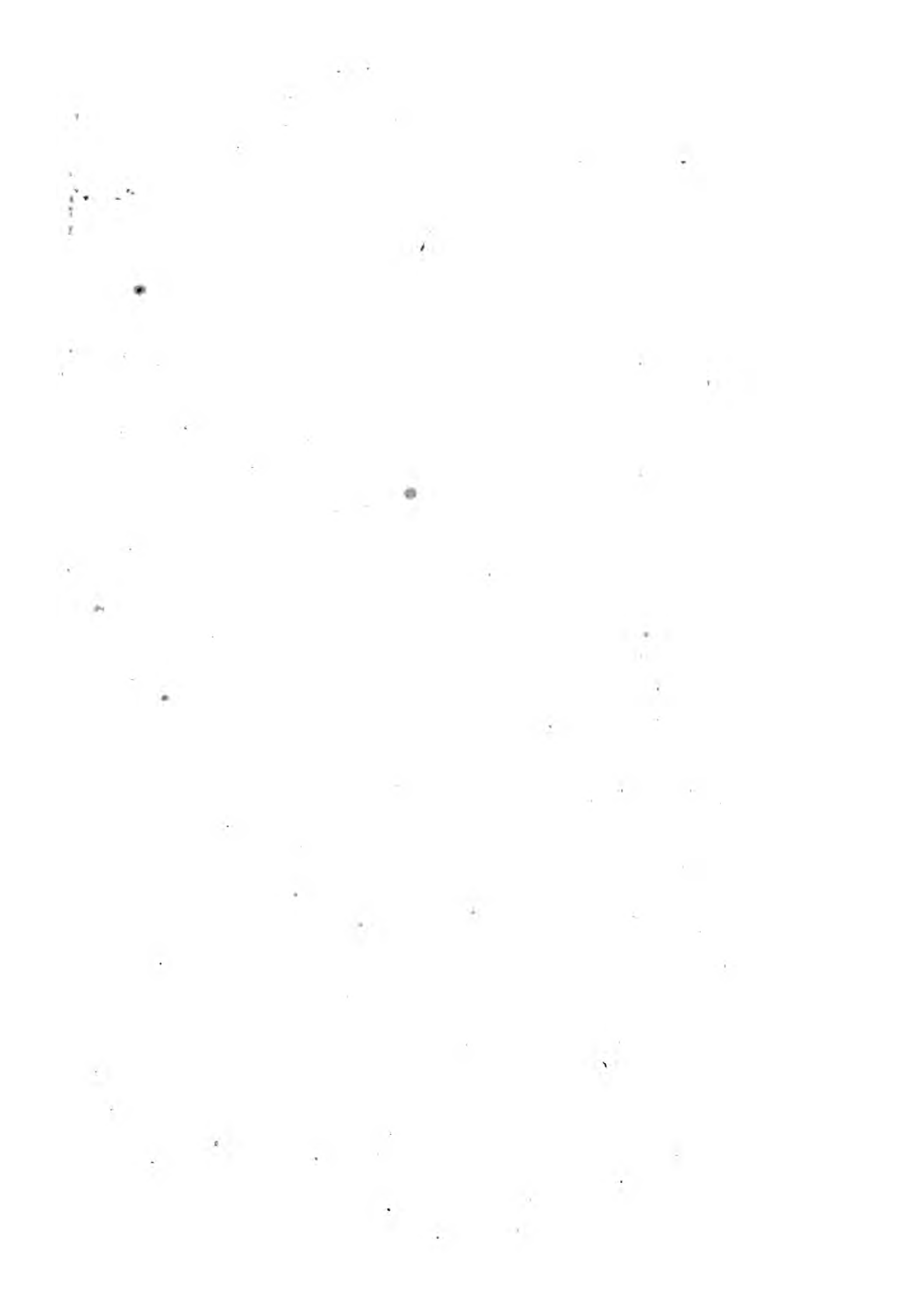
<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

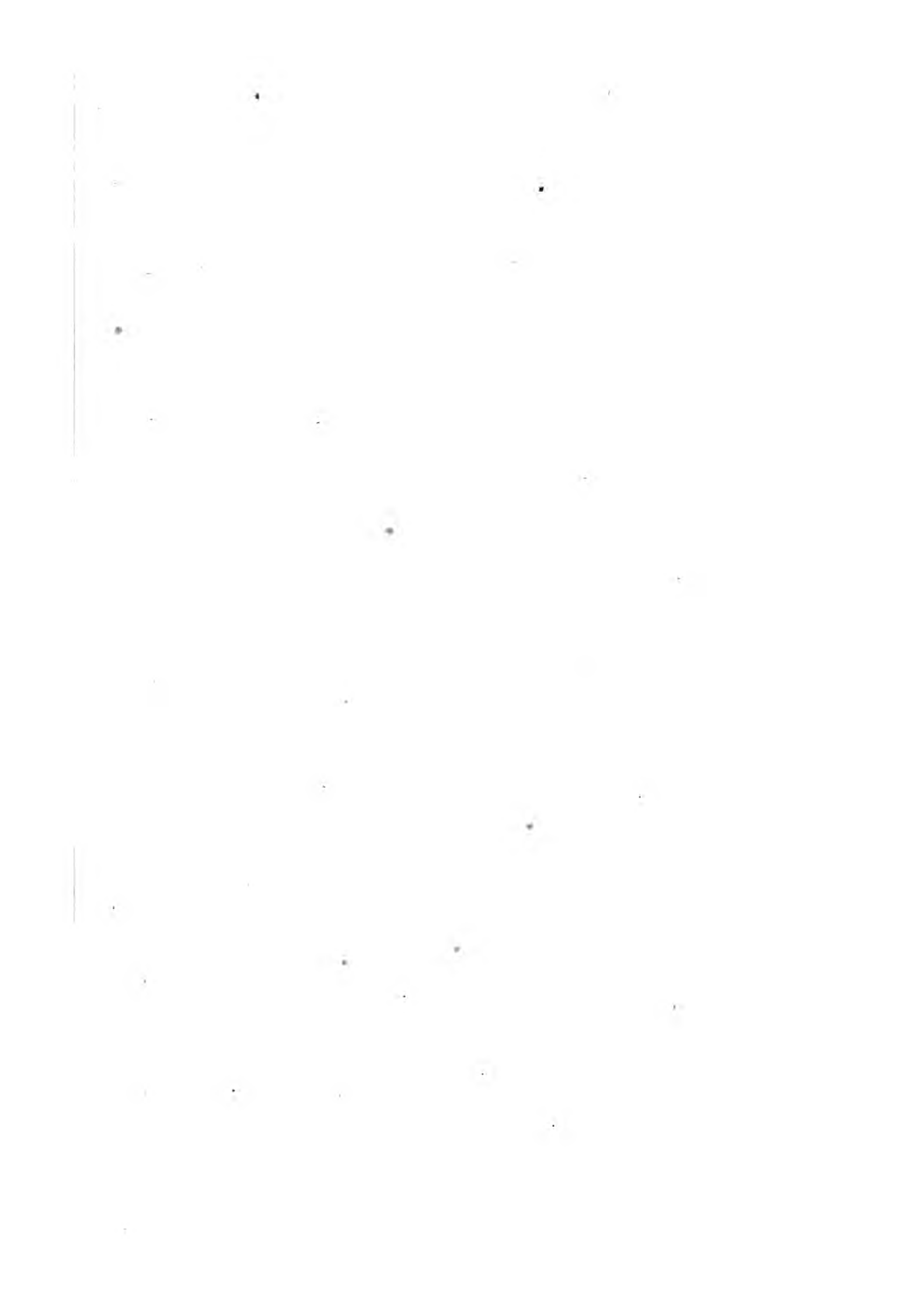

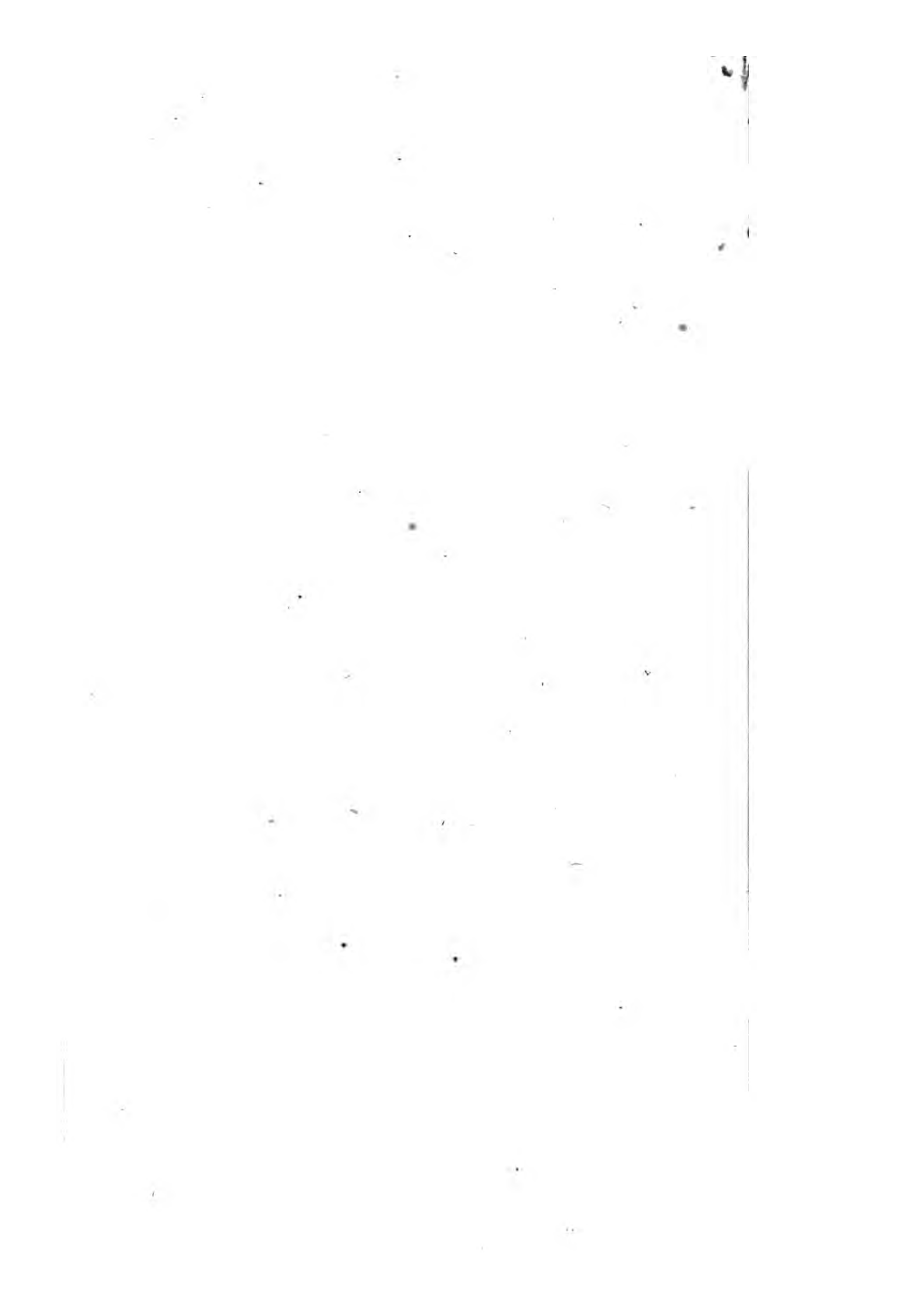
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

186 HISTORIA 216
**HROLEFI
KRAKII**

Inter Potentissimos in Eth-
nicismo Daniæ Reges
celeberrimi,

**Ab avo ejus Halfdano
II. & Patre Helgio, hujusq;
fratre Hroare, secundum monumen-
torum Islandicorum manu-
ductionem deducta,**

**A Fabulis, in quantum fieri potuit,
vindicata,**

**Cumq; aliis Historicis, inprimis Saxone
Grammatico, diligenter collata, & mag-
nam partem conciliata.**

Cum indice rerum memorabilium

per

**THORMODUM TORFÆUM,
S. R. M. Rerum Norvegicarum Historiographum.**

HAVNIÆ,

Apud HIERON: CHRIST: PAULLI

Reg: Universit: Bibliopolam, Anno 1715.

Gough Sax. Lit. 19.

APPROBATIO.

Luctantes cum longa nocte Antiquitates Patrias, & fortia Regis Inclyti facinora, tantum non oblivione sepulta, luci reddit Celeberrimus Author, æqvissimus temporum rerumq; gestarum Censor.

*Hafniæ A^o. 1705.
d. 24 Decembr.*

P. VINDINGIUS.

Ex lib. 106. 107.

ILLUSTRISSIMIS atq; EXCELLENTISSI-
MIS HEROIBUS,

**DN: DITLOVIO
WIBE,**

DOMINO DE FREYENFELD,
ORDINIS DANEBROGICI EQVITI
AURATO,

*SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS DANIÆ ET
NORVEGIÆ*

IN CANCELLARIA DANICA SECRE-
TARIO SUPREMO.

**DN: CHRISTIA-
NO SEHESTED,**

DOMINO DE NISLEF ET RAFNHOLT,
ORDINIS DANEBROGICI EQVITI
AURATO,

*SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS DANIÆ
ET NORVEGIÆ,*

IN CANCELLARIA GERMANICA SECRE-
TARIO SUPREMO,

et
CONSILIARIO STATUS.

Hanc Historiam humillime nuncupat

AUTHOR.

ILUL.

ILLUSTRISSIMI
DOMINI

Tertius jam labitur
annus, ex quo Seri-
em Regum Daniae
publici juris factam omni-
um censuræ exhibendam
curavi; in præfatione libri
occurrentium iis existi-
mans, qui meo forte no-
mine infectarentur, quod
Saxonis Grammatici, viri do-
ctorum omnium consen-
su eruditissimi, historiam

con-

convulfiffem, & per con-
 feqvens vetuftiffimas Da-
 norum res dubias reddi-
 difsem; ingenue profes-
 fus fum, nunqvam librum
 prodiiffe, qvi Scriptoris
 itius relationes tam vali-
 de, qvam memoratus li-
 ber, fulciat, qvippe qvi
 noftratium & Saxonis, il-
 lis penitus ignotam har-
 moniam, tot locis exhi-
 bet, fimulqve contra An-
 dream Foffium aliosqve
 Saxomaflyges, & inter
 eos, poftremo in Anglia
 exortum, Jacobum Waræ-
 a 3 um,

um, Antiquitatum Hiberniæ cap. XXIV, evidenter monstrat, dictum Scriptorem illa quæ de antiquissimis Daniæ rebus habet, ex proprio cerebro neutiquam procudisse, aut à se primitus afficta in lucem emisisse: id vero quamvis multis exemplis monstratum sit, præfens tamen historia, cum Saxone collata, paullo etiam evidentius probat, quorum concentum sequens proloquium uberius monstrat. Relationum varietas ostendit.

stendit, unam eandemque narrationem, sibi in universalibus constantem, diverforum expositione, aut excipientium incuriâ, in particularibus corruptam, ad alteram horum pervenisse: id quod historiam magis confirmat, Saxonemque à levitatis crimine liberat; quod autem eandem temporibus personisque discretam confuderit, imperitiæ congeronis adscribendum statuo, cujus exemplum Haraldî Hildetanni vita, cura-

tissime ab eo literis confi-
gnata, ob oculos sistit, ma-
ximam partem cum frag-
mentis, quæ sola apud Is-
landos hodieq; supersunt,
consona, nec sine Saxonis
excusatione, cum accepta
tantum vulgaverit, disso-
na: ex quibus colligitur
quid de cæteris ejus tra-
ditionibus concludi de-
beat.

Non erat mihi in animo
hanc Historiam separatim
conscribere, cum primum
illam auspicabar, multo
minus rebus Danicis citra
ne-

cessitatem me immiscere,
 cum uberrimam materi-
 am Norvegia subjectæque
 provinciæ ministrarent:
 Sed cum Seriem Regum
 Daniæ conscriberem, pro-
 fundius quam necessitas
 exigebat, me horum Re-
 gum gestis immerfi; nec
 prius substiti, quam omnia
 exposueram. Tum de-
 mum cum animadverte-
 rem, modum eam, desti-
 nati sibi in dicta Serie loci,
 excedere, mutavi senten-
 tiam, seorsimque expri-
 mendam curavi, nec forte

indignam, tum quod regem inter Danici nominis primos, ejusque fortissimos ministros celebret, cujus fama omnibus inde seculis illustris, posteros in virtutum ejus admirationem incendit, atque inter hos eximiæ sanctitatis opinione, in majorum Divûm collegium relatum **Olafum Haraldî filium** Norvegiæ regem, qui illum omnibus in paganismo regibus suo suffragio prætulit: tum etiam ob magnam lucem, quam histo-

sto.

istoriæ Danorum Anglo-
rumque sæneratur, Frodi-
um enim quintum, nulli-
bi alias conspicuum, sed
lacuna poscente necessa-
rium, nobis suppeditat,
Anglo-Saxonumque tem-
pora, Danicis Regibus
congrua, retexit, inque
utraqve gente utriusque
sexus insignes virtutes
prædicat, aliaque lectori
obvia.

Hanc igitur cum G. G.
V. V. valde velim probari,
illam ego vestro potissi-
mum iudicio, mox patro-
cinio,

cinio, summa cum animi demissione subjicio, & quidem tanta fiducia, ut Illustrissimis V. V. G. G. eam quoque venerabundus consecrare non dubitem.

Frustra sim, si virtutum V. V. meritorumque præconia hic decantare aggrediar; quæ, qui Solus iusta lance librare noverat, Rex noster Sapientissimus, Augustissimus, tanto honore jam dudum compensaverat, ut ab aure epistolisque utrumque constituerit, votis civium præfecerit,

rit, Equeſtri in ſuper dignitate ornaverit, publica omnium veneratione proſeqvendos. Hæc cum omnis laudis inſtar ſint, facundisſimis etiam geniis vocem præripiunt. Non igitur in illum campum ulterius exſpatiabor. Privata utriusqve G. G. V. V. erga me beneficia animorumq; propenſionem ſummamqve humanitatem & benevolentiam laudabo, utriq; emolumentum acceptum fero, & T. quidem Excell: illuſtriſſime VIBE iteratò, quo nomine cum

Com.

compensationi impar, obligationem agnoscam, ingenuam hanc de benignitate V. V. confessionem, fato libri connexam, gratiq; animi V. V. G. G. veneratione foecundi interpretem, obfidemqve perpetuum, Scriptum praefens benigno animo accipite, patrociniqve V. V. unacum auctore dignamini. Deus Opt: Max: G. G. V. V. salvas & incolumes ad optimi Regis patriæqve diuturnam utilitatem feliciter conservet.

PRÆ

PRÆFATIO

AD LECTOREM.

Prodit tandem HROLFI
 Krakii historia, quam in Serie
 Regum Daniæ Lib. III. cap. 6.
 me in stylum Latinum paraphrasticè
 traduxisse testatus sum; verum ali-
 quanto brevior; magis enim hic
 Scriptoris, quem secutus sum, ver-
 ba expressi, resectis haut paucis quæ
 ibi latius deduxi; ne qui versionem
 hanc nostram cum exemplaribus
 Islandicis contulerit, jure queri pos-
 sit, nos in ea transferendâ mimiâ li-
 centiâ usos, plus nobis quam par
 erat tribuisse. Ad Historiæ hujus
 Authorem quantum attinet, Magi-
 strum Gvalterum caput ejus novis-
 simum illum appellat; nec cujas,
 aut quo tempore vixerit, explicat.
 Fue-

Fuerit fortè Gvalterus Philippus Castellionius poëta, qvi de gestis Alexandri Magni carmine scripsit libros novem, seculo XIII, teste Gerhardo Vossio Lib. II. de Histor. Lat. pag. 478. qvi in antiqvam lingvam Norvegicam solutâ oratione translati, inq; membranâ exarati exant in amici mei Arnæ Magnæ Bibliotheca: qvem qvoq; Georgius Matthias König in Serie Latinorum Auctorum, qvam Lexico suo præfixit, nobis exhibet. Carolus autem du Fresne circa ea tempora plures Gvalteros in Nomenclatore Scriptorum mediæ & infimæ ætatis memorat, nec præterit Gvalterum de Castellione Scriptorem Alexandreidos. Adduxit quidem Vossius supra Lib. II. pag. m. 414. alium Gvalterum Hemlingtonum

tonum Anglum, quem à nonnul-
 lis quinque libros de gestis ejus-
 dem Alexandri scripsisse perhiberi
 tradit. Est & apud nostrates ce-
 lebris memoria alterius Magistri
 Gvalteri ad annum 1215, qui con-
 cilio œcumenico Lateranensi, quod
 eodem anno Pontifex Innocentius
 Tertius celebravit, interfuisse, Ap-
 parisq; officio functus Langfedga-
 tali traditur, ubi de quinque cele-
 berrimis Conciliis orbis agit; quo-
 rum ultimum his verbis describit:
 Quintum, inquit, concilium in
 diebus Imperatoris Otthonis &
 Pontificis Innocentii in Lateranen-
 si palatio celebratum est, unâ hye-
 me post Patriarchæ Gerhardi cæ-
 dem (is Hierosolymis Patriarcha-
 tū gessit, ut Annales Flateyenses te-
 stantur) in eâ Synodo fuerunt duo,
 Patriarchæ, unus Hierosolymita-
 nus,

„ nus, alter Constantinopolitanus,
 „ & cum illis duo supra viginti Ar-
 „ chiepiscopi ; Episcopi duo & vi-
 „ ginti supra quadringentos, Abba-
 „ tes & Priores quatuor & decem su-
 „ pra octingentos, innumerabilis-
 „ que aliorum Clericorum Magi-
 „ strorumque turba, toto orbe à Pon-
 „ tifice Innocentio, id nominis Ter-
 „ tio, ad conventum hunc Romæ
 „ celebrandum excita. In illo con-
 „ cilio Mag. Gualterus Apparitis fuit ;
 „ qui in suis fastis (vel Calendario)
 „ tradit, cum Dominus in die an-
 „ nunciationis Mariæ incarnatus es-
 „ set, elapsos fuisse à primordio mun-
 „ di 5199 annos : sed postquam
 „ Dominus noster conceptus esset
 „ in annunciatione S. Mariæ, cum
 „ vixisset triginta annos, & tres hye-
 „ mes (annos) integras ; atque ita in-
 „ cipiunt omnes anni à gloriosa illa
 die

die, cum Angelus Gabriel missus „
 fuit ad beatam Mariam. Inde ela- „
 psis tribus & triginta annis Domi- „
 nus eodem die crucifixus est, ad „
 salutem & redemptionem totius „
 humani generis; Jamque hunc „
 calculum fidemque de ætate Do- „
 minicæ mansionis apud nos unus- „
 quisque Pontificum notavit & ap- „
 probavit, omnesq; Romani con- „
 fenserunt, licet quidam viri docti „
 aliter sentiant: In hac autem Sy- „
 nodo hic calculus communi „
 consensu receptus est; adq; illud „
 tempus cum hic Ecclesiasticorum „
 conventus in curiâ Lateranensi „
 agebatur, ab incarnatione Domi- „
 ni subductus, deprehensiq; anni „
 1215. effluxisse. Quinam fuerit „
 hic Gvalterus, exprimere nequeo:
 tempora optimè quadrant in
 Walterum Gray; quem Thomas

Stubs 6. Kal. Maji, Anno 1216. ex
 Episcopo Wigornienſi Archiepi-
 ſcopum Eboracenſem factum per-
 hibet: qui ſi vel maxime in Conci-
 lio fuerit, factosque confecerit, ni-
 hil tamen inde concludi poterit, an
 hiftoriam hanc conſcripſerit. In
 Dania illum, licet peregrinum,
 fuiſſe Eccleſiaſtico muneri adhibi-
 tum, ubi horum, quæ ſcripſit, no-
 titiam ſibi comparaverit, credere
 malo. Carolus du Fresne in
 ſuo Lexico, voce Apparis, multas
 ſignificationes adducit, minime
 improbandas: Si tamen hunc no-
 ſtrum legiſſet, cumque Pontificis
 Nicolai Epiftola 16. cujus titulum
 adducit, contuliſſet; non dubito,
 quin caſum tertium pluralis nume-
 ri non Epiftolæ, ſed Senatoribus
 applicuiſſet: Ita enim hunc locum
 exhibet. Nicolaus &c. ſingulis
 qvi-

quibusdam Senatoribus Constantinopoleos, Apparibus. (mox subjicit) ubi vox Apparibus non ad vocem Senatoribus refertur, sed per receptam hac ætate formulam additur, ut innuatur uno exemplo dictatas & missas epistolas ad diversos &c. Hæc de Authore dicta sunt. Historiam ipsam ad Scriptorum Islandicorum classis tertiæ partem posteriorem Seriei Lib. I. cap. I. retulimus; ubi agitur de historiis, fabulis ita interspersis, ut sine magno negotio à verâ narratione discerni possint. Veritatem quod attinet, illa certè multis argumentis adstruitur; nemo enim ambigit extitisse Hrolfum: de tempore inter Islandos & Saxonem, & qui eum fecerunt, controversatur. Pro istis generis Series, ab Odino Upsa-

lino contexta, pugnat, a quo tramite recto quartus supra decimum descendit, uti id ex dictâ Serie lib. III. cap. I. conspicuum est. Illius errorem ejusdem libri cap. VII. pag. 293. & seqq. ad oculum ostendisse videor, quò lectorem remitto. Res præterea, gesta quæ in hac nostrâ historiâ exponuntur, magnam quoque partem ab eo stabiliuntur. Nam præter istam collationem, quam sub finem hujus historiæ capitis II. inter utrosque instituimus, complura inter eos conveniunt. Utrobique Yrsa violento stupro concepta, ex patre filium Hrolfum concepisse, inde in Adelfis Sveciæ Regis torum concessisse perhibetur, relicto ad patrem filio Hrolfo; sordes utrobique & avaritia Adelfis, magnificentia & liberalitas Hrolfi celebran-

lebrantur, utrobiq; Biarchii & Hial-
tū memoria, libatiqve sangvinis re-
cente feræ vulnere effusi latices, tum
animi tum corporis inusitati robo-
ris conciliatores, celebrantur: Utro-
biqve iter in Sveciam ingensqve æ-
stus sustinendi experimentum, sed
majore veri specie à Saxone, nar-
ratur: utrobiqve egestum marsu-
piis perqve plana camporum spar-
sum aurum memoratur: utrobiqve
Agneri & Voggi, nec multum di-
screpans, mentio. In exitu vitæ
consiliisqve Skuldæ explicandis exi-
guus dissensus. Ut varia poëtarum
carmina, quæ Scalda (liber qui ar-
tem poëticam veterum Septemtrio-
nalianum ex professo tradit) passim
exhibet, omittam, unum, idqve in-
comparabile antiquitatis monumen-
tum, Biarchamâl, quod Saxo ad ma-

nus habuit, metriceqve quam enucleatissimè ad calcem gestorum reddidit, auctoritatem historiæ abundè tuetur; quod quamvis apud Islandos postea interciderit, antiquitus tamen notissimum fuisse Thormodus Kolbrunarskald monstrat; qui id in castris S. Olafi clarâ voce cecinit, cum exercitum matutino tempore novissimè excitaret: cujus exordium, quod solum habemus reliquum, cum Saxonis versione ad amissim convenit. Et hæc ad fidem Historiæ adstruendam suffecerint; quæ tamen fabulis aliquot scattet; sed quæ facile dignoscuntur: quamvis nec desint, qui quasdam earum pro veris agnoscant relationibus.

Primam, caput VII. de monstro-
fo Skuldæ ortu exhibet; quam ex
com-

commiffione Regis Helgii cum
 fubterraneâ foeminâ editam, mihi
 nequaquam perfvadeo. Sed ut
 vulgi de his opiniones omittam;
 unius in Islandiâ, me puero, fenis
 presbyteri, Einaris Gudmundi, pa-
 ræciæ Garpsdalensis paftoris, in ar-
 tibus humanioribus haut perfun-
 ctoriè verfati, excerpta quædam è
 differtatiunculâ, quam de Saxico-
 larum naturâ confcripfit, adfcri-
 bam quos ita definit, Ego opinor „
 (ait) & pro certo ftatuo, popu- „
 lum iftum effe creaturas Dei, con- „
 ftantes corpore & fpiritu rationali, „
 in quo funt utriusq;e fexûs homi- „
 nes, viri uxorati, sobolis procrea- „
 tio, omnesq;e operationes hu- „
 manæ, ut inter nos, ufitata; pe- „
 cudum & multarum rerum pos- „
 fefio, paupertas & deliciae, fletus „
 & rifus, adeòq;e omnes qualita- „

„ tes somni, vigiliarum, ac aliorum
 „ affectuum veræ humanæ naturæ
 „ competentes: tandem morti ob-
 „ noxii sunt, quorum vita brevis &
 „ longa juxta beneplacitum Dei uni-
 „ cuique eorum destinata. Cum
 „ ad sobolis procreationem adstru-
 „ endam aggreditur, hæc addit: Ad-
 „ ditur etiam eorum sanguinis com-
 „ mistio, procreatione sobolis con-
 „ spicua: cujus gentis mulieres et-
 „ iam ex nostris conceperunt infan-
 „ tes, quæ sacro fonte suos liberos
 „ abluï, & Christianismo initiari avi-
 „ dè, sed pleræque frustra, expetive-
 „ runt. (Jamque ad exempla pro-
 „ cedit.) Thorkatla Mari uxor Kari
 „ Saxicolæ congressu gravida facta,
 „ filium, Aresum nomine, peperit;
 „ ut Ode de illo fatali casu confectæ
 „ testantur. In prædio Haga erat
 „ olim maritus quidam ex magna-
 „ tibus,

tibus, Sigvardus cognomento Fo-
 stre; hic cum muliere Saxicola
 rem habuit: facta prægñans infan-
 tem peperit, promisit forte Sigvar-
 dus, si infantem susciperet, ba-
 ptismate ecclesiæ inferi se curatu-
 rum. Elapso tempore venit mu-
 lier portans infantem, & in cæ-
 miterii pariete positum una cum
 calice deaurato & veste sacrâ
 (quæ munera usibus divinis pro
 infantis baptismo dedicare vole-
 bat) paululum secessit. Pastor
 templi, inquisitione præmissâ, in-
 terrogat Sigvardum, an se paren-
 tem hujus infantis profiteretur?
 ille negat, veracundiâ forte non
 ausus confiteri veritatem. Inqui-
 rit herum præco, an baptizandus
 sit, nec ne? Renuit Sigvardus, ne
 ejusmodi consensu parens statue-
 retur. In loco prænominato In-
 fans,

„ fans intactus ac inbaptizatus relin-
 „ quebatur. Mater irâ commota
 „ infantem rapuit unâ cum calice,
 „ relictâ veste illâ Sacrâ, cujus frag-
 „ menta adhuc visuntur in Haga.
 „ Mulier hæc Sigvardo & posteris
 „ ejus usq; in nonam generationem
 „ imposuit & prædixit singulare fla-
 „ gellum, qvo plurimi ejus Sangvinis
 „ in hunc usq; diem vexati sunt. An-
 „ dreas Gudmundi, à qvo ego (ait
 „ idem pastor) septimus, lineâ de-
 „ scendente, etiam ab ejusmodi re-
 „ Venereâ non abstinuit, qvi qvoq;
 „ infantem baptizari reclamabat.
 „ Ille cum suis posteris insigne in-
 „ fortunium expertus est; in cujus
 „ generatione illicitâ cupidine in-
 „ censi permulti morte multati sunt;
 „ quidam eorum intercessione bo-
 „ norum virorum vitâ dignati, com-
 „ meritas poenas declinarunt. Hæc

ex

ex pluribus, quæ de hoc argumen-
 to differuit, excerpſiſſe ſuffecerit, ad
 demonſtrandum hanc de Skuldæ
 procreatione narrationem nec o-
 mninò fide, nec patronis, nec, ſi
 hæc admittenda ſunt, exemplis de-
 ſtitui. Eò inclino, malos dæmo-
 nes, eos, quos ſuis laqueis irretie-
 runt, ſibiqve familiaris converſatio-
 nis ſpecie associârunt, ejuſmodi
 quoqve præſtigiis dolisqve facile lu-
 dere potuiſſe. Cornelius tamen
 Agrippa (illum enim libentius, utpo-
 te qui harum ſcientiam profitetur, in
 teſtimonium voco) occultæ philo-
 ſophiæ lib. 3. cap. 34. quosdam ho-
 mines arcano ſuperum ſemine „
 procreatos ſemideos agnoſcit, „
 quos ex Deorum ſive dæmonum „
 cum hominibus commiſtione ge- „
 nitos putant, ideòqve mediam „
 quandam naturam ſortitos, ut „
 qui

„ qui nec Angeli nec homines sint,
 „ quam opinionem etiam fecutum
 „ Lactantium tradit; esseque adhuc
 „ hodie qui commercium & conju-
 „ galem cōmixtionem habeant cum
 „ dæmonibus, etiam creditū esse ab
 „ omnibus, Merlinum Britannum
 „ yatem filium fuisse dæmonis ex
 „ virgine natum. Sed & Platonem,
 „ sapientiæ principem, opinatos fu-
 „ isse de virginis, Apollinis phantas-
 „ mate oppressæ, partu natum. Et
 „ traditum esse historiis, quasdam
 „ Gothorum (quas Alumnas vo-
 „ cant) & specie & ingenio specta-
 „ biles fæminas, olim Filimiri, sive
 „ (ut alii ajunt) Idanthresi, Gotho-
 „ rum Regis castra egressas, in Asia-
 „ ticæ Scythiæ solitudines trans Me-
 „ otides paludes migrasse, ibique à
 „ Faunis & Satyris compressas pri-
 „ mò Hunnos progenuisse: Quin
 „ etiam

etiam dæmones, authore Pfello, „
 nonnunquam semen jacere, ex „
 quo animalcula quædam oborian- „
 tur. Hæc ejus verbis transcripsi.
 Verùm laudatus presbyter Einar
 in Pfellum eo nomine invehitur,
 quod subterraneos homines ad
 classem dæmonum retulerit, à qui-
 bus eos longè diversos existimat,
 & nostræ naturæ propiores, ut ex
 ejus descriptione patet; quod mul-
 tis forte persuasisset, si monstrasset,
 quomodo corpora istorum, tum
 etiam jumenta supellexque dome-
 stica superficie terræ abdita susti-
 neantur; cum etiam iis in locis,
 ubi eorum domicilia subesse pu-
 tantur, ligonibus & fossoriis in-
 strumentis aperta, nullum caver-
 næ aut culturæ vestigium un-
 quam prodiit, & hæc de hoc ar-
 gumento in præsens dicta sunt.

Al-

Altera fabula cap. XIII. occurrit,
 de transformatione Biorni in ur-
 sum, & cap. XIX. de lamiâ in feram
 se transfigurante. Cui idem Cor-
 nelius Agrippa fidem, ejusdem O-
 peris lib. I. cap. 45. his verbis con-
 „ ciliare conatur: Res ipsæ, inquit,
 „ atq; homines revera per mutantur,
 „ & in varias formas transfiguran-
 „ tur sicut de Proteo, Periclimeno,
 „ Acheloo & Metra Erisichthonis fi-
 „ lia narrant poëtæ. Sic Circe socios
 „ mutavit Ulyssis, & quondam in Jo-
 „ vis Lycæi sacris, gustatis sacrificio-
 „ rum extis, homines in lupos verte-
 „ bantur, quod dicit Plinius accidisse
 „ cuidam Demarco, putat idem Au-
 „ gustinus, narrat etiam, dum esset
 „ in Italiâ, accepisse, quasdam foe-
 „ minas, dato viatoribus veneficio
 „ in caseo, eos in jumenta vertisse,
 „ rursusq; cum portassent quæ vo-
 „ luisse

luisſent onera, in homines reſtituiſſe, idqve patri cuidam, Præſtanti nomine, tunc accidiffe: & ipſæ Sacræ literæ teſtantur, magos Pharaonis mutâſſe virgas ſuas in dracones, & aqvam in ſangvinem, & talia quædam. Hæc ille. Nos quoque plura talium exempla in hitoriâ noſtrâ Norvegicâ, lib. de originibus Norvegorum, cap. 19. collegimus. Nec vulgi animis hodie quidem opinio de transformatione hominum in urſos & lupos apud nos evelli poterit, quam variis exemplis, nec hodie quidem inuſitatis, complures ad ſtruere conantur, ſed in allatis duabus de quibus nobis ſermo eſt, transformationibus, non eadem ratio mihi videtur. Biornum licet in urſum nunquam converſum ſtatuam, dæmonem tamen verum urſum ſubſtituiſſe, quem promiſcue

infectabantur, minus dubito; interim ipsi Biorno ejusque amicæ illufisse, fortemque imaginationem impressisse, illum in ursum conversum esse, verum autem ursum venantium sagittis necatum; Biornum verò, ubicunque fuerat, vel simul occisum, vel in loca remotiora translatum, annulo ejus intra cutem ursi translato; nec convivas unquam carnem Biorni epulatos, sed verum ursum comedisse existimo. In lamiâ autem, quæ se in ursum transformasse dicitur, nudam tantum allegoriam agnosco, genus scribendi veteribus poetis adeò usitatum, ut nihil supra; qui lectorem ludibriorum miraculis exhilarandum sibi proposuerunt, res aliàs veras obscuro & involuto schemate exponentes; cujus evidentissimum exemplum fabulosa de Hemingo juvene
 tra-

traditio exhibet; quam nos ad calcem historiae fortissimi Norvegiae Regis Haraldi Imperiosi seu Strenui apposuimus. Natandi enim certamen inter Regem & eum institutum, ejusque ordinem & eventum cum verbis simplicibus author descripsisset, is qui idem ligatâ oratione exposuit, Regem se in cetum, Hemingum se in piscem transformasse tradidit. Inde fabulosa historiis passim inserta quem sensum recipiant, facile colligitur. De quibus Olaus Petri in suo Chronographiae Svedicae prooemio magno judicio differit; cujus verba in eadem de Hemingo fabulâ in Latinam linguam transtuli, quæ cum hic pariter ac illic locum habeant, nec ea pigebit adscribere. Conspicuum est, „ inquit, majores nostros Græcorum Romanorumque morem cir- „

„ ca fabulas secutos fuisse; nam
 „ cum qui aliquid fortiter magnifi-
 „ cèqve gesserunt, id carminibus
 „ cantilenisqve celebrârunt, fabulis-
 „ qve & reconditi sensûs verbis ex-
 „ ornârunt, quas Frigdi, seu amato-
 „ riis & aliis atqve aliis nominibus
 „ appellarunt, magnisqve præconiis
 „ eos, de quibus composuerunt, ex-
 „ tulerunt: Eos enim, qui imperio-
 „ sos homines, qui alios violentiæ
 „ impetu opprimere solebant, de
 „ medio sustulerunt, Kemper & Jem-
 „ ninger, o: athletas & juris restituto-
 „ res appellarunt, quemadmodum
 „ Græci suos Strenuos & Vegetos
 „ viros, qualis Hercules & plures
 „ Heroes: illos verò qui tyrannidem
 „ exercebant, omnes injuriis affici-
 „ ebant, sineqve respectu opprime-
 „ bant, Jætter, Riser, Tröll, gigan-
 „ tes, colosseos homines, & prodi-
 „ giosc

gioso incremento monstrosè au- „
 gescentes, nuncupabant, quòd ve- „
 rò tales tyranni munita loca inco- „
 lere conserunt, sedes eorum & „
 arces Berg, id est rupes, ipsos Berg- „
 tróll, id est rupicolos, feras eorum „
 uxores Gygjur, giganteas, aut si- „
 milibus vocabulis traducebant; id „
 quod veteres odæ de Bernii histo- „
 riâ aut fabulâ clare monstrant. „
 Cumque crudeles & immanes ho- „
 mines describerent, truces, gran- „
 des, monstrosos, turpes eos fin- „
 xerunt, licet ab aliorum homi- „
 num formâ non discreparent, „
 quos insuper propter eorum tru- „
 culentiam & sævitiam urfos, ser- „
 pentes, draconesque commenti „
 sunt. Eos autem qui tales occide- „
 runt, maximis laudibus extulerunt, „
 utpote qui urfos, dracones, & id „
 genus monstra sustulerint, quod „

„ singularibus certaminibus seu du-
 „ ellis fieri consuevit ; inde æterna
 „ nominis fama, perpetuaque ado-
 „ rea illos secuta est. Hæc quam-
 vis ad feram, de qua nobis sermo,
 referri nequeant ; arguunt tamen,
 alas ei & monstrosum corpus affi-
 ctum esse, ad immanem ferociam
 & velocitatem exprimendam. Ad
 monstrosos Beræ partus, quos ab
 offarum veterum esu provenisse
 creditum est, quantum attinet, no-
 tissimum est multas monstrosas
 generationes à monstrosis præ-
 gnantium imaginationibus prod-
 ire, id quod omnium temporum
 experientia docet. De phantasia
 operationibus Cornelius Agrippa
 Occult. Philos. lib. I. cap. 64. & sequens
 multa scribit, quæ & apud rerum
 naturalium Scriptores ubique ob-
 via sunt. De reliquis quæ hinc le-

cto

etorise minus probabunt, quid ipse sentirem, in ipso historiae contextu exposui.

Illud saltem praeterite nolo, quod Johannes Gothus tempore Hroaris (qui & Saxoni Roe) & Helgii five Helgonis, statum Daniae adeo miserum descripserit, ut occiso Rege etiam in Svecorum potestatem reciderit, pro eorum arbitrio dirigendus. Occiso deinde Helgone ad Atislum summam imperii devolutam latranti cani, nomine Rachoni, ad ignominiam gentis commissam, eoque à canibus discerpto gigante Laes, postque ejus fata seruo ejus Svio, à pediculis deinde consumto, tandem ejus fratri Hothero: quod quam ab hac nostrâ historiâ dissentiat, legenti sine labore obvium; conferenti-que cum nostrâ Serie Regum Daniae etiam absurdum apparebit; cum

nullus his temporibus Hodbrodo,
 nullus Hothero locus suppetat. Nec
 Saxoni quidem noster adstipulatur,
 cum Roem ab Hodbrodo occisum,
 subjectamque Svecis Daniam per-
 hibet. Calumniam illam de Racho-
 ne Petrus Parvus Rosfontanus in
 Retorsione adversus Johannem
 Gothum pag. 17. abundè refutavit,
 quò lectorem remittimus. Carmi-
 na, quæ in hac historia occurrunt,
 ex Islandico in Latinum vertit
 rogatu meo præstantissimus ju-
 venis, Thorlefus Haltorius Islan-
 dus. Atque hæc sunt, de quibus Te,
 Candide lector, hic commonefa-
 ctum volui. Tuum erit, si quæ re-
 prehendenda censueris, in bonam
 partem accipere; nec mihi levita-
 ti imputare, quod ea quæ ab
 antiquitate accepi, suppri-
 mere noluerim.

Elen-

**Elenchus Caputum in
Præsentem Historiam.**

CAPUT. I.

*Frodus Quartus. Ejus filii. Half-
danus à Frodio fratre opprimitur.
Filii, Hroar & Helgius latibulis ab-
sconduntur. Hos Frodius, coacto prius
in fidem populo, ad necem querit. In-
cipit pag. I.*

CAP. II.

*Hroar & Helgius suasu Virfilis ad
Sevarem se conferunt. Nomina mu-
tant. Dementiam simulant. Post tri-
ennium unà cum Sevare ad aulam Re-
gis perveniunt. Convivium & in e-
gesta referuntur. Frodius debitas par-
ricidii penas luens, cum magno suorum
numero incendio vitam claudit. Saxo-
nis de his narratio expenditur. Pag. 7.*

CAP. III.

*Hroar in Angliam transfretat. Au-
gnem Nordrii Regis filiam uxorem du-*

cit. Partem Regni sibi propriam cum fratre permutat. Sævar moritur. Ejus filius Hrokus suasu matris regni trientem poscit. Repulsam patitur. Ad Hroarem se confert. Armillam perdit. Pede truncatur. Hroarem occidit. Regis nomen assumit. Ejus pœna. Agnar nascitur. Ejus elogium. Succincta de his temporibus Dissertatio. Pag. 29.

CAP. IV.

Helgius Olufam Superbam temerè impetit, atq; ab eâ indignè tractatur. Pag. 29.

CAP. V.

Helgius illatam sibi ignominiam vindicat, & Olufa Regine stuprum infert. Pag. 34.

CAP. VI.

Yrsa nascitur. A matre indignè educatur. A patre rapitur. Ei inscia nubit. Hrolfum parit. Ab Helgio discedit. Adelfi Sueciæ Regi matrimonio jungitur. Pag. 37.

CAP.

CAP. VII.

Helgius merore ab amissam conjugem vexatus, solus agit. De monstrosc Skulda ortu narratio. Profectio Helgii in Sueciam. Ejus cades. Berserki, eorumq; mores describuntur. Pag. 45.

CAP. VIII.

Svipdagus, ejusq; fratres. Ipse ad aulam Adelfis accedit. Cum Berserki conflictatur. Eos superat. Pag. 54.

CAP. IX.

Berserki contra Adelfem exercitum movent. Hos Svipdagus acri pralio fundit. Illi bellum reparant. Svipdagus cum iis congreditur. Fratres succurrunt. Eventus pugnae. Pag. 62.

CAP. X.

Svipdagus cum fratribus, aulâ Adelfis relicta, ad patrem se recipit. Hrolfi Krakii Danie Regis elogium. Ad eum fratres suggestu patris se conferunt. Ejus satellitio inferuntur. Pag. 67.

CAP.

CAP. XI.

Hrolfus legationem in Sueciam parat. Regiam amplificat. Sororium Hiorvardum astu subjugat. Pag. 73.

XII.

Bodvaris Biarkii genus repetitur. Avi ejus secunda nuptia. Regina Hvi-ta privignum Biornum ad incestum sollicitat, & diris devorvet. Pag. 76.

CAP. XIII.

Biornus in ursum transformatur. In gregem patris servit. Cum Berâ Convescit. Eam futura edocet. A venatoribus impetitur. Capitur. Occiditur. Pag. 83.

CAP. XIV.

Bera ad Ursinum epulum à Regina adigitur. Tres filios parit. Eorum Nomina, forma & fortitudo. Elgfradius domesticæ vitæ impatiens, acceptâ patrimonii parte, latrocinium exercet. Pag. 89.

CAP. XV.

CAP. XV.

*Thoror Canipes ad fratrem pergīt. Quomodo ab eo acceptus. In Gothi-
am proficiscitur. Ibi Rex creatur.*
Pag. 94.

XVI.

*Bodvar omīssam à fratribus ultio-
nem paternæ cædis queritur. Avum de
re gestâ certionem facit. De Reginâ
veneficâ vindictam sumit.* Pag. 98.

CAP. XVII.

*Bodvaris gladius describitur. Ipse
fratrem Elgfrodium convenit. Cum eo
acriter colluctatur. Hausto ex surâ pe-
dis ejus sanguine corroboratur. In Go-
thiam vadit. Ibi loco fratris accipitur.
Iter ad Regiam Hrolfi meditatur.*
Pag. 103.

CAP. XVIII.

*Bodvar in itinere ab Hotti parenti-
bus hospitio excipitur. Hrolfi Regis au-
lam ingreditur. Hottum liberat. Au-
lico-*

licorum unum osfis jactu interimit.
Satellitio adscribitur. Pag. III.

CAP. XIX.

Bodvar lamiam in feram transfigu-
ratam occidit. Cujus sanguine hausto
Hottus repente viribus auctus insignis
Athleta evadit, virtutis specimen præ-
sente Rege edit. Gladium Gullinbial-
tium præmi loco accipit. Hialti no-
men assumit. Pag. 119.

CAP. XX.

Berserkorum insolentia reprimitur.
Ordo præcipuorum Athletarum. Rex
Hialtio Generosi cognomen indit. Bod-
var ad expeditionem Svedicam Regem
hortatur. Pag. 127.

CAP. XXI.

Iter Regis in Sveciam. Hranus eum
et comitatum ejus hospitio bis excipit.
Prodigioso frigore primum, inde urente
fiti, mox aestu immodico eos exercet,
ejus suasu Rex universos comites, Ath-
letis

letis exceptis, domum remittit. Pag.
133.

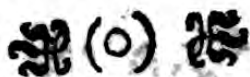
CAP. XXII.

Regis Adelsis aula Hrolfus magnâ
cum pompâ adeqvitat. Fossas ipse &
Athleta superant. Ignem transiliunt.
Vogvus Hrolfo Krakii cognomen indit.
Armillam ab eo accipit, Adels hospi-
tes incendio opprimere statuit. Frustra-
tur. Canis Hrolfi cum apro pugnat.
Eum superat. Accipiter item ejus A-
delsianos vitâ privat. Pag. 140.

CAP. XXIII.

Hrolfo Regina Mater pretiosa mu-
nera, & armillam Sviagris dictam,
donat. Discrimen in campis Fyrensi-
bus. Hrolfi strategema. Ipse in Dani-
am revertitur. Oblatam e sene arma-
turam abnuat. In ejus offensam incur-
rit. Redux in Regnum bellis abstinet.
Pag. 151.

CAP.

CAP. XXIV.

*Skulda maritum Hiorvardum ad-
versus Hrolfum concitat. Tributorum
per triennium immunitatem impetrat.
Magorum Veneficarumque magnam
vim congregat. Bellum astute prepa-
rat. Pag. 160.*

CAP. XXV.

*Hiorvardus & Skulda à Hrolfo
splendido convivio excipiuntur. Eorum
insidia deteguntur. Athletarum nomi-
na. Cum Hiorvardianis congressus.
Biarhii artes. Skulda veneficia. Hrol-
fus & Hiorvardus eorumque copia
mutuâ internecione sternuntur. De
Skeggio Midfiordensi relatio. De gla-
dio Skofnungo, & Hrolfi Krakii post-
humâ famâ. Pag. 163.*

CAPUT I

CAPUT I.

Frodus Quartus. Ejus Filii. Halfdanus à Frodio Fratrem opprimitur. Filii Hroar & Helgius latibulis absconduntur. Hos Frodus coacto prius in fidem populo, ad necem querit.

Frodus in ordine Daniæ Regum, ejus Nominis Quartus, præter Ingialdum Starkadi alumnum (quem vel ante maturam fratrum ætatem patri successisse, vel diversam à ditione eorum Regni partem sortitum, ex accuratâ antiquitatum collatione hanc obscure colligitur; id

A

quod

quod nos etiam in Serie Regum Dan: lib. III. cap. VI. monuimus) filios duos reliquit: Halfdanum nimirum, & Frodium, illo nomine Qvintum. Halfdanus totius Daniæ Rex (supremum intelligo) fuisse traditur: id quod Frodius frater æstro invidiæ stimulus ægerrimè tulit. Atque eò tandem invidia crevit, ut post consilia de tollendo Halfdano agitata ingenti exercitu ad parricidium, patrandum ignaro talium integerrimo fratre, & omnino imparato, in deum moveret; incendiis, cædibus & rapinis, ditionem ejus fædaret. Halfdanus quanta subita perturbatio permiserat, copias collegit, sed frustra. Major enim erat impii conaminis progressus, quam ut reprimi posset. Itaq; nulla difficultate vertitur in fugam manus Halfdaniana: ipse in sceleratas fratris manus captus pervenit; & absq; ullo Sangvinis respectu impiè occiditur. Tres erant Halfdano liberi: filia natu maxima Signa Comiti Sævari nupsit. Hroar & Helgius, admodum tenelli, apud virum primarium, Divitem agri, potentemq; in Daniâ, nomine Reiginum educati, ipsius ope-

operâ crudelitatem patruï effugerunt, inq; insulam quandam ad senem, Nominè Virfilem, missi sunt, virum abstrusarum artium scientissimum; quarum beneficio is solus, aut etiam nullus, eos occultare, sævitiaeq; regis subducere posse putabatur. Fuit autem Vir opulentus, qui tamen piscatum exerceret; intimus Regi Halfdano, dum viveret, amicus. At Frodius; quo regnum scelere partum, invisæq; Dominationis perennitatem sibi stabiliret, metum, aliàs infidum diuturnitatis costodem, humanitate comitateq; miscuit, variisq; blanditiarum illecebris exacerbatos civium animos demulcere, procerum in primis studia in se convertere, novisq; delinimentis chari principis memoriam abolere satagens, omnes tandem ad fidelitatis obsequiisq; juramentum adegit; inter quos sororius ejus, comes Sævar, præcipuus, magnumque regni munimentum, affinitatis nexu utriusque pariter devinctus postquam fidem semel obligaverat, novandarum rerum suspicione exsolutus, securitatem Regi suâ transitione confirmabat. Id solum time-

bat, ne quando filii fratris adultiores in ultionem experrecti, tantam votis congruam felicitatem plane everterent, ad eos ergo sedulò inqvirendos animum adjecit. Publicèqve præmia deferentibus voce præconis proponit; occultantes metu pœnarum minisque terret. Arcessit etiam undiqve magos, hariolos & peritas augurii feminas; quorum quæsitu, facilius è latebris suis educi possent. Ex horum responsis cognoscit, non in continente pueros, non tamen procul à Regiâ aulâ latere. Id miratus, in omni regni angulo eos se inqvifivisse affirmat: esse tamen unam insulam, non longè diffitam, quam piscator, nomine Virfill, incolat; minime quidem suspectam; neqve enim illum eò audaciæ processurum, ut inimicos suos in conspectu suo, propè sub ictu abscondat. Eam tamen magi responderunt, perpetuâ caligine obseptam inqvifitioni suæ non patuisse: videriqve senem illum alium, quàm exterior habitus ostendat. Svadent itaqve, ut sedulò eam lustrari curet. Nec mora, ablegantur inqvifitores, verùm non, ut crediderunt, im-

improvifi, nam mane ejus diei expergi-
 tus fenex, genios multos & potentes ad-
 esse prædicit: jubetqve eo die intra ne-
 morum angustias abditaqve se pueri con-
 tineant: quibus dilapsis qui missi erant
 accedebant, domumqve & ædes omnes
 perlustrabant. Re infectâ ad regem re-
 deuntibus increpati jubentur, ut protinus
 eò redeant, priusquam ulla reditûs eo-
 rum suspicio ei subeat. Verùm pari sa-
 gacitate istud ac antea olfecit fenex, ite-
 rumqve pueros in sylvam abdidit. Om-
 nibus deinde locis suspectioribus, sene
 nihil morante, nequicquam perlustratis
 recesserunt. Rex verò artes senis auctori-
 tate metuqve sui elusus sequenti die, ar-
 mato quæsitu insulam quam occyffimè pe-
 tivit. Id vero prævidens Virfill multis
 suspiriis imminens iis præsentissimum
 periculum, dubiumqve eventum cum in-
 dicasset, in silvam eos ablegat, ibiqve
 se abscondere jubet, donec contentiore
 voce suos se canes, quorum nomina
 Hopp & Hö in lupos concitantem audi-
 ant, id signum subterraneæ cryptæ sub-
 eundæ futurum, ibiqve donec Rex abeat

manendum ; hanc enim unicam consulendæ salutis in præsens , nec tamen fatis tutam videri viam , cum ipsum regem adfuturum prævideat. His præceptis , cum pueri in silvam dilapsi essent , ipse ad littus se recepit ; ubi cum navem Regiam appulsam animadvertit , videre dissimulans , in greges suos oculos à Rege semper averfos intendit. Rex eum comprehendi , sibiq; sisti mandat , magnum eum artificem pronuncians , jubet , ut filios Regis in medium producat , probè enim , ubi essent , nosse. Salve , inquit , ne quæso me detineas , sine modo gregi , quem jam lupi dilaniant , subveniam. Moxqve edito clamore : vos , inquit Hopp & Hö , gregem , cum mihi non liceat , liberate. Quid , ait Rex , clamas ? canibus meis , respondet , hæc Nomina sunt. Tu autem , Rex , perlustra omnia , nec tamen hic filios Regis invenies : neqve enim hîc sunt , neqve ego talis , ut inimicos tuos apud me detineam. Rex subdolum eum quidem esse , nec tamen pueris tutum ulterius receptum apud eum futurum , licet ad illud usqve tempus ibi delituerint ;
meru-

isse illum capitis supplicium. Id verò, respondit, in potestate ejus futurum, nec postea iter ejus in insulam irritum dici posse. Rex contra, satis sibi constare, ait, quod eos occultaverit, nolle tamen pœnam istam tam atrocem in præsens exigere, atque his dictis domum revertit.

CAP. II.

*Hroar & Helgius suasu
Virfilis ad Sævarem se
conferunt, nomina mu-
tant, dementiam simulant.
Post triennium una cum
Sævare ad aulam Regis
perveniunt. Convivium,
& in eo gesta referuntur.
Frodus debitas parricidii
pœnas luens, cum magno
suorum numero, incendio*

*vitam claudit. Saxonis de
his narratio expenditur.*

Post hæc senex cum ultra iis occultan-
dis imparem se agnosceret, svadet,
ut ad Sororium Comitem Sævarem
se conferant; magna, si viverent, fortu-
næ incrementa iis discedentibus augura-
tus: Qui consiliis obtemperantes, as-
sumptis peregrinis nominibus (Hranium
enim se Hroar, Hamum Helgius appella-
bat;) hic decem, sed staturâ roboreqve ani-
mi & corporis potior; ille duodecim an-
norum, vili amictu comitem accedunt;
ejusqve liberalitate sustentari postulant;
obnuptâq; pileo facie, qvinam essent dis-
simulant. Ille operis eorum ne alimenta
quidem pensari testatus, nihilominus
quantum ad victum reqvireretur iis pari-
ter ac aliis ad tempus patere respondit.
Probrosus enim magnatibus per uni-
versum Septentrionem visum est cuiquam
alimenta denegare. Ibi deliris & fatuis si-
millimi tempus aliquantisper terebant;
Cumqve caput nemini aperirent, scabie
puru-

purulentâ (achoras vocant) laborare existimabantur, ludibrioque aliis fuerunt; nec unquam comes quicquam de eorum genere suspicabatur. Evoluto ab adventu eorum triennio (quis credat tanto tempore semper velatâ facie, opertis capitibus incessisse?) Frodius splendidum convivium apparabat; eoq; proceres omnes regni, & in his comitem Sævarem invitabat; eum namque præ cæteris omnibus de puerorum receptu affinitatis jure suspectum habuit. Magno comitatu comes cum Uxore eò proficiscebatur. Pueri ab eo veniam petebant comitandi, numerum tantum suppleturi; ille verò dedecori sibi duxit, fatuos pompæ tam splendidæ miscere; domi itaq; eos remanere jussit. Qui neglecto mandato indomitas equuleas conscendebant. Hamus situ inverso, ad posteriora spectans, caudam fræni loco manu tenebat: Hranius situ quidem recto, tergo insidens, cum regere effrænem nequiret, inspectaculum comitatu præbuit. Uterque tandem deturbatus pileo decidente à sorore agnoscitur: quæ rei novitate, præsentique periculo

perculsa, effusè flere cæpit. Interrogata à Comite causam subitæ lachrymationis, carmine hoc sensu respondit:

*En Skioldi soboles, florida quæ prius,
Ced, Sylvæ viridis filia nobilis,
Leta & frondiferis luxurians comis
Alto contigerat sydera vertice:*

*Jam vexata malis, immemor & sui,
In ramos steriles arida desit;
Et frustra remanent nomina, cum suis
Antiquis careant dotibus & bonis*

*Fratres en geminos conspicio meos,
Hic quæ nuda pigri dorsa premunt equi
Sevaris comites dum tamen aureis
Ornati phaleris Cornipedes vebunt.*

Comes admiratione defixus silentium imperavit, objurgansque pueros vetuit ulterius pergere, comitatu opprobrio futuros: veritus ne lachrymæ uxori repente obortæ aliis suspicionem ullam de iis injicerent. Verùm illi incepto persistebant, ne deprehensa simulatio ansam inqvirendi præberet. Jamque pedites comitatum secuti, cum ad Regiam perventum esset, ultrò citroque per aulam cur-

curſitabant. Fortè ad ſe delatos Signia ſubmiſſâ voce monuit, ut foris ſibi cave-
rent, eò quod vires eorum exiguæ eſſent;
id quod illi neglexerunt. Interea Frodius
magnificis promiſſis à convivis elicere
conatur, ſi quid de iis certi conſtaret;
minis etiam occultantes terret. Aderat
inter cæteras, fatidica celebris, nomine
Heidis; quam ut artificio ſuo eos prode-
ret, ſpe magni præmii invitabat; inque
alto folio collocavit, ubi artem Seidicam
ſeu incantatricem exercuit: ſtatimque ut
ſibi ſignificaret quid de iis cognoſceret,
poſtulabat: neque enim ſibi dubium, quin
complura ſe ei, dum his ſacris operare-
tur, manifeſtarent, id enim ſerenitatem
vultûs ejus in præſens polliceri. Hæc
itaque hianti rictu, poſt crebras oſcitati-
ones verba modulatur:

*Sunt queis fidendum non ego cenſeo,
Intra palatî limina Regii;
Viri duo, quorum hic uterque
Exteriore foco caleſcit.*

Rex autem ſubjecit; iſtine adoleſcentes
ſunt,

sunt, an qui iis subsidio venerant? illa eadem venâ fluente respondit:

*Hos arte longo tempore Virgilis
(Novi,) tenellos insula nutriit:*

*Dum nominis quondam latrantum
Hoppus & Ho tegerentur umbrâ*

Eodem momento Signia auream armillam, nemine advertente, in illius gremium projecit. Læta munere tanto relationem invertit; Falsa loquor, inquit; omnis enim visio repente corrupta est. Excandescens Rex tormentis veritatem eliciendam minatur, quandoquidem conditiones præclaras abnuat; neque enim certi quidquam in tantâ hominum multitudine ex ambagibus ejus concludi posse. Sciscitatur deinde quâ Signia loco excesserit? responsum; fumi toto triclinio sparsi è fornace exhalantis impatientem fuisse, eaque propter secessisse. Hic certè locus docet, priscorum Regum triclinia à cænaculis rusticorum hodiernorum Norvegorum nihil distâsse. Comes autem Sævar uxorem raptim consolaturus, ne animum despondeat, orat, afful-

su-

suram quippe occasionem fratribus ejus extricandis, modò fatis longior vita debeat. Interea Rex fatidicam minis fatigans, tormenta enodatione veritatis redimere jubet. Illa majorem in modum oscitans, non pari ut antea felicitate in Seidica operatione procedebat: tandem hunc in sensum modulata est:

*Halfdanides video: sedet isthic salvus uterq;
Helgius hinc, illinc Hroar: uterq; ferox.
En horum auspiciis occumbet Frodius ipse,
Ni citò tollantur; quod mala fata vetant.*

Atque his dictis è folio descendens, inter gradiendum hæc subjunxit:

*Exardent oculi: Regum certissima proles
Hranius atque Hamus fervida corda gerunt.*

Monuitque dum aulâ exiret, ut sibi confulerent, illi metu perculsi fugam capescebant, operâ præsertim Reigini nutricii sui, qui novitate rei obstupefactus eos agnovit, luminaque omnia intra aulam extingvi curavit. Inde certamen ortum; aliis, jubente Rege, eos quærentibus; aliis elabendi viam sternentibus. Ut autem

tem in propinquam silvam elapsi sunt, Reiginus fœcundissimos calices omnibus miscuit. Rex quoque omnes genio indulgere jubet; brevi tamen conjurationis reos meritas pœnas daturus, haud enim se latere, multos conjuratorum adesse, qui eos præsentis periculo eripuerint; nec ab iis subitum periculum metuendum, exultantibus in præsens, quòd è nassâ, quâ comprehensi includebantur, subito evaserint. Istæ minæ, impactumque promiscuè crimen etiam eos, qui infantes erant movisse; reos etiam incitasse videtur, ut facinus interficiendi Regis occuparent. Intereâ Reiginus largè illis pocula, fortissimâ potione repleta, impigrè promit, donec victi mero, altoque somno sopiti, humi sternerentur. Primus deinde in proximam Sylvam, concitato eqvo, evectus, agnitusque ab adolescentibus, dum ad eos propius accederet, familiariter salutatur, qui aspero vultu, iratoque simillimus, ne verbo quidem eos dignatus, iterum ad aulam digressus est: id quod, illi mirabantur, mox eqvo reflexo ad eos tendebat, invasuroque simili,

lis, iterum ad aulam cursum direxit; neque enim verbum ullum excidebat. Hroar quidnam esset quod nutricius hoc gestu innuerat, à fratre quæsit: juramenti Frodio præstiti religione teneri videtur, respondit Helgius; nobis tamen benè cupiens monet, ut eum ad aulam sequamur; id quod illi fecerunt. Constitit propè Regiam lucus quidam, eò eum eos advenisse animadvertit, ad eum conversus, hac verborum formulâ animi sensum aperit: Quod si, ait, mihi cum Frodio inimiciæ interciderent, te procul dubio excinderem, nec plura effatus ad aulam rediit. Hroar quid his verbis significasset, fratrem interrogat. Monet, inquit Helgius, ut exciso luco faces Regiæ continuo subdamus. Qui istud efficiamus, respondit, pueri debiles, duo tantum, auxiliis destituti? id tamen periclitabimur, respondit Helgius: Semel enim audendum erit, si inimicum ulciscamur. Itaque fasces, quantas uterque tergo portare poterat, ad aulam deferebant. Quo viso Comes Sævar cum omni comitatu amicorumque numero aulâ egressus, quin,

qvin, inquit, ignem augemus, aulæque parietibus admovemus, adolescentibusque succurrimus? nullo enim nexu Frodio obstrictus sum. Omnes pene hac adhortatione animatos in auxilium fratrum traxit. Interea Frodius somno excitatus, somnium suis, licet haud felicia portenturum, expositurum tamen se affirmat. Audivisse enim vocem se suosque inclamitantem, dicentemque: Domum jam cum tuis delatus es: se autem respondisse; Quonam? ad Helam, ad Helam (Proserpinæ locô in Septentrione culta est) responsum iterum reportasse: tamque propinquum eum, qui clamavit, visum, ut excussum vestibibus ejus ventulum persentire videretur; eodemque momento evigilasse. Hæc dum recenseret, Reiginus in exteriori aulæ parte hæc modulans auditur. Foris Reiginus filiique Halfdani versantur, dolosi sagittarii: nunciate Frodio Varem clavum cudisse, Varem caput ei affixisse, Varem firmum durabilemque clavum elaborasse. Hæc eadem nos rudi Minervâ, in metrum ita regeffimus:

Dicite

*Dicite Frodinis, vestroque hæc dicite Regi:
Ante fores Reiginus adest, sedet unus & al-*
ter

*Filius Halfdani: fortes, peritiqve Sagittæ,
Fallacisq; doli: torquentqve hostilia tela.*

Var caput effecit clavi, Var cudit eundem:

Var bene durantem cautus scit fingere clavum.

Duo erant fabri ferrarii in Regia, uterque Var nominabatur: var etiam vox est, quæ curiosum quid, cautum, attentum que & durable significat. Aulici autem respondebant; nihil novi si Reiginus foris est, aut fabri Regis fabricant, sive clavos sive aliud quiddam. Frodius autem respondit; non de nihilo Reiginum hæc cecinisse; imminens certe periculum hoc logogripho indicatum, perniciem procul dubio omnibus allaturum, astuque velatum, atque his dictis ad fores accessit, omniaque hostibus obfessa animadvertit. Quærit itaque quoniam ignem ad admoverint? Responsum, Halfdani filios. Quoniam igitur, respondit, paciscimur, iuraque consanguinitatis, quæ par est, observantiam colimus; fas enim iuraque

B

San-

sanguinis mutuis infidiis impiè violantur.
 Leges præscribite, pro arbitrio vestro,
 ego dictis audiens ero. Helgius contra;
 nullam eum fidem mereri; haud enim
 majore negotio se quam suum patrem,
 ipsiusque fratrem sublaturum. Hac spe
 frustratus, in occultum, in ancipitis for-
 tunæ eventum excavatum, qui ab aulâ
 ad sylvam proximam ducebat, cuniculum
 confugit. Verùm cum ad fores perve-
 nisset, eas à Reigino cum armatâ manu
 obsessas, exitumque præclusum depre-
 hendit, rebus igitur desperatis in palati-
 um regressus, ibi cum magno suorum
 numero combustus est. Sigridis etiam
 Principum mater, Haldani quondam u-
 xor, cum exitum detrectaret, incenso-
 rum numerum auxit, fortè malè sibi in-
 digni cujusdam facinoris conscia. Fra-
 tres in regna opesque omnes patruum
 successerunt. Sævar & Reiginus, reliqui
 etiam, pro suâ quisque conditione, am-
 plis muneribus ornati sunt. Atque ita
 parricidium Frodii, justo Dei judicio, ipsi
 & probrosum & exitiosum evasit. Hic est
 ille Frodius nobis pariter ac Saxoni in or-
 dine

dine nominis quintus; qui Eigili Tunnicidæ Sveciæ Regi auxilium tulit: cujus auspicio Ottar etiam Vendilkraka in Jutiâ occisus est. Frodius enim quartus centum annis prius in Daniâ, quam Eigill in Sveciâ regnare cæpit: secundum calculationem nostram; in Serie regum Dan: traditam; quæ tamen à Fridthiofiânâ, in Historiâ Norvegicâ aliter computatâ, parùm dissentit.

Vides, Candide lector, in quibus hæc Saxonis relationi in Frothone Quinto, vel dissentiant vel consentiant. 1. Pro Halldano Frothonis fratre Haraldum ille substituit, eumque à fratre sublatum, nec diversis regnis præfuisse tradit; id quod nostra quoque illustrat. 2. Loco Hroaris & Helgii Haraldum & Halldanum supponit. 3. Signiam quæ soror eorum fuit, matrem fuisse tradit; non itaque nomen ejus oblitteratum est. 4. Pueros subcanum specie enutritos, latrantumque iis nomina indita memorat, quod admodum scite cum Nominibus Hopp & Hö convenit. 5. Quæ de augurii peritâ feminâ ad latebræ locum monstrandum

dum evocatâ, quæ muneribus corrupta pupillorum fugam inscrutabilem referebat, hîc pariter exponuntur. 6. *Qvi* nostris Reiginus, Saxoni Regno est. Utrobique pollicitus memoratur, si quid in patriâ novaretur, se Regi indicio delaturum. Utrobiq; pacti memoriâ concitatus noctu regiam petiisse, seque promissæ rei indicem tacitè asseruisse monstratur. 7. Nec in pueris furoris simulationem, licet alio ordine traditam, Saxo præterit. 8. De exitu Frodii, incendio consumpti, inter utrumqve convenit. Cum itaqve Hrolfus Krakius Helgii filius fuerit, quàm inscitè ejus Historia libro Secundo à Saxone exponatur, cuivis inspicienti obvium esse potest.

CAP. III.

Hroar in Angliam transfretat. Augnem Nordrii Regis filiam uxorem ducit. Partem Regni sibi pro-

*propriam cum fratre per-
 mutat. Sævar moritur.
 Ejus filius Hrocius suasu
 matris regni trientem po-
 scit, repulsam patitur.
 Ad Hroarem se confert.
 Armillam perdit. Pede
 truncatur. Hroarem oc-
 cidit. Regis nomen assu-
 mit. Ejus pœna. Agnar
 nascitur. Ejus elogium.
 Succincta de his tempori-
 bus dissertatio.*

Hroari & Helgio ut diversa erant in-
 genia, ita & studia: ille mitis,
 clemens & affabilis; hic militiæ
 deditus, piraticam exercebat; ideoque
 fratri prælatus. Interjectu temporis Hro-
 ar in Angliam transfretans, ad Nordri-

um Northumbriæ Regem longo tempore divertit; tandemque filiam ejus Augnem matrimonio sibi sociavit. Ascitusque in Regni societatem à focero, procul à Daniâ egit. Interea Helgius sine uxore & liberis solus universam Daniam, suo fratrisque nomine, administrabat. Paulò post Reiginus decessit; non sine publico omnium luctu, quod esset vir regno Regique apprimè utilis, vulgoque acceptissimus. Postea Hroar in Daniam navigans partem regni sibi propriam cum fratre Helgio, inæstimabilis pretii armillâ, opumque ingenti cumulo permutavit; quod suis rebus, ut qui peregrè abesset, magis conducere credebat; hisque onustus domum repetivit. Excesserat jam Comes Sævar, relictâ uxore viduâ, & filio, nomine Hroco, viro feroci & avaro. Ei mater multa super armillâ illâ pretiosâ, quam communi possessione Reges, Hroar & Helgius complecterentur, narravit, majoremque in modum commendavit; svasitque ut lati auxilii in afferendo illis regno, patruoque occidendo, præmium, partem aliquam regni exigeret;

ne-

neque enim patri ejus tantam operam ab
 iis unquam repensam, sine tamen illius
 auxilio regno in æternum carituros. Fa-
 cile erat obsessum avaritiâ animum, in-
 quietumq; , ad ea quæ sponte secus fere-
 batur, impellere. Itaque ad Helgium
 profectus, aut trientem totius regni, aut
 etiam armillam illam incomparabilem,
 nescius Hroaris factam, petivit. Helgi-
 us ei benè excepto respondit: meruisse
 quidem parentes illius, ut illum & orna-
 ret & augetet; id quod se etiam ob inter-
 cedentem sangvinis nexum haut gravatè
 facturum; si modum votis ponere sciat;
 verum nullâ ratione trientem eum regni
 poscere, quod periculo vitæ suæ, nec so-
 lo parentum illius auxilio; sed etiam Rei-
 gini nutritii sui, pluriumque paternorum
 amicorum, regniqve magnatum, quibus
 invisa tyranni dominatio fuisset, quæsi-
 verit: armillam verò jam non esse in suâ
 potestate; quam frater Hroar solus pos-
 sideat, haut eequidem impetrabilem. His
 auditis Hrokus perturbatus domum re-
 diit. Exiguâ morâ interjectâ in Nor-
 thum-

thumbriam ad Hroarem navigans, propenso animo exceptus est; ubi ad aliquod tempus benè habitus permansit. Forte littora sinusque navigiis lustrando se obletabant, cum Hrocus ut armillam sibi donaret postulabat. Hroar pluris constituisse ait, quam ut donari possit. Videndi igitur copiam petebat. Qui quâ factâ, cum eam manu teneret, subito invidiæ æstro percitus, jâctu quam longissimo in mare projecit; justum asserens ut neuter potiretur. Hroar ferociam juvenis miratus, nec inultam passus, truncatum altero pede domum remisit. Qui ut convaluit, collecto exercitu, classe in Northumbriam profectus, avunculum in villâ quâdam epulantem, de improvise oppressit, occiditque; totamque ditionem sibi subjecit: & ne quid ad fortunæ cumulum deesset, Regium etiam Nomen assumpsit: quôque utrumque sibi in posterum confirmaret, Auguis avunculi uxoris nuptias petivit; cujus pater Nordrius; quanquam ad resistendum reprimendumque ferocis juvenis impetum impar sibi

vide.

videretur, honestius tamen duxit mortem pugnando fortiter oppetere, quam cumulatam scelere scelus approbare. Verum filia paternæ conditionis miserta, deqve salute ejus sollicita, quandoquidem viribus non posset, arte impetum juvenis infringendum rata, nuptias quidem non abnuit. Cum verò gravida esset, pactis induciis, quoad partu levata honestè ei & ex dignitate jungi posset; statim ad levirum in Daniam legatos mittit; qui omnem gestorum seriem ordine panderent, angustiasqve, quibus premere-tur, exponerent. Quo cognito, collaudatâ Reginae castitate, prudentiâ, & in maritum invicti amoris constantiâ, se quidem succursurum, cædemq; fraternam vindicaturum promittit. Legatis hoc modo dimissis, copiis quam maximis collectis, in Angliam transfretat, collatisqve signis cum Hroko dimicat; victorqve vivum in potestatem redegit: Supplicium mortis scelus æquare negabat; amaram vitam & probrosam gravio-rem ratus, crura manusqve ei perfringi jussit, atqve ita affectum in patriam remisit.

Ante adventum Regis Augn filium enixa Agnarem appellavit : hic formâ, habitu corporis animique, virium etiam præstantiâ annos prævertit; ut duodecennis etiam præstantes viros superaret : bella plutima gessit, prosperâ usus fortunâ; tantamque nominis famam reliquit, ut prisca documenta passim ejus mentionem faciant. Fateor quidem sæpius Agnaris nomen Antiquitates à præclaris gestis commendare : quid tamen ex iis huic tribuendum sit, nusquam observavi : præter illud quod auctor hic tradit, quod accurate inquisiverit finum locumque ubi armillam Hrokus projecerat; quam multi variis artibus expiscari, sed frustra, conati sint; is verò tertiâ vice urinando extraxerit; unde nominis illius gloria tantoperè aucta est, ut patre quoque major haberetur. Horum pars circa prima Anglo-Saxonum tempora, regni que Heingesti in Cantio occupati, contigisse videntur; antequam Northumbria in heptarchiæ partem redacta est: pars quoque quæ Agnarem attinet, ad posteriora tempora referenda. In primo Northumbriæ Rege

Rege Bromton & Polydorus Virgilius dis-
 sentiunt; ab utroque quoque Series Re-
 gum Angliæ ad calcem editionis Lugdu-
 nensis Anno 1651 excusa. Bromton pag.
 779. primum provinciæ istius Regem
 Occam Heingesti filium recenset, non in-
 dicato anno, quo regnare auspicatus est;
 Oscam Polydorus lib. III. p. 72. & Otham
 Heingesti filios facit, mortuos Anno 492,
 pag. 81. Si igitur Osca Northumbrorum
 Rex fuit, Hroari & Helgio Synchronus
 vixit: Sin verò dictam Seriem sequemur,
 quæ Bedæ Authoritate nititur, Nort-
 humbrorum Regnum ab Ida initium cæ-
 pit, ad annum 547. ex calculatione Poly-
 dori pag. 191. ad calculum reductâ 537.
 Hinc perspicuum, illud ante heptarchiæ
 tempora proprios Reges habuisse, Nor-
 drium nimirum & Hroarem, forte & a-
 lios nobis ignotos. Cumque tam potens
 Rex atque erat Helgius Angliam classe pe-
 teret, credibile est, eum istorum tempo-
 rum occasionem in suos usus vertisse, ci-
 vibusque suis Jutis & Holsatis seu Nordal-
 bingis, quorum regio, teste Beda, At-
 helyardo & Malmesburensi, uno nomine

An.

Anglia dicta, subvenisse, plures provinci-
 as acquisivisse, iisque præfectos, vel Re-
 gum, pro more seculi, vel etiam Comi-
 tum titulo claros, eodem teste, sed fidu-
 ciarios, imposuisse; id quod subsequuta
 tempora docent: nam Halldanus Difer-
 tus, Ivar Vidfadmus, Haraldus Hilde-
 tann, Sigurdus Hringus, Ragnar Lod-
 broch & filii ejus, ad ditiones suas in An-
 gliâ vindicandas, multas expeditiones su-
 sceperunt, five dum præfecti deficerent,
 vel hostium viribus succumberent, vel
 iis ad resistendum imbelliores essent, id-
 que à primis propè Anglo-Saxonum ini-
 tiis, quæ, paucis annis exceptis, cum re-
 gnorum Hroaris & Helgii initiis, secun-
 dum nostrum calculum, concurrunt: Heingestum enim laudata Series Cantii
 Regem, Anno 455. Anno autem 488. bel-
 lo cæsum memorat. Hroaris & Helgii
 regni Danici exordia ad annum 460. in
 Serie Regum Daniæ retulimus. Conti-
 nuò autem cursu, formicarum ritu, è pa-
 triâ Anglo-Saxones ad eos concessisse Po-
 lydorus tradit. Ex provinciis itaque Da-
 niæ regno Helgioque subjectis, agmina-
 tim

tim in Britanniam confluxerunt: inde facile colligitur, auspicio Daniae Regum, certè auxiliis, eos pugnâsse, ipsisque provincias vindicâsse. Hanc nostram opinionem ipse Saxo, (modo hîc fidem merentur) non leviter confirmat, qui Historiæ suæ Lib. II. pag. m. 28, tradit, hunc eundem Helgonem Jutiam Saxonibus eripuisse, & apud Saxoniam ingenui ac liberti necem pari summâ rependendam constituisse, perinde ac liquidò constare voluisset, quod cunctas Theutonum familias æqua servitus teneret, omniumque corrupta libertas parem conditionis ignominiam redoleret. Hic licet Saxo tempora personasque confuderit, uti id in Serie Regum Daniae Lib. III. cap. 6. & alibi, monstratum est; nihil tamen impedit, quin vera de subjectâ Helgio Saxoniam prodiderit.

CAP. IV.

*Helgius Olufam Superbam
teme-*

*temerè impetit; atque ab
eà indignè tractatur.*

Post hæc Helgius, audità Saxonix Reg-
inæ Olufæ superbiâ, quod formâ qui-
dem speciosissima, verum in Regum
morem transgressa viriles vestes armaque
gestans, multis expetita procis, omnium
Principum nuptias fastidiret; ejus poti-
undæ cupidus classem eò direxit; misit-
que ad eam legatos qui dicerent; velle se
cum comitibus hospitio ab eâ excipi.
Quæ cum tam improvise hospiti armis
depellendo imparem se animadverteret,
ad epulas eum quàm honorificentissimè
invitavit. Exinde epulæ conqvissimæ
mensis appositæ. Regi in solio sedenti
Regina affidet, vultu ad blanditias mode-
stas hilaritatemque composito, jocis eum
& facetiis exhilarando, magnis crebris-
que poculis invitabat. Qui tandem te-
mulentior, esse sibi in animo ait, festivi-
tatem hanc in nuptialem convertere; satis
adesse convivarum, nec plures requiri.
Regina nullas indignationis notas verbis
vel

vel vultu præferens, faltem petiit, ne tam properè rem tantam aggredideretur; invitandos amicos suos & confangvineos. Adhæc ille: meruisse illam superbiâ & clariffimorum virorum contemptu, ne nuptiæ illius majore cum pompâ celebrentur: hac igitur nocte se factum illius repressurum, pertinaciamque virginitatis perpetuandæ domiturum. Regina ubi Regem tam obstinato animo esse animadvertit, blando sermone respondit: Non alium se maritum, si à virginitate recedendum esset, præ tanto heroe electuram; neque enim ab eo aliud quam quod jus fasque svaderent expectare. Verùm nunquam in animum inducere potuisse, sine regali dignâ tantis fastigiis pompâ & solennitate, nuptiorum festivitatem celebraturum, quod si precibus se exorari non patiatur; ut in commodius tempus differat; se in potestate ejus futuram. His verbis exhilarato Rege, ingenti lætitiâ totum palatium personabat. Duplicantur pocula, potaturque strenuè; Rege jam sponso exemplo suo convivas omnes invitante: qui tandem valdè ebrius ad
tha-

thalamum Reginae sponsae, ibidem ad votum & imperium Regis recubantis, deductus, ut primum lecto exceptus est, arcto à nimia potione opprimitur somno, confestim Regina metu pudicitiae violandae liberata somno illum fortiore, nota id temporis arte, (quod priscam Danicam linguam dicebatur *ad stinga svefnþorn*, modernam at faste *Sofnepryn paa een*) sopiuit. Comam deinde abrasam, caput pice ilinitum, pelliceo deinde culeo, vestibus subducto, involutum ad naves deferri iussit. Hinc satellites regis excitari, ejusque nomine mandari fecit, ut quam citissimè se ad naves reciperent: Regem namque praecessisse, secundis ventis flantibus ocyus inde discessurum. Illi haec secus ac imperatum erat, faciunt; itaque ad naves properant: ubi cum Rex, contra spem eorum, non compareret, de salute illius valdè solliciti esse ceperunt. Dum haec animisvolvunt, saccum ingentem propè jacentem conspiciunt: quo aperto, cum Regem sopitum illic agnoscerent, velut attoniti obstupuerunt: cumque eum somno oppressum huc illuc moverit.

vent, decidit è capite soporifera acus; quâ capillis dormientis excussa Rex evigilavit. Excitati hoc modo Regis ingens ira simul & vindictæ repentinæ cupido animum exstimulabat. Verùm quantò magis ultionem arsit, eò viam difficiliorè ad eam, illo tempore sumendam deprehendit: nam tubarum lituorumque cantu omnia in circuitu personabant. Et enim Regina, sive ad primum legatorum adventum, convivium magis imperiosè postulantium, quàm amicè expetentium; sive postquam Rex temulentus ignominiosam nuptiarum mentionem fecerat, ex totâ viciniâ copias tantas tam subito collegit, ut omnes vias conatibus suis ad vindictam persequendam præclusas Rex animadverteret. In Regnum igitur ventis secundis, sed ignominiâ plenus, irâque frendens navigavit; dilaturus, in quam intentus erat, ultionem in occasionis oportunitatem. Regina de tanto facinore majorem in modum triumphans, in dies magis magisque intumuit; nec in tantum unquam fastus ejus & superbia antea creverat. Ne verò Regis, vindi-

C ctam

etiam ardentis, armatae libidini injuriis-
que obnoxia foret, valido militum præ-
sidio corpus suum vallavit. Fama verò
tanti ludibrii ocius per omnes circumja-
centes regiones pervolans, vix fidem in-
venit, tantâ potentia, tam ingenti spiritu,
belloque clarum Regem à fæminâ tam
turpiter deludi potuisse.

CAP. V.

*Helgius illatam sibi igno-
miniam vindicat; & Olu-
fæ Reginae stuprum in-
fert.*

Tempore haut ita longo interjecto,
oris Saxoniae Rex Helgius classe ad-
vectus, navibus in recessu quodam
abditis, solus in terram exspatiatur, so-
ciis nauticis triduum expectare, ni inte-
rea rediret patriam petere, jussis. In sal-
rum quendam, non procul ab aulâ, argen-
to auroque plenas arcas duas deportari
curavit, ibique celari: humilem ipse ve-
stem

stem obsoletamque indutus ad regiam se confert; ubi in servum quemdam, Reginae præter cæteros familiarem, incidit. Sermone deinde utrò citroq; habito, ab eo rogatus quisnam esset? mendicum professus est, non tamen adeò egenum; sibi enim magnam & insperatam, invento in sylvâ thesauro, fortunam nuper affulsisse: quam ne in infortunium vertat, visum sibi ad Reginam deferre, quæ jure sibi vendicet flavissas absconditas, se tantum inde decerpturum, quantum illa permittat; cerò scire futurum, ne se fortunæ suæ aut detecti thesauri pæniteat: ad relationis suæ veritatem explorandam ut secum in sylvam digrederetur, deposcebat: ubi ostensis arcis, & quid iis contineretur, tantam fælicitatem admirante servo, interrogat, an etiam auri cupida esset Regina? ubi illam etiam ultra sexum inexplebilem accepit, rogat ut ad inspiciendas opes, nullo omninò labore partas, Deorum certissimum donum, solam illuc, ne res palam fiat, deducat, aureoque annulo & monili donatum, ut id in se recipiat, perpellit; pollicitus insuper se effecturum

ut si in ipsius offensam ea propter incur-
 rat, nil periculi ei inde metuendum sit.
 Servus mercede corruptus lætus & alacris
 domum redit, aperitque Reginæ, in fil-
 vâ quâdam auri argentique vim ingentem
 sibi inventam; si libeat invisere, para-
 tum eò deducere. Ad hæc Regina re-
 spondit: veritatem hujus relationis magna
 mercede; falsitatem impendio capitis
 constare scito. Verùm quod te expertæ fi-
 dei servum novi, verbis tuis fidem habeo.
 Ne verò cuiquam innotescat, differen-
 dum in noctem iter est, ad tantæ rei in-
 spectionem. Sub noctem Regina, cupi-
 dine gazæ exstimulata, solo servo comita-
 ta saltum intrans, thesaurum quidem, sed
 simul Dominum ejus deprehendit. Qui
 oportunam ratus occasionem illatæ sibi
 injuriæ ignominiaque ulciscendæ, Regi-
 nam arripit, ibi illa fateri injuriam, Re-
 gemque ut se in matrimonium honestè
 reciperet, orare cæpit. Quo postulato
 nil motus Rex, eam ad naves deduxit, ac
 per complures dies secum detinuit; Tan-
 demque expletâ libidine; ignominiâ, ava-
 ritia mercede, plenam in terram exponi
 cura-

curavit: ipsa irâ, angori permistâ, frendens, domum prægnans rediit; quod tamen summo studio occultavit, nec nisi familiarissimis, quibus rem aperire necesse erat, quæ gesta fuere revelavit.

CAP. VI.

Yrsa nascitur, à matre indignè educatur, à Patre rapitur. Ei inscia nubit. Hrolfum parit, ab Helgio discedit. Adelsi Sueciæ Regi matrimonio jungitur.

Itaque Règina, postquam tempore ad fætus maturitatem necessario uterum clam gestâisset, virginem venustissimam peperit; in quam recens natam conceptum in patrem odium convertit, auspicata à nomine quod canibus proprium, & in eorum genere uni ex suis; ho-

minibus verò contemptum & inusitatum ipsi communicare placuit, Yrsam vocando; ut vel nomen solum audientibus ludibrio esset. Sed nec educatio minus probrosa fuit: nam vix cunis egressa, infimæ sortis hominum filia fingebatur; atque à politiorum hominum, tœminarum præsertim consortio, muliebribusque artibus addiscendis arcebatur; ne ingenii fortè in assequendo deexteritas, admirabili formæ conjuncta, suspicionem generis ullam, materiamque inquisitionis præberet. Duodecem annos nata, ad servile pascendi gregis ministerium adhibebatur. Et annum integrum isto munere functa erat, cum fortè notis littoribus prædatori- am classem Helgius pater advertit, ac desiderio status conditionisque Reginae cognoscendæ, solus, obsoletâ veste senem mendicum simulans, in terram ascendit. Ibi deprehensam eximiæ formæ puellam, qualem antea nunquam conspexisse sibi visus est, gregis custodiæ præfectam, captus venustate formæ, quibus esset orta parentibus interrogat? Pauperibus in-

viciniâ parentibus ortam se professæ, respondit: genus haut fervile ex oculis ejus facile dignosci; intereâ convenire ut pauper pauperem ducat. Mox ad classem ne quicquam deprecantem deduxit, cæpitque intentius adamare; inque regnum redux nuptiali convivio celebrato, in uxorem ascivit; atque ex eâ filium, nomine Hrolfum, Krakium postea dictum, Daniæ Regem celeberrimum, suscepit. At Regina cognito filiam clam omnibus avectam, simulque quod Rex Daniæ Helgius Reginam admodum tenellæ ætatis, ejusdem nominis, duxerit, rata id quod erat, incestas inter illos nuptias esse contractas, ad eas dissolvendas animum intendit, maximè quod illos mutuo amore tenerrimè sese diligere comperit. Verum differendum rata, donec conjugalis amor magis magisque in dies provectus, vel prole auctus, ad summum pervenisset, quo major amantibus à divortio ægritudo succresceret. Post aliquod temporis intervallum, ubi sobole auctos novit, in Daniam profecta legatos ad Reginam Yrfam, qui de adventu suo certiores eam face-

rent, præmisit. Hæc statim Regali pompâ obviam ei procedit, atqve ad aulam benignè invitavit. Respondit Olufa; nulla inter Helgium ipsius maritum & se amicitiaæ fædera intercedere, quibus allecta ad eum salutandum tam longinquum iter susceperit; longè graviores causas subesse, quam reticere piaculum duxerit: simulque interrogat, ut præsens matrimonium placeat? Optimè, respondit Yrsa; nec aliter esse potest, cum celeberrimi nominis, magnæ potentiaæ, ingentisque virtutis, opulentiaæ & gloriaæ maritum habeam. Neutiquam, regessit Regina, de marito tibi tantoperè gratulareris, nisi eorum quæ in hac re gesta sunt, ignara esses. Etenim conjugium inter Helgium & te contractum, patrem in propria filiaæ amplexus commisit; cujus rei certius testimonium me ipsâ perhibere nullus potest. Ille namque postquam convivio exceptus vim mihi in propria aulam intentatam inferre nequivit; domo deceptam rapuit, stuprumque intulit, unde tu prognata. Hæc sunt quæ te celere nefas duxi, ut quam ocissimè impia, Diis immortalibus
 invi-

invisæ, humano generi detestabili, tibi-
 que ipsi extremè probrosæ societati cum
 Helgio renunciare, atque à tam nefario
 congressu cum illo abstinere discas: ne-
 que enim fas est illi post tantæ confangvi-
 nitatis notitiam commisceri, cujus in
 hunc usque diem facti culpam sola igno-
 rantia diminuere potest. Regina Yrsa
 adhæc obstupescens, ubi ad se rediit, serò
 quidem, inquit, stemmatis mei originem,
 regibus fata, te tamen matre impiissimâ,
 crudelissimâ, iniquissimâ nata, agnosco;
 ut quæ propriam prolem ab aulâ ad haras
 & ovilia, inauditâ crudelitate relegaveris,
 probrosum nomen indideris, ac denique
 conjugii vitium tantisper sciens reticue-
 ris, donec conjugalis amor & affectus
 etiam procreatione sobolis auctus eò cre-
 verit, ut absque summo mærore divelli
 nequeamus, quo tristiozem orbitatem fa-
 ceres. Omnia hæc, ait mater, ex odio
 Helgii profluxerunt, cujus te innocentem
 participem summâ cum injuriâ factam
 esse fateor. Nunc autem si relicto Helgio
 mecum abire velis, omnia maternæ pie-
 tatis

tatis officia experieris, præteritique temporis odium amore, contemptum honoribus cumulatiùs repensum deprehendes. His dictis Yrsa à matre digressa domum rediit, omnemque tragædiæ seriem Regi exposuit; addens generis notitiam obstare, quo minus in posterum cohabitare liceat. Ille immensam matris illius crudelitatem execratus, nuptias ne rescinderet, oravit. Illa incestum perosa conjugium, in proposito perstitit, abiturumque paravit. Multis igitur lachrymis ultrò citròque fufis, filio Regni hærede patri enixè commendato ad matrem rediit, eamque in Regnum suum Saxoniam comitata, omnibus deinde maternæ pietatis officiis & honoribus afficitur. Nec illi morum svavitas, ingeniique bonitas defuit, quibus duræ matris animum molivit, simulque populi studia in se convertit. Nec modo nominis illius fama universum Regnum implevit; verùm etiam ad transmarina latè pervagata multorum eò deduxit principum animos, ut illam sexûs sui & seculi palmam reportasse faterentur.

terentur, atqve in conjugem petiissent, nisi metus adfuisset, ne potentior Rex Helgius iterum eam repeteret. Svecis hoc tempore imperavit Adels, Rex potentiâ clarus: Hic inter alios Yrsæ virtutum famâ perceptâ classem haut modicam instruens in Saxoniam transiit, conjugium ejus ambiturus. Regina mater, convivio amplissimo in ejus gratiam appurato, amantissimè eum & summo cum honore excepit. Cumqve is itineris causam proderet, illa filiae conditionem vicissim enarravit: Quod si Adels prioris mariti offensam nil metuat, se facile petitis illius assensuram. Adels hisce nil motus in proposito perstitit. Negotium itaque ad Yrsam defertur, ejusqve de hac re sententia exquiritur. Illa prioris mariti virtutibus strictim commemoratis, mutationem omnem periculosam esse respondet; nec sibi animo excidisse prius matrimonium, quod licet initio jucundissimum fuerit, tam tristem exitum habuerit, quam temerè & imprudenter cæptum sit. Interea hîc, veluti alias, matris arbitrio multum tribuere, quam filiae
for-

fortunæ quàm optimè consultum velle
 non dubitet ; nec ignorare se , eâ illam
 esse prudentiâ , ut quid sibi maximè con-
 ducat , optimè prospicere queat , consen-
 sum itaque suum ab illius mente depende-
 re. Cumque inter eos matrimonialis
 contractus conclusus esset , patris tamen
 consensus requisitus non est. Exacto ibi-
 dem aliquantulo temporis spatio , dimis-
 sione reditus maturandi impetratâ , Rex
 assumptâ sponsâ aucto quoque comitatu
 in Regnum rediens , publicâ lætitiâ , &
 festâ omnium ordinum acclamatione ex-
 cipitur. Inde nuptiale convivium , invi-
 tatis ad festivitatem amicis , consangui-
 neis & proceribus Regni , plebeque ad
 solennitatem tantam undique confluente ,
 communi applausu & votis pro fælicitate
 Regis Reginæque conceptis , celebratur.
 Ex collatione hujus Historiæ cum Chro-
 nico Norvegico institutâ , colligitur , Re-
 ginam Olufam , postquam Yrsam pepe-
 risset , nupsisse Regi Geirthiofo ; namque
 ex Chronici relatione patet , illius conju-
 gem fuisse , cum Adels virginis nuptias
 impetravit. Verum Saxo historiæ quam
 hîc

hîc describimus , magis adstipulatur ;
nam quamvis matrem eam patri igno-
ranti prostituisse cum his non conveniat,
convenit tamen cum Helgio prius quam
Adelse Yrsam consuevisse. Sed ad rem
redeamus.

CAP, VII.

*Helgius mærore ob amis-
sam conjugem vexatus ,
solus agit. De monstroso
Skuldæ ortu narratio.
Profectio Helgii in Sve-
ciam. Ejus cædes. Ber-
serki , eorumque mores
describuntur.*

Vix Yrsa thalamum Adelfis conscen-
derat, cum hujus rei fama ad aures
Helgii in Daniam pervolavit. In-
dè mæror & tristitia animum exstimulans,
adeo illum perculit , ut subducens se ho-
minum

minum commercio segregem domum, omnis famulitii impatiens, solus incolet. Accidit autem, ut nocte concubiâ lamentabilis cujusdam ante fores ejulantis sonus auribus ejus obreperet. Expergefactus igitur, recluso ostio, informe quoddam mulieris simulachrum, habitu corporis fædum, veste squalore obfitâ, pallore, macie, frigorisque tyrannide propemodum peremptum apprehendit; quod, precibus obsecratus, ut qui jam miserorum ærumnas ex propriâ calamitate pensare didicisset, in domum intromisit; ipse lectum petit. At mulier, ne hac quidem benignitate contenta, thori consortium obnixè flagitabat, addens id tanti referre, ut nisi impetraret, omninò sibi moriendum esset. Quod eâ lege, ne ipsum attingeret, concessum est. Ideò nec complexu eam dignatus Rex, avertit sese. Cum autem primâ luce forte oculos ultrò citròque converteret, eximiæ formæ virginem lecto receptam animadvertit; quæ statim ipsi placere cæpit: Causam igitur tam repentinæ mutationis curiosius indagant-

daganti respndit virgo, se unam è subter-
 raneorum hominum genere diris nover-
 calibus devotam, tam tetrâ & execrabi-
 li specie, qvali primò comparuit, damna-
 tam, qvoad thori cujusdam principis so-
 cia fieret, multos Reges hac de re sollici-
 tasse. Jamqve actis pro præstito benefi-
 cio gratiis, discessum maturans, à Rege
 formæ ejus illecebris capto comprimitur.
 Deinde petit, si prolem ex hoc congres-
 su progigni contigerit, seqvente hyeme,
 eodem anni tempore, ante fores positam
 in ædes reciperet, seqve ejus patrem pro-
 fiteri non gravaretur, secus non leve in-
 fortunium insecuturum prædixit: à quo
 præcepto cum Rex postea |exorbitâisset,
 nec præ foribus jacentem infantem pro
 suo agnoscere voluisset, ad eum iterum, sed
 corrugatâ fronte, accessit, obq; violatam
 fidem acrius objurgatum, ab imminente
 periculo, præstiti olim beneficii gratiâ,
 exempturam pollicebatur, ita tamen, ut
 tota ultionis rabies in filium ejus effusa
 graves aliquando levitatis illius pænas
 exigeret. Ex hac tam dissimilium natu-
 rarum commixtione Skulda versuti &

ver-

versatilis animi mulier nata fuisse memoratur ; quæ utramque naturam participans, prodigiosorum operum effectrix perhibetur. Postquam verò ad meliorem mentem luctu paululum levatus Helgius rediit, tristitiam animique dolorem negotio propulsaturus, ad piraticam, à teneris familiarem, iterum exercendam se convertit. Tum verò amore Yrsæ impotens, Sveciam classe petivit, experturus si forte eam secum vi vel arte abducendi, maritoque invito eripiendi occasio affulgeret. Consilii fortè ignarus Adels, ut littoribus Sveciæ eum appulisse comperit, quærit à Reginâ, an ad convivium eum invitari velit? id verò in arbitrio ejus potestateque situm respondit : eum tamen esse quem sibi præ omnibus aliis colendum & honorandum agnosceret. Visum est Regi à rebus suis non alienum eum quam honorificentissimè invitare, non item omninò indemnem dimittere. Mittuntur ergò ad naves, qui salutem Regis Regi deferrent, adque hospitium invitarent. Is oblato honore lætus, relictâ ad classem maximâ copiarum parte, centum tantum

tantum in comitatum delectis, sine morâ accessit, & quam honorificentissimè excipitur. Duodecim Berserki militiam Adelsis seqvebantur: mores his & ingenia, ut cæteris ejusdem furfuris, furor & rabies plusquam canina, cutis ferro impervia, clypeos admordere, porcorum more grunnire, vel leonum potius rugire, cum efferbuerit ira in bellum nudo capite ruere, ad singulare certamen provocare, qvi uxores, filias, aut cognatas libidini eorum permittere recusarent, vique stuprare, si prælium detrectaretur, cæteroquin promiscuè matronas & virgines violare, mensem unum aut alterum detinere, domum deinde cum ignominiâ ad parentes & propinqvos remittere, ubique latrocinari, inter præliandum, furore percitorum instar, duplo robore augeri. Hi tales illius sæculi principibus in deliciis fuerunt; quibus ad præsidium corporis & Regni usi, ad eorum scelera connivere necesse habuerunt, munera quippe ingentia ex latrocinio quotannis, tempore festi Jolenis, iis deferre solebant, socios scelerum & participes rapina-

D

rum

rum & latrocinii eos secum reddentes. Hos subornavit Adels cum mandato, ut saltu, qui inter urbem & Regis Helgii classem intercederet, propè viam publicam, qua processurus esset, absconditi, in eam facto impetu irrumperent, subornatorum se copias, quæ illum à tergo premerent, pollicitus, iterum atque iterum monens, ut sedulo caverent, ne omninò elaberetur. Hæc fraudis dolique machinatio summâ curâ occultata est, ne quicquam illius Reginae, ne Berferkorum quidem reditus, suboleret: (nam interea dum Helgius illic moratur, ex quadam expeditione redierant; quos ne palam progredierentur, Rex decursu suo itinere non procul ab urbe præoccupavit.) Iterum convivium ingressus, hospiti se facetum & benignum exhibuit. Verùm Helgius aspectu Reginae adeo exhilaratus, & tanquam totus extra se, in amorem ejus raptus, illius solius colloquio toto convivii tempore intentus erat; quò Zelotypo Regi suspicionem occultarum molitionum auxit. Sub finem convivii hortatur Regina maritum, ne absque

que Regiis donis socerum dimittat, quod ille alacriter pollicitus, sub abitum Helgii liberaliter & magnificè executus est; nam pretiosissimis muneribus, auro, gemmis & diversi generis cimeliis donatum, summâ cum honoris exhibitione, unâ cum Reginâ per plateas longam viam, specie sinceræ charitatis, comitatus, ultimum vale dicentem dimisit; susceptâ interim satellitum cohorte, qui honoris causa ulterius in viam deducerent; qui ad destinatum locum cum pervenissent, consalutato Rege discesserunt. Nec longo temporis interjectu irruentes in se Berserkos, quantumvis imparatus fortiter Helgius excepit, repulissetque, ni ex insidiis exortus armatorum globus illum à tergo invasisset. Cumque ab omni premere- tur parte, in mediam hostium aciem equum permisit; magnâque strage editâ, ne inultus moreretur, oppressus succubuit. Munera inde tutæque largitiones Regiæ unâ cum spoliis devictorum ad Adelsam delata sunt. Ingenti ex tantâ victoriâ lætitiâ perfusus Adels, & tantum non triumphans, quod tanto Rege, qui solus

gloriæ suæ obstruxisset, summoto, jam æmulorum nemo superesset (non enim filium adolescentiam nondum ingressum metuebat.) Reginae patrem è vivis sublatum nunciari iussit: quæ longè secus tam tristi nuncio afficiebatur; quam jam gravi luctu oppressam Rex consolaturus accessit, querimoniis missis luctum ut deponeret, hortatus; se ei & mariti & patris loco fore; multamque, si sciret, ob patris cædem, aurum, argentum, resque alias pretiosas accipere monuit: cui Regina respondit, quod fortissimum heroem, invictissimum Regem, omnium mortalium sibi devinctissimum, sui ipsius focerum & id temporis hospitem, rupto divini humanique juris vinculo, fraude & dolo vitâ privasset, non esse quod gloriaretur. Se quod attineret, cum natura se ad ultionem sumendam non armasset, sumpturam quam possit: fidem namque ei subtracturam, si quando res foret cum aliquo, qui amicitiae & sanguinis nexu patrem attingeret; nec Berserkis parsuram, cum occasio offerretur. Rex minas illius tam sibi quam illis intentatas,

insu-

insuper se habere testatus, ut mulctam, quam ipse sibi irrogaret, non respueret, iterum svasit, persvasitque: quâ acceptâ numquam tamen à morte Helgii hilaris aut animo tranquillo apparebat, rixæque & tumultus in aulâ plures quam antea exorti sunt, totisque viribus annitebatur, ut Berserkos contumeliis afficere posset: optabatque tacitè divortium cum Rege; sed potentia voto obstitit. Jamque Adels sibi primum, deinde aliis, Septentrionalium Principum potentissimus videbatur; nec esse, qui sibi Berserkorum præsidio munito dubiam palmam faceret. Crevitque adeò potentiæ ejus opinio, ut multorum fortium virorum confluxus ad eum fieret, magno honori ductentium, aulam ejus militamque sequi; quamvis id temporis pace tranquillâ & otio, sopitis bellis, potissimum frueretur. Cum autem Regina inopina de Berserkis ultio, operâ insignis athletæ Svipdagi ejusque fratrum tandem obtigerit, genus eorum gesta que, totiusque vindictæ ordo hic jam exponendus est; præsertim cum illi deinceps in aulam Hrolfi Krakii rece-

pti, ulterius quoque ad hanc historiam
pertineant.

CAP. VIII.

*Svipdagus, ejusq; fratres.
Ipse ad aulam Adelfis
accedit, cum Berserkis
conflictatur. Eos superat.*

Fuit Vir inter Sveciæ incolas, aviam
& longe à cæterorum civium habita-
tionibus distantem solitudineqve di-
remptam villam incolens, nomine Svi-
pus, provectæ ætatis, verum juvenili æ-
tate animi vigore, corporisqve robore,
artiumqve tam militarium, quam quæ agi-
litate conciliant, scientiâ probè instru-
ctus; nec talis, ut ex habitu exteriori de
indole & animi dotibus conjectura capi
possit. Tres illi filii, juvenilis paterni
vigoris prorsus æmuli: Nomina his Svip-
dagus, Beigadus, & Hvitferkus liberorum
natu maximus. Commendabat hos præ-
ter

ter cæteras animi corporisque dotes speciosa forma, qualis in viris laudari solet. Vix decimum octavum ætatis annum impleverat Svipdagus, cum patri solitudinis tædium questus, discedendi veniam petivit, dictitans; deserta, abditasque convalles, quas natura à cultioribus & amænioribus terræ partibus secrevisset, nihil esse aliud, quam exilii locum, ad quem qui colant, tanquam humani generis portenta civibus invisæ, relegati damnatique, omni humanitatis commercio prohiberentur: habere se potentissimum Regem invictissimo Berserkorum cæterorumque athletarum & pugilum satellitio stipatum Adelssem; illum se accessurum, & ut in militum ejus collegium adscisci possit, enixurum. Ad hæc Svipus pater regessit; nequaquam sibi illud institutum probari: nam quanquam sit Rex celeberrimus, opum tamen & potentiæ vim, non proprias virtutes, claritudinem illam conciliasse; esse enim animo versutum, alloquio blandum, & pariter insidiosum, qui plura promitteret, quam præstaret, moribus ad ostentationem composi-

tis, naturâ revera malum; Satellites vero invidos & audaces, corporis stupendo robore pollere. Svipdagus periculis subeundis virtutem illustrari respondit; persuasum esse, tædiofæ ad illud usque tempus traductæ vitæ genus aulico splendido & jucundo permutare, paternâque domo excedere. Quod ut obstinatè proposuisse pater animadvertit, assensum etiam præbuit, optimiqve generis eqvo, armaturâque nobilissimâ instructum inter cætera securi, acuminis & magnitudinis miræ & inusitatæ donavit, dimissurusque fassit, ne ullum injuriâ laceggeret, illatam fortiter reprimeret, neve fortitudinem jactaret; sed impetitus eandem ostenderet, nempè dissimulatam ex provocatione admirabiliorem, & ex improvise eorum pentem illustriorem fore. His monitis, pluribusque aliis prudentiæ regulis instructus Svipdagus, parentibus consalutatis, iter ad aulam Regis direxit; quod eodem vespere, eqvo acriter in cursum laxatis habenis concitato, emensus, ad circum ante aulam, ligneo sepimento munitum, januis clausis, pervenit. Mos erat

erat ingredi volentibus veniam efflagitare; quod ille negligens effractis claustris citato cursu penetrans, ad Regem aureâ fellâ infidentem, Berserkis ab utroque latere stipatum, se contulit, decenterque salutavit. Mox cujas esset, & unde veniret, quærenti, patrem domiciliumque exposuit, agnitusque inter præcipuos pugiles locum mereri visus est. Sed offenderat Regem Berserkosque superba adeqvitas, quod cancellos Regios temere perrupisset, nam eodem fortè die ludi celebrabantur, ad quorum spectaculum frequens populus cõierat: cumque vidisset Rex advenam adeò superbè portis adeqvitantem, hunc virum magnos spiritus gerere pronunciauit; nec aliàs sibi visum, qui tam inflato animo januas sepimenta-que clathrorum pernicious equi cursu momento prostertere ausus esset; illius igitur fortitudinem viresque explorandas. Interea ludorum solennitate haut quaquam cessante, scamno se advena inter spectandum inclinans à Berserkis minaci vultu eum intuentibus cædi quam pri-

mum destinatur. Igitur finito ludo ad
 Regem eunt, veniam facinori patrando
 expetentes: quibus ille respondit; non se
 eâdem atque ipsos æstimatione advenam
 metiri; haut injuriæ oportunum sibi vide-
 ri, velle tamen ut experimentum sumat-
 tur, robur hic an fastus prævaleat. Gre-
 ge populi & famulis aulicis ad sua reme-
 antibus, Svipdagum accedunt, quæren-
 tes, an athletam se profiteatur? quibus il-
 le, haut ullo eorum inferiorem cum re-
 spondisset, prius furore percitos acrius
 inflammabat, adeò ut Rege spectaculum
 istius experimenti in crastinum differen-
 te, vix jam frendentes irâ & ultionis ardo-
 re incalescentes continerentur, qui eum
 actutum provocantes, arma sibi, non ses-
 quipedalia verba tumidamque inflati tugu-
 rii opinionem, opponi poscerent. Ille
 verò paratum se ait cum illis per vices
 congregari; nec, si pluribus uno eodemque
 congressu excipiendis non impar sibi vi-
 deatur, illud quoque certamen detrecta-
 turum. Tantâ repentini advenæ fiducia
 Regina adeò lætata est, ut gaudium intra
 præ-

præcordia animi abscondere minimè posset, appositè talem hospitem accessisse dictitans, qvi Regem Berferkis nimium, nec sine Majestatis sugillatione, fidentem doceat, quantum præsidii in illis situm esset, cujus verbis magis ac magis excalescentes, palam testati sunt, ejus in se animum dudum sibi perspectum esse, utpotè quæ votis, omnium simul mortem, quo patriis manibus ritè litetur, expetat. Vix illuxerat dies crastina, cum ardore pugnandi incitati, inque harenam singuli digressi, uti convenerant, Svipdagum adorti sunt. Magnis animis concurritur, Berferkis partam famam, Regium favorem omniumque opinionem asserturis, peregrinique tam contumaciam quam contumelias vindicaturis: illo contra, verbis hesternis fidem facturo, inveterataque opinioni de fortitudine eorum falso conceptæ detracturo, famamque nominis, imperantium gratiam & adstantium plausum promerituro. Nec longa mora, primo actutum strato occisoque, alter vindictam sitiens in eum irruit, statimque ad orcum missus ictu gladii corruit. Con-

simili

simili fato adhuc duo consumpti sunt, cum indignatus valde Rex, intulisse sibi tantam cladem Berferkorum cæde inopinatum advenam ignotumque questus, omnes, qui aderant, ut simul in eum irruerent, conficerentque, mandavit. Verum Regina, verita ne forte subitaneâ irruptione subverteretur, satellites suos ad vim arcendam opposuit; dictitans, longe majorem illum cunctis Berferkis esse, quos solus virtute superabat: Rege autem indignum in unum hominem satellitium omne armare: tantâ virium ejus propè invictarum confessione evinci, quanto omnes præstet, ad quem opprimendum integro propè exercitu opus sit; levem autem cladem Berferkorum cæde illatam videri, quos unus juvenis, nullius ope adjutus, sustulerit. Motus dictis Reginae Rex Svipdagum loco honorificentissimo sibi è regione collocavit. Elapso vespere Svipdagus, cum per noctem præcedentis diei periculum animo volutaret, non satis Berferkos lacezivisse, nec gratiam Reginae satis rependisse sibi visus est. Lecto igitur exurgens armis assumptis,

solus

solus cubiculo egressus est, ratus sibi infidias tendi, si se solum viderent; illam occasionem manibus elabi hautquaquam passuros: nec fefellit opinio; nam ut nullo comitatu, nullis auxiliis suffultum vident, omnes confertim simul in eum impetum faciunt, quorum ictus partim umbone exceptos declinavit, partim gladio grandioribus ictibus retorfit, duravitque aliquantisper iniquum certamen, donec Rex tumultu excitatus, interveniendo diremit. Quintus è Berserkis eo conflictu morte mulctatus est. Viso autem quod octo robustissimi inter omnes Sveones habiti, delectique in limitum regni custodiam, uni viro impares essent, Rex vehementer excanduit: maximè quòd successu frustratus esset. Namque clanculum ultionem sociorum hospitisque cædem, cum Svipdagus cubiculo egressus esset, ipse subornaverat, maturandum ratus, dum Regina horum inscia opem ferre neqviret, graviter ergò increpatos extra imperii limites proscripsit. Dictitans, diu sibi constitisse ferociores quam fortiores

res esse. His accensi Berferki bellum minabantur. Rex verò respondit, in suâ quidem potestate esse, bellum illud morte eorum prævenire; quo tamen magis contemptos se quam timendos agnoscant, exilium iis permitti. Atque ita turpiter exauctorati, ultra imperii pomæria egressi sunt. Rex verò Svipdagum in eorum locum suffecit: hortatus, quandoquidem Reginâ annuente copiis militaribus custodiaque Regni præfectus sit, locumque Berferkorum omnium solus successor teneat, provideret; ne minus utilem se sibi regnoque exhibeat, quam erant duodecim antecessores, excursusque piratarum, populationes vastationesque propulset, terrestres hostium irruptiones arceat, feditiones reprimat, his feliciter expediendis arma exercitumque in omnem eventum paratum in promptu habeat.

CAP. IX.

*Berferki contra Adelssem
exercitum movent. Hos
Svip-*

*Svipdagus acri praelio
fundit. Illi bellum repa-
rant. Svipdagus cum iis
concreditur. Fratres suc-
currunt. Eventus pugnae.*

At Berferki dum exularent, minarum Regis, odiiqve Reginae plusquam Vatiniani, cladis deinde & contumeliae à Svipdago illatae haut immemores, ultionem meditantur. Suae igitur farraginis hominum colluvie ad se undequaque confluente, in tantum excreverunt, ut speciem justi exercitus praebent. Infestis igitur armis Sveciam petentes, obvia quaeque ferro flammisque devastarunt; armenta, pecudes & quicquid precium sui commendabat, in praedam cessit; homines aut caesi sunt aut capti. Tanti incendii rumor ubi ad aures Regis pervenit, Svipdagum cum exercitu raptim collecto occurrere jubet. Verum ille Imperatoris munus, absente Rege,

ge, exercitumque abnuebat; forte ad invidiam Regis declinandam, iniquo animo laturo victoriam illius potius quam suo ductu obtentam videri. Ad ultimum duodecim virorum vitas (quandocunque posceret) sibi donari pactus, imperio paruit. Rege itaque domi remanente, cum exercitu magnis itineribus Berferkis obviam profectus in loco pugnae destinato tribulos muricesque projiciebat, qui defossi, perniciem ingredientibus ad se suosque oppugnandos properaturis afferrent; in quos cum incidissent, haut leviter vulnerati sunt. Mox cum exercitu superveniens, uno eorum occiso, reliquos una cum manu superstite in fugam actos, palantes ad naves persequitur. Deinde victoria ovans ad Regem reversus, magna gratulatione, Reginae insuper laudibus cumulatus, excipitur; quae tot jam experimentis compertum Regi suggessit, quam nihil praesidii in bestiis illis esset. Dimidia ex parte accisus erat Berferkorum numerus, nec tamen sex residui quieverant. Qui cum in Sveciam iterum infestum exercitum traduxissent, direptionibus,

nibus, cædibus & incendiis pro more defædantes; ne latius & in penetralia Regni serperet incendium, Svipdagum contra eos modicis copiis armatum Rex præmiserat, seipsum cum majoribus secuturum pollicitus. Profectus igitur Svipdagus, auxilioq; Regis succursuri confisus, Berserkis occurrit, copiis duplo superioribus. Concurritur ingentibus animis, infestisque ab utrâque parte gladiis, ingensque periculum fuit, ne Svipdagianos multitudo circumfunderet. Eodem forte tempore excitus somno Svipus pater, valdè ingemiscebat, advocatisque filiis fratris non procul indè impari manu pugnantis periculum, oculis suis per quietem observatum, exposuit; modicas copias multitudinis impetum sustinere non posse, permultos cæsos esse, & qui superint, partim langvore, partim metu ardorem pugnae remisisse, fratrem ante signa accerimè pugnantem, tribus vulnibus acceptis, alteroque orbatum oculo prælium sustinere; ni maturè subveniatur, de eo procul dubio actum esse; Regem in subsidiis latere, spectatoremque

pugnæ, non hostium propulsatorem agere, conflictum dilaturum donec dux Svipdagus cæsus, aciesque hostium debilitata sibi, cum recente milite adversus fessos concurrenti, facilem victoriam esset concessura; quò tanquam vultur alienæ prædæ solus gloriam de confecto propè bello, & privatam lætitiã de Svipdagi, invisi sibi ducis, nece capere possit; armarent se modò filii, fratrique periclitanti succurrere festinarent. Nec mora, armaturâ equisque assumptis exiliunt domo, adque locum pugnæ, quem pater somnio edoctus monstravit, veloci cursu perveniunt, deprehenduntque omnia dictis patris respondere. Namque Svipdagus multis vulneribus adverso corpore faucibus, alteroque oculo privatus, tribus Berserkis occisis, multisque suorum cæsis, adhuc fortissimè dimicabat: Qui ut fratres in auxilium concurrentes agnovit, de eventu pugnæ haut amplius dubius, suos ut pugnam redintegrarent hortatus est; adesse subsidium sternendis hostibus satis validum, se modo viros præstarent. His dictis, facto globo, una cum fratribus, sequen-

sequente milite jam novo auxilio confidentiore facto, animosque recolligente, confertim in hostes inVectus, primo impetu confudit & turbavit; deinde totam aciem dissipavit. Langventes igitur animo, & diuturno labore ex prælio fessi, terga vertentes ad naves effusissimè fugiunt; quos Svipdagus quam potuit acerrimè insecutus, oppressit, inde collectis spoliis victoriâ ovans ad Regem se contulit. Quatuor erant vulnera cæteris graviora, valdèque periculosa Svipdagi corpori statu certaminis inflicta: duo manibus, tertium capite, excepta; quartum oculus erutus ostendit. Quibus medendis ipsa Regina operam contulit, quamvis ægrè, nec nisi longo tempore, curarentur: per omnem denique vitam jacturam oculi, atrocis pugnæ vestigium, passus, parti honoris & victoriæ monumentum ostendit.

CAP. X.

*Svipdagus cum fratribus,
au!à Adelsis relictâ, ad*

*Patrem se recipit. Hrolfi
Krakii Daniæ Regis elo-
gium. Ad eum fratres,
suggestu patris, se confe-
runt. Ejus satellitio in-
seruntur.*

Ut primum ex vulneribus Svipdagus convaluerat, Regem adiit, resignatoque officio, se aliò concessurum prædicabat. Rex autem honoribus in illum congestis, cum beneficiis aliis, quibus eum affecerat, commemoratis, plura insuper tum illum tum fratres ejus expectare jussit. Ut verò eos propositi tenaces animadvertit, quærit quorsum tenderent? id sibi nondum constare responderunt. Illud certè proposuisse, Principem talem invisere, qui non inter latebras abditus milites suos præsentissimo vitæ periculo objiceret, subsidiaque subtraheret, eò tantum fine, ut gloriâ sibi vindicata amicis fatum acceleret: satis tem-

temporis in Sveciâ tritum; mores, instituta, potentiam, gloriam Majestatemque plurium Regum cognituros. His dictis, consalutato Rege ad Reginam concesserunt, actisque impensè gratiis discesserunt; equisque in cursum concitatis, ad patrios penates perrexerunt; paternoque affectu excepti, gestorum serie ordine expositâ, gerendorum consilium efflagitarunt. Quibus pater respondit: Hrolfum Helgii dolo vitrici Adelfis sublati filium, seculi sui decus, eum esse in cujus satellitium adscisci honorificum ipsis foret: esse namque sapientissimum, utpotè qui omnibus vicinis Regibus subactis, securitatem sibi, subditis etiam foelicitatem, opes, & rerum omnium abundantiam, talium operâ & ministerio conciliaffet: Præterea accessu facilem, alloquio blandum, vultu affabilem, formâ elegantem, justitiam clementiâ temperantem, in eligendis amicis providum, retinendis constantem, ornandis donandisque profusum, in promissis fidum, liberalitate & magnificentiâ incomparabilem, manu promptum, legum severum vindicem,

cem, prævaricatoribus difficilem, inju-
 stè afflictorum perfugium & præsidium,
 hostibus formidabilem, nulli magis quam
 vitiis inimicum: His virtutibus nominis
 sibi immortalitatem, & æternam ad po-
 steritatem memoriam comparâsse. Svip-
 dagus reposuit: proposuisse patrem ma-
 gis virtutum quoddam exemplar, quam
 Regem, qui talis esset, indicâsse. Ex his
 tamen omnibus aliquid participare, tanto
 viro referente credendum; non igitur
 differendum, sed quam primùm pericu-
 lum faciendum, an etiam se in numerum
 suorum satellitum velit adscribere. Pater
 in eorum potestate situm refert, ubi ter-
 rarum vivere velint, malle se tamen do-
 mi ut manerent. Illi nequaquam se com-
 missuros respondent, ut posthabito tan-
 to Rege rus patrium colerent. Itaque
 salutatis parentibus in Daniam profecti,
 Hrolfo Regi se sistunt. Primus Svipda-
 gus, sequentibus fratribus, aulam intrat,
 Regemque submissè & officiosè salutat.
 Quo quoniam essent? rogante, singulorum
 nomina exponit, longumque iter susce-
 ptum

ptum memorat, eô fine, ut in satellitum Regiorum numerum recipiantur. Non eqvidem proposuisse se, ait Rex, ministros & satellites Regis Adelsis in suum satellitium admittere, eorumque curæ & custodiæ salutem suam committere: verum prævertisse jam dudum adventum eorum, præclaram gestorum fidelisque Adelsi operæ navatæ, nec repensæ, famam: tantum abesse, ut tantorum virorum consortium aspernetur; ut insuper etiam gratias agat, quôd præclarâ sui opinionione ducti, se Adelsi prætulerint. Svipdagus, actis gratiis, sedem sibi assignari petit. Ad latus cujusdam Bialkii, infra vacuas duodecim virorum, sedes indicatur; fratres autem loca, ut præceptum erat, occupârunt. Svipdagus à confesso- re Bialkio cognovit, duodecim Berserkis in expeditione nauticâ occupatis, sedes illas competere. Duæ erant Regi filiæ; alterius nomen Drifa, quod nivi commissa pluvia; altera Skúr, quod procella pluvialis aqvea, vertitur: Hæc semper domi in aulâ manebat, formæ elegantissimæ, fratresque suo favore dignata patri com-

pugnæ, non hostium propulsatorem agere, conflictum dilaturum donec dux Svipdagus cæsus, aciesque hostium debilitata sibi, cum recente milite adversus fessos concurrenti, facilem victoriam esset concessura; quò tanquam vultur alienæ prædæ solus gloriam de confecto propè bello, & privatam lætitiã de Svipdagi, invisi sibi ducis, nece capere possit; armarent se modo filii, fratrique periclitanti succurrere festinarent, Nec mora, armaturâ eqvisque assumptis exiliunt domo, adque locum pugnæ, quem pater somnio edoctus monstravit, veloci cursu perveniunt, deprehenduntque omnia dictis patris respondere. Namque Svipdagus multis vulneribus adverso corpore faucibus, alteroque oculo privatus, tribus Berferkis occisis, multisque suorum cæsis, adhuc fortissimè dimicabat: Qui ut fratres in auxilium concurrentes agnovit, de eventu pugnæ haut amplius dubius, suos ut pugnam redintegrarent hortatus est; adesse subsidium sternendis hostibus satis validum, se modo viros præstarent. His dictis, facto globo, una cum fratribus, sequen-

seqvente milite jam novo auxilio confidentiore facto, animosque recolligente, confertim in hostes invecus, primo impetu confudit & turbavit; deinde totam aciem dissipavit. Langventes igitur animo, & diuturno labore ex prælio fessi, terga vertentes ad naves effusissimè fugiunt; quos Svipdagus quam potuit acerrimè insecutus, oppressit, inde collectis spoliis victoriâ ovans ad Regem se contulit. Quatuor erant vulnera cæteris graviora, valdèque periculosa Svipdagi corpori statu certaminis inflicta: duo manibus, tertium capite, excepta; quartum oculus erutus ostendit. Quibus medendis ipsa Regina operam contulit, quamvis ægrè, nec nisi longo tempore, curarentur: per omnem denique vitam jacturam oculi, atrocis pugnae vestigium, passus, parti honoris & victoriæ monumentum ostendit.

CAP. X.

*Svipdagus cum fratribus,
au!â Adelsis relictâ, ad*

*Patrem se recipit. Hrolfi
Krakii Daniæ Regis elo-
gium. Ad eum fratres,
suggestu patris, se confe-
runt. Ejus satellitio in-
seruntur.*

Ut primum ex vulneribus Svipdagus convaluerat, Regem adiit, resignatoque officio, se aliò concessurum prædicabat. Rex autem honoribus in illum congestis, cum beneficiis aliis, quibus eum affecerat, commemoratis, plura insuper tum illum tum fratres ejus expectare jussit. Ut verò eos propositi tenaces animadvertit, quærit quorsum tenderent? id sibi nondum constare responderunt. Illud certè proposuisse, Principem talem invisere, qui non inter latebras abditus milites suos præsentissimo vitæ periculo objiceret, subsidiaque subtraheret, eò tantum fine, ut gloriâ sibi vindicata amicis fatum acceleret: fatis
tem-

temporis in Sveciâ tritum; mores, instituta, potentiam, gloriam Majestatemque plurium Regum cognituros. His dictis, consalutato Rege ad Reginam concesserunt, actisque impensè gratiis discesserunt; eqvisque in cursum concitatis, ad patrios penates perrexerunt; paternoque affectu excepti, gestorum serie ordine expositâ, gerendorum consilium efflagitarunt. Quibus pater respondit: Hrolfum Helgii dolo vitrici Adelfis sublatis filium, seculi sui decus, eum esse in cujus satellitium adscisci honorificum ipsis foret: esse namque sapientissimum, utpotè qui omnibus vicinis Regibus subactis, securitatem sibi, subditis etiam foelicitatem, opes, & rerum omnium abundantiam, talium operâ & ministerio conciliasset: Præterea accessu facilem, alloquio blandum, vultu affabilem, formâ elegantem, justitiam clementiâ temperantem, in eligendis amicis providum, retinendis constantem, ornandis donandisque profusum, in promissis fidum, liberalitate & magnificentiâ incomparabilem, manu promptum, legum severum vindicem,

cem, prævaricatoribus difficilem, inju-
 stè afflictorum perfugium & præsidium,
 hostibus formidabilem, nulli magis quam
 vitiis inimicum: His virtutibus nominis
 sibi immortalitatem, & æternam ad po-
 steritatem memoriam comparâsse. Svip-
 dagus reposuit: proposuisse patrem ma-
 gis virtutum quoddam exemplar, quam
 Regem, qui talis esset, indicâsse. Ex his
 tamen omnibus aliquid participare, tanto
 viro referente credendum; non igitur
 differendum, sed quam primùm pericu-
 lum faciendum, an etiam se in numerum
 suorum satellitum velit adscribere. Pater
 in eorum potestate situm refert, ubi ter-
 rarum vivere velint, malle se tamen do-
 mi ut manerent. Illi nequaquam se com-
 missuros respondent, ut posthabito tan-
 to Rege rus patrium colerent. Itaque
 salutatis parentibus in Daniam profecti,
 Hrolfo Regi se sistunt. Primus Svipda-
 gus, sequentibus fratribus, aulam intrat,
 Regemque submissè & officiosè salutat.
 Quo quoniam essent? rogante, singulorum
 nomina exponit, longumque iter susce-
 ptum

ptum memorat, eô fine, ut in satellitum Regiorum numerum recipiantur. Non eqvidem proposuisse se, ait Rex, ministros & satellites Regis Adelfis in suum satellitium admittere, eorumque curæ & custodiæ salutem suam committere: verum prævertisse jam dudum adventum eorum, præclaram gestorum fidelisque Adelfi operæ navatæ, nec repensæ, famam: tantum abesse, ut tantorum virorum consortium aspernetur; ut insuper etiam gratias agat, quôd præclarâ sui opinionione ducti, se Adelfi prætulerint. Svipdagus, actis gratiis, sedem sibi assignari petit. Ad latus cujusdam Bialkii, infra vacuas duodecim virorum, sedes indicatur; fratres autem loca, ut præceptum erat, occupârunt. Svipdagus à confessorre Bialkio cognovit, duodecim Berserkis in expeditione nauticâ occupatis, sedes illas competere. Duæ erant Regi filia; alterius nomen Driða, quod nivi commissa pluvia; altera Skúr, quod procella pluvialis aqvea, vertitur: Hæc semper domi in aulâ manebat, formæ elegantissimæ, fratresque suo favore dignata patri com-

mendabat. Cum autem rediissent Berferki, omnes pro more aulicos accedebant, quærentes à singulis, sibine comparari, aut pares haberi vellent? quibus summâ cum dexteritate ad evitandas rixas, pacemque intra aulæ parietes & concordiam tutandam, ab unoquoque eo temperamento responderi consuevit, ut haut oblique appareret, ipsis se neminem componere. Et jam ad Svipdagum perventum erat, quem cum primipilus hac quæstione lacefferet, confestim de sede exiliit, strictoque gladio respondit: se hautquaquam ulli eorum, vel virium robore, vel aliis dotibus inferiorem velle videri. Ergo, inquit Berferkus, hoc caput, hanc galeam ense intrepidè feri, quod cum tentaret Svipdagus, vidit caput adversarii ferro lædi non posse. Jamque ad manus perventum esset, ni Rex interventu suo illos reconciliasset, pares judicando; cujus auctoritate contenti, domi militiaeque semper concordēs vixerunt, animi ferociam obsequio Regio submittentēs.

CAP.

CAP. XI.

Hrolfus legationem in Sveciam parat. Regiam amplificat. Sororium Hiorvardum astu subjugat.

His peractis Rex legatos ad matrem in Sveciam misit, petitum, ut suo nomine cimeliorum, omnisque æris, quod patri mortuo Adels abstulisset, restitutionem posceret. Regina respondit, nil hac legatione iniquum postulari; verum Adelsẽm tantã iniquitate & avaritiã esse, ut furdas aures æqvissimis postulatis adhibeat: laterem lavaturam, si legationem exponeret, nec Regem filium quicquam profecturum, ni ipse se præsentem exhiberet; tum verò consilia pro re natã suggesturam. Hoc responso dimissi legati ad Hrolfum redierunt: qui quamvis matris consilia sequi in animo haberet; intervenerunt tamen assiduæ occupationes, quæ propositum distule-

tulerunt ; bellorum nimirum continua series , victoriæqve trophæa victis regibus identidem parta. Terebatur adhæc tempus urbibus & ædificiis exstruendis. Plurimum eminebat Regia Hleidargardus dicta, quam Skioldus Odini filius primus fundavit, verum à Hrolfo tanto ornatu, luxu, & magnificentiâ resecta & instaurata est, ut nullam parem totus Septentrio haberet, magnificentiæ Regis, sui seculi eminentissimi, respondentem. Fuit Rex opibus & ditione potens, juvenis magni acuminis, Hiörvardus nomine (Hiartvarum Saxo, & qui eum secuti sunt scriptores ; Hiartmannum Johannes Gotus, Hiortvardum Hvitfeldius, vocant : Nomenclatura Hiorvardum indicat.) Gvalterus, quem hic sequimur, ditionem cui præfuerit, omittit ; Johannes Gotus unum ex Sveciæ proceribus nominat. Huic Hrolfus sororem Skuldam in matrimonium collocavit ; accedente Regis Adelfis & Yrsæ Reginae consensu. Eum ad convivium opiparum opiparum quodam tempore invitavit Hrolfus, quod in longi-

us

us tempus productum magnâ cum hilaritate, commissatoribus sibi invicem gratulantibus, celebrabatur: forte evenit, ut Reges in campum exspatiati inter se colloquerentur, cum Hrolfus ad secreta naturæ secessurus Hiorvardo gladium interea reservandum traderet, quem etiam redeunti reddidit. Hrolfus istud officii genus obsequium & submissionem interpretatus; Nosti amice, inquit, quod antiquissimis moribus, qui ministerium retinendi gladii ad exonerandum alvum secedenti præstiterat, subjectionem simul præstitisse, dominiumque illius hoc actu cognovisse judicatus sit: Meus igitur de hinc cliens eris, regnumque quod tenes beneficio meo acceptum feres, & in testimonium confessionis annua tributa pendes, clientum jure munitus patrocinium fidelemque tutelam, si quis te impugnaverit, experiere. His auditis propè consternatus Hiorvardus, cum vim opponere nequiret, nec à proposito gloriæ proferendæ ditionis cupidissimum Regem abstrahi posse cognosceret, offensione dissimulatâ, in tributum clientelamque

que necessitate compulsus, concessit; licet conditionis mutationem, quantumvis titulo illibato, ægerrimè ferret. Finito igitur convivio domum profectus, per complures annos tributa solvendo, Regis amicitiam hostili animo coluit: Majestatemque veneratus, speciem in præsentis statu acquiescentis præbuit, fidemque perseverantiæ constanti longi temporis obsequio in posterum confirmavit.

CAP. XII.

Bodvaris Biarkii genus repetitur. Avi ejus Secundæ nuptiæ. Regina Hvi-ta privignum Biörnum ad incestum sollicitat, & diris devovet.

Antequam iter in Sveciam susceptum, tam historiis quam fabulis antiquorum celeberrimum prosequar, tempestivum erit, quali satellitio instructus fuerit, in primis pugulum principis Bodvaris
re.

rerum gestarum partem aliquam præmit-
tere. Avus ejus patern⁹ fuit Hringus, par-
tis Uplandarum in Norvegiâ Regulus; qui
ex uxore primâ, jam ad senium vergens,
adultum filium, nomine Biörnnum, reliquit,
indolis bonæ, pietatis eximiæ juvenem,
imperatoriiis ac militaribus artibus juxta
inclytum; quarum peritiam continuâ pi-
raticæ terrestriumque expeditionum con-
suetudine, patris militiam ab incunabulis
propè secutus, comparavit. Fortè eve-
nit ut Regina Biörni mater fato fungere-
tur, non sine publico privatoque subdi-
torum luctu, cujus decessu contristati Re-
gii consilarii svaserunt, ut animum ad
secundas nuptias applicaret, legatosque
ad virginem nobilitate generis morum-
que conspicuam expetendam ablegaret.
Quorum monitis placidè auditis, in au-
strales Norvegiæ oras fide prudentiâ &
sapientiâ regni potissimos, sibi que devin-
ctissimos misit, ad inqvirendam virgi-
nem, aptam sibi conjugem, & subditis
Reginam; cujus eligendæ potestatem le-
gatis, electionis verò prosperitatem soler-
tiæ

tia eorum commisit. Quos, ut imperatum erat, australes Norvegiæ oras legentes oborta ab austro tempestas, sine intermissione dies noctesque flando, cursum ad arbitrium suum vertere coegit; nec prius desiit, quam in Borealis plagæ oram Finnmarchiam perventum esset, ubi portu satis commodo recepti, hyemem transegerunt. Interea dum quodam tempore longius in terram exspatiarentur,prehenderunt in casâ quâdam duas conspicuæ formæ fæminas ad focum sedentes, quarum grandior ætate se Regis Finno- rum concubinam, nomine Ingibiörgem, reliquam filiam suam eo parente natam Hvitam vocari, interrogata respondit. Ulterius quærentibus, quo fato in eam solitudinem procul ab hominum commercio redactæ essent, vim & minas potentioris Regis, conjugium filiæ expectentis, sed repulsam, virgine aspernante, passi, veritas, illuc usque ad reditum patris in expeditione piraticâ occupati, unâ tantum, quæ præstò esset, pedissequa comitatas concessisse fatetur. Placet virgo

go legatis, conditionemque offerunt nubendi Regi: Mater verò responsum filiae anticipans: non esse recentis responsi, materiam, quæ deliberatione, imò & dilatione, in patris adventum, necessarium consensum aut dissensum declaraturi, omninò indigeret; nisi ipsa deliberationis mora majus & forsitan præsens & inevitabile periculum allatura videretur: Sibi quidem ignotum Regem, cui filiam uxorem peterent; præsumere tamen, bene & ex re suâ locatam iri, utpote talium virorum atque ipsi essent, Regi. Bonis ergo avibus filiam Regiam Regalibus nuptiis jungendam, secum ut ducerent, hortatur. Respondit virgo; absentiam patris, dubiamque sortem, etiam patriam potestatem matri ex omni parte detulisse, cujus voluntati repugnare piaculum duceret, se itaque consensum ejus approbaturam. Appetente vere, navigationi se accingunt, secundis ubique ventis usi: sponsâ autem ad Regem delatâ, quærunt, in uxorem ne asciscere velit, an domum remittere? Ille actutum formæ illius illecebris captus, dotis nullam se habere ratio-

tionem dictitans, nuptiis celebratis Reginam eam constituit, cui tanto honoris fastigio auctæ res omnes ad animi sententiam fluxerunt: id unum inquietabat, quod Rex annis, quam falacitas ejus poscebat, provectior videretur, nec diu dolor iste intra animi præcordia pressus ita delituit, quin illius indicia, etiam mediocri perspicaciâ præditis, se proderent.

Fuit villicus, non procul Regiâ domo habitans, cujus nomen non traditur, qui dives opum, piraticâ juvenilibus annis partarum, inter præcipuos pugiles quondam; nunc mutato vitæ genere colendo agro contentus, tranquillum otium sectabatur. Filiam habuit, eandemque solam omnium bonorum hæredem, nomine Beram, formâ præclarâ; quæ cum filio Regis Biorno puerilium ludorum, nec ipsa pueritiam egressa, exercitiis, adultior etiam juvenilium, assuevit; crevitque inter illos ab incunabulis insitus, cum ætate & consuetudine haut dissolubilis amor: donec adeò excrevit, ut intra colloquia contineri nequiret. Couſveverat Rex quotannis piraticam obire, Regina regni curâ

râ domesticâque administratione in reditum suum commissâ ; cujus molem aliquando excusans , Biornum filium administrationis socium ut domi relinqueret, petivit. Assensit Rex, & ut inter se partirentur, jussit. Biornus vero obnitebatur, piraticæ dirigendæ, non domestico regimini sese assvetum causatus. Verum Rex precibus & obsecrationibus Reginae, speciosum necessitatis titulum prætentis, victus, non amplius persuasionibus usus, pro imperio filio ditionis curam imposuit ; qui nequicquam summo conamine obnitens, nec patri satis conciliatus, domum tacitus, irâ tumens & indignatione, rubore sanguineo genas faciemque persusus, repetens, lecto se morbidus statim applicuit ; quo defixum, morboque, seu ab iracundiâ, seu animi mala præfagientis metu, correptum, blandis verbis non verca demulsura accedit : verum implacabilem, iræque adeò tenacem experta est, ut verbis gestibusque sibi adblandientem discedere juberet. Egressa igitur aliquot dierum interjectu revertitur, jamque immodicâ libidine æstuans, quam

E

malè

malè ad eum usque diem texerat, velut in apertum furorem rapta concubitum privigni postulavit, iniquè comparatum dictitans, seni se juvenculam junctam, cum rectius ipsi, utpotè Juveni, nupsisset. Pluribus incestum! persvasuram alapa interrupit, stratumque solo foras repulit. Ea verò indignata, insuetam se injuriis à lapisque referens, indignum suo amore & benevolentia pronunciavit, qui villicam sibi præferret, quam & conjugio suo haut imperitè condignam existimet, spinas enim se invicem complecti. Ne verò se impunè percussisse gloriaretur, chirotheca lupinâ percussit, adjectis diris, quibus effecit, ut in ursum discedens repente converteretur, nec deinde aliud quam gregem patris in pabulum verteret, saltusque & sylvas oberraret, tantâque rabie in armenta & pecora patris grassaretur, ut feras omnes feritate superarc videretur nec illud fatum unquam eluctaretur, adque totum vitæ tempus patriis penatibus exul, feris immistus avia tesque saltusve pererraret, sive armenta lanando crudas carnes sangvinemque devoreret,

ret, five venantium tela persecutionesq;
pavidus fugeret, five his transfixus mori-
turus animam exhalaret, illatæ sibi in-
juriae pænas sentiret.

CAP. XIII.

*Biornus in ursum transfor-
matur. In gregem patris
sævius. Cum Berâ consue-
scit. Eam futura edocet.
A venatoribus impetitur.
capitur. Occiditur.*

Biørno novercæ diris hoc modo de-
voto, humano habitui protinus ursi
forma substituta visa est. Igitur ho-
minum commercio exemptus, ferarum
lustra & latibula quæsit, in Regia deni-
que pecora debacchatus, magnum da-
mnum intulit. Interim domestica fami-
lia, subditorumque grex, comperto ejus
subitaneo discessu, ad eum inquirendum
confluxerunt, lustratisque ditionis & vi-

cinarum finibus, cum nusquam compa-
 reret, re infectâ redierunt. Ipsius disces-
 sum ingentis magnitudinis ursus, colore
 cineraceus, eodem tempore repente ex-
 ortus cum supplevisset, magis Biorni de-
 siderium auxit, ut qui solus noxiæ belluæ
 aut abigendæ aut capiendæ suffecisset.
 Contigit autem, ut villici filia Bera, ur-
 sum illum terribilem, cujus fama latè per
 viciniam perecrebuit, celeri cursu se pe-
 tentem deprehenderet, quæ cum cursu
 evadere inopinatò appropinquantem non
 posset, metu prope exsternata, in plani-
 tie confedit. Verum belluâ tanquam ci-
 cure & mansuetâ illi, quasi notæ, adblan-
 diente, metum in fiduciam vertit. Adu-
 lantem ergò contrectare ausa, oculos ami-
 ci in ursi capite agnoscere visa, digredien-
 tem sequitur: qui lento præcedens gradu
 longam emensus viam, antrum quoddam
 intravit: quod pariter ingressa, Biörnum,
 ut prius humano habitu indoleqve prædi-
 tum, se salutantem agnovit. Ingens di-
 versorum motus affectuum ultro citro-
 que concurrit, gaudium quod convenis-
 sent, quos mutuum desiderium conjun-
 xis.

xisset, veneficiū separâſſet; ingens verò triftitia, ex tam aſperi & inſuperabilis fati inclementiâ. Omnem igitur actionis hujus ſeriem amicæ enarravit; quæ ſe illum hautquaquam derelicturam, verum in antro illi cohabitaturam, quoad ejus copia daretur, profeſſa eſt. Ille minimè convenire reſpondit, ut virgo fœmina cum ipſo cohabitaret, utpote qui interdium hominis, noctu verò urſi formam, vidirarum plusquam nefandarum, aſſumeret. Pernoctavere itaque in antro ſimul, uſque dum Rex ab expeditione rediret. Is ut rerum domesticarum mutationem cognovit, exceſſum inopinatum filii, nullo conſciò, & urſi ſucceſſionem, utrumq; magno animo tulit, orbitatis dolorem premendo, jacturam gregis ut rem levem & reparatu facilem, neq; ea de cauſa ad urſi cædem properandum cenſuit. Tandem pecoris magiſtris, hortatu Reginae, immanitatem feræ, diuturnumque gregis diſpendium exaggerantibus, ad eam perſequeſſendam ſe accinxit. Nocte venationem præcedente, Beram

Biornus his verbis alloquitur: Hanc equidem noctem nobis inter vivos communem, & mearum ultimam fore præfagit animus; nec me asperæ vitæ, veneficiis infectæ, tædere potest, orbatum quippe omni voluptate & lætitiâ: tuam doleo vicem, cujus pietate & gratâ hoc statu præfentiâ, sublevatus sum, finis instat: luce enim crastinâ venatum profectus cum satellitibus Rex me gregatim circumstent, præclusâque omni elabendi via, capient, captumque interficient. Anulum ergo, quem sub sinistrâ ala conditum gero, dono accipies, petesque à Rege, cum me occisum animadverteris, ut tibi donare velit, si quid sub sinistro feræ armo reperire possis: illud cum nullius precii æstimet, facile tibi concedet. Regina verò monstrum, Trollorum generis una, & Sagarum præcipua cum sit, intentè quid agas observabit. Cumque obsonium ex meis carnibus apponitur, magna jam festivitate & publicâ lætitiâ personante, nec illius exsortem te dimittere decreverit, cave, quantumvis te ad edendum

dum sive invitet sive minis adigat, ne inde quicquam, ne bucceam quidem, degustes; nam, quod ipsa nosti, gravida cum sis, emanabit in prolem edulii è paternis carnibus cocti comestique occulta vis, formabunturque membra ad partis illius naturam, unde id quod comedisti desumptum est. Tres enitere pueros: primus Frodius, secundus Thorer, tertius Bodvar nuncupabuntur; eritque unus ex his tibi præ cæteris carus; omnes tamen tanti evasuri sunt viri, ut memoria eorum æternitati dicata, quoad Septentrio incoletur, sit duratura: quos cum in lucem edideris, patri tuo educandos tradas: quod si, cum adolever, intintractabiles forte adeoque obstinati evaserint, ut ne domi detinere possis; singulos & solos in antrum hoc deducas, inveniesque arcam tribus loculis distinctam, cum characteribus runicis operculis insculptis; quolibet singulorum patrimonium continetur; monstrabisque cuique suam, quam destinavi, runis distinctam partem, quam cum decerpserint, ostendes armorum tria genera, rupi interioris antri impressa,
fra-

frameam nimirum primo nato, securim secundo, gladium tertio, munera paterna singulis singula testamentorelieta. Multa deinde ipsi futura prædixit, donec exuviis urfinis sponte incidentibus indueretur. Tum egressum antro Bera lacrymans comitata, defilientem reliquit, viditque magnum venatorum gregem, numeroso ferocissimorum Molossorum agmine saltus sylvasque circumdantem, indagineque cingentem, in ursum confestim irruere, telisque eminus, & canum omni vi cominus petere. Verum fera alacriter utrosque excipiendo tantisper impetum sustinuit, donec omnibus canibus enecatis, multis etiam viris vulnera inflixisset; Tum demum Rex cum venatoribus ursum undique circumfidentes iterum adorti sunt; qui cum circumventum se animadverteret, intra circum frustra cursitando, cum elabendi nullam inveniret viam, retrò cursu ad Regem directo, proximè adstantem dilaniavit; longâ autem persecutione fessus, ad pedes Regis se prostravit, ubi à comitibus interfectus est: nec tamen mortuum ursinus

nus habitus deseruit, argumento, ursum à Dæmone substitutum fuisse, postquam hominem præstigiosâ illâ formâ adumbratum peremissent.

CAP. XIV.

Bera ad ursinum epulum à Reginâ adigitur. Tres filios parit. Eorum Nomina, forma & fortitudo. Elgfrodus domesticæ vitæ impatiens, acceptâ patrimonii portione, latrocinium exercet.

Ex tempore Bera, ut præceptum erat, ad Regem se contulit, petiitque, si quid sinistro ursi armo comprehenderetur, illud suæ potestati permetteret; qui subridens subjunxit, thesauros ferarum facile poscenti donari; quæsitque

F 1

quæ-

quænam esset? quod illa magis ex utilitate quam rei veritate exposuit; cumque ursum accessisset, prope excoriatum offendit, intra tamen sinistrum armum neque sine animadvertente, annulum invenit, extraxitque. Cum vero inde domum esset reversura, derinuit illam Regina, nomen & conditionem rogans; sed Bera eadem quæ Regi prius, confessa est. Verum Reginam haut latuit de quo sciscitabatur. Intentius observatam non prius dimisit, quam ad ursinum epulum invitasset, quod cum illa omnibus modis averfaretur, eò magis institit, nec salvâ Reginæ reverentiâ recusari poterat: publica quippe lætitia instabat, dapumque ursina præstantissima habebatur: Sed & Regina famularum ministeria obiens, frustra ipsa dissecuit. At cum præfractiùs obniteretur, iram Reginæ commovit, minisque adacta, duas buccas edit; quarum posterioris maximam partem cum expuisset, nec minus severe ad ulteriorem esum cogeretur, mortis potius minas eam suâ nece exsequi jussit. Quam ut
ob-

obstinatè præfractam ad ulteriora adigi non posse Regina vidit; vade, inquit, quod edisti suffecerit, atque ita dimissa, corpore animoque valdè ægra ad patrios lares se recepit, omnemque gestorum ordinem patri exposuit. Exinde tres filios peperit; primus à plantis ad umbilicum usque alcis effigiem repræsentabat, nomenque inde Elgfrodii reportabat. Alter conspicuæ formæ, nisi quod pedum digiti in caninos desiverint; Thoreris nomen, agnomen Canipedis (hundsfōtr) sortitus est. Tertius admodum venustus, nec ulli corporis vitio obnoxius, Bodvar dictus est, quem mater præ cæteris dilexit. Omnes simul ab avo materno educati, cultioribus artibus imbuebantur; ætate statim puerili æquales, omnes, staturâ, robore corporis, audaciâ, animique fiduciâ, superabant, brevè etiam longo intervallo post se relinquebant, adeò ut eosdem diuturnos collusores non admitterent. Duodecennes robustissimos quosque totâ ditione præstabant, ita ut cum nemine colludere possent. Verberibus &

& plagis eos sæpius afficiebant, Regionum etiam quosdam occidebant; impunè id quidem, cum nemo esset, qui tantâ virtute polleret, ut ab iis pœnas exigere sufficeret. Primus Elgfrodius apud matrem questus est, tædere se inter satellites Regios, ætate juvenes, viribus filicernia, morari; quorum nemo esset, cujus fortitudinem æmulari possit, aut cujus congressu vires corporis exercitatione crescerent, vel animi vigor intenderetur: neque enim solum saltare, nec palæstricis exercitiis operam dare, nec currendo, nando, sagittando, aut equestres ludos exercendo certare secum ipsum posse. Mater adhæc respondit, prævidere se haut è re ipsius futurum, aulicorum ulterius commerciis, fastûs illius & contumaciæ haut quaquam patientium, uti: itaque subsidia vitæ à patre relicta se monstraturam pollicita, in antrum eum deducit, arcæque admovit, promptuarium, fortem illi à patre destinatum continens, ostendit: quâ direptâ, quæ aliis continebantur simul abrepturus, cum fixa & immobilia deprehenderet. iniquum hæreditatis diviso.

visorem patrem pronunciavit. Inde ad arma progressus gladii capulum arripuit, quem petrae infixum cum dimovere nequiret, securim auferre tentavit; sed irrito prorsus conatu; Frameam igitur apprehensam sine impedimento abstulit; æquè hîc atque in cæteris divisionis iniquitatem apparere dictitans: minimam enim ei portionem, forte ut monstroso præviso, pater reliquerat. Tum vero indignatus frameam confracturus magno nisu saxo durissimo impegit; quam capulo tenus impressam cum eduxisset incorruptam, saxumque robur penetrâsse comperisset, acutam judicavit. Deinde ne matrem quidem salutatione dignatus discedens, aqvilonem versus ad montem Kiölinum concessit; ubi exstructâ domo, prædo factus, viatores spoliavit & occidit, lucri tantum faciendi causâ.

CAP.

CAP. XV.

Thorer Canipes ad fratrem pergit. Quomodo ab eo acceptus. In Gothiam proficiscitur, ibi Rex creatur.

Interjecto temporis haut longo intervallo, Thorer Canipes matri discedendi propositum aperit: monstrat ergo illi paterna dona, arcamque paternorum thesaurorum custodem, simulque securim ipsi relictam. Is gladium arripere nequicquam tentans, securim & relictam bona grato animo abstulit, & gratis actis valere iussit. Inde ad fratrem Elgfrodium perrexit, qui prædis & latrociniis pro more intentus, publicas vias obsidens domo affuit. Thorer domum ingrediens pileo demisso faciem velavit, sedemque præcipuam occupavit; nec ingressum fratrem salute aut ullâ gratulatione

one dignatus, quasi Hermes in trivio im-
 motus quem occupavit locum detinuit :
 quem Elgfrodus minacibus oculis intui-
 tus, cum hospitem interritum aspiceret,
 frameam distrinxit, distichon modulans,
 in hunc sensum :

*Et manus & ferrum cadem cum san-
 guine poscunt :*

*Hoc fremit impatiens, prurit & illa
 mihi.*

Scamnum deinde valdè irritatus cum fra-
 meâ percussisset, Thorer quoque alio me-
 tro respondit :

*At mea, cum libeat, simili clangore
 securis*

*Intonat. haut framea cesserit illa
 tua.*

Statimque ex voce agnitus quam aman-
 tissimè excipitur, incolumis haut aliter e-
 vafurus. Invitatus deinde ad cohabita-
 tionis consortium, in communionem bo-
 norum lucro partorum ex semisse, mode-
 stè recusavit ; mansit tamen aliquanti-
 sper : deinde discessit. Eum frater bo-
 nis

nis omnibus profecutus , futurorum multorum certiore factum, ut in Gothiam (credo Occidentalem) se protinus conferret, monuit, istius namque regionis Regem recens mortuum regnum orbem reliquisse; moris autem esse, ut ad præstitutam diem omnes, tam cives & incolæ, quam advenæ, convocati; ad electionem novi Regis vel spectandam, vel ornandam, vel promovendam, adhibeantur: collocari in aprico solium Regium duorum ingentium sessorum capax, quod qui solus mole corporis impleret, eum lege Regia defuncti Regis successorem constitui; videri sibi fratris staturam huic typo apprimè responsuram, ominari itaque regnum eum & Regium fastigium solum ibi obtenturum. Comitatus deinde optimis eum consiliis, prolixique amoris indicis affectum fraternum ostendens, ægrè dimisit. Qui cum in Gothiam pervenisset ad definitum Regiæ electionis tempus, ad Comitem illius loci divertit. qui statim ut Thorerem viderat, Regem eum, tum ipse, tum quo quot aderant, futurum ominati sunt. Cum verò

verò comitia haberentur, arbitrio certo rei illius inspectio commissa est. Multi se folio applicuerunt, verum loco isto indigni à iudice pronunciati, repultam passi sunt. Ultimus Thorer spatium lege definitum totum occupavit, moleque suâ ita adæqvavit, ut ad mensuram ipsius factum esse videretur. Illum ergo solum sedem illam tam Augustam mereri censor pronunciavit. Deinde secundum legum patriarum normam regnum illi adjudicatum est, Regisque nomen ab universo populo inditum. Eventus electionis consilii rationem superabat: optimis siquidem, pro seculi illius consuetudine, institutis legibusque regnum deinceps formavit; bellaque multa, plerumque fælici eventu, gessit; & subditorum amorem & obsequium, post mortem etiam desiderium sui conciliavit; memoriamque historicis relationibus scriptisque monumentis contentam, celeberrimam posteris reliquit, licet nihil eorum ad nostra tempora pervenerit.

CAP. XVI.

*Bodvar omiffam à fratri-
bus ultionem paternæ cæ-
dis queritur. Avum de re
gestâ certiozem facit. De
Reginâ veneficâ vindi-
ctam sumit.*

Bodvar maternâ apud avum éducatio-
ne contentus, cæteris moderatior,
indulgentiam parentum obfeqvii a-
morisqve invitamentum, non arrogantiæ
irritamentum, interpretatus, vitam mo-
resqve ad eorum præscriptum virtutum-
qve regulam formavit, ut venustatem
formæ, quâ omnes antecelluit, corpo-
risqve vires, animi dotibus vel æqvaret,
vel superaret. Interim matrem patris
fui nomen, genus, indolem, statum for-
tunamqve prodere postulat: ut autem
comperit monstrosum fratrum habitum
ab offis à matre vi adactâ devoratis pro-
ma-

manâsse, ultionem nimis diu dilatam qv-
 stus; mirari se ait, Elgfrodium, ad qvem
 vindicta maximè pertineret, injuriæ pa-
 ternæ ultionisque justissimæ tam negli-
 gentem fuisse, naturæqve adeò perversæ,
 ut teterrimum vitæ genus, innocentium
 hominum cædes latrocinia & rapinas isti
 prætulit : nec è dignitate suâ fecisse
 Thorerem, qvòd abiens veneficam inul-
 tam dimiserit; suæ igitur forti cessisse su-
 mendæ ultionis pænæqve exigendæ pro-
 vinciam. Mater maturandum hortata est,
 ne veneficiis præveniretur. Eâ igitur in-
 seqvente ad Regem pergit, omnem rei
 gestæ ordinem a principio pandit, caus-
 samqve qvòd filius ejus Biornus tam ægrè
 ad administrationem Regni, absente pa-
 tre, adigi se passus esset; prævisam nam-
 qve mulieris petulantiam, libidinem im-
 modicam, deniqve in abnuentem diras,
 veneficiorumqve vim inevitabilem: non
 enim fæminam, qvalem externus præfe-
 rat habitus, sed Trollorum generis unam,
 philtro facinatum obcæcatumqve Regem
 in sui amorem pellexisse, qvæ unâ cum
 matre adversam legatis Regis tempesta-

tis vim excivisset, iisque in ultimæ Finn-
 marchiæ oras compulsis, præstigiisque
 circumventis, formam, sed fucatam, ven-
 ditâset. Quod si discessum filii cum sur-
 rogato urso computet, constare, utrum-
 que simul contigisse, & quidem ursi ad-
 ventum notitiam subitanei illius abitûs
 prævertisse: quò tamen omnis omninò
 dubitatio Regi tolleretur, adesse testem,
 exanimem illum quidem, sed omni exce-
 ptione majorem, nec minis nec muneribus
 aut verborum lenociniis corrumpi
 aptum, annulum nempe, paternum in
 filium munus, quem permissu Regis do-
 natum deinde sibi, excoriati ursi alæ fini-
 stræ mater extraxisset. Quem monstra-
 tum ubi Rex ingemiscens agnovit, infor-
 tunium & calamitatem suam multis suspi-
 riis lacrymisque questus, annulum qui-
 dem sibi optimè cognitum respondit, sub-
 ire etiam memoriam fæminæ ignotæ,
 ridiculum donum expetentis: & quamvis
 indicia haut contemnenda suspicionem
 suggestissent, quod Regina fati tam ino-
 pinati, si non causa, certè tamen conscia
 fuerit; amorem nihilominus, quo im-
 mo-

modico ipsam complexus fuerit, ne ab eâ dimoveri possit, se ab severiore inquisitione continuisse. Quod si orbitati filii etiam uxoris adjiciatur, non tantum lucri in vindictâ, quam calamitatis in novâ viduitate positum esse: Consulendum itaque ætati suæ adeò ærumnosæ, & justæ nepotis iræ dolorique, hoc temperamento, ut multâ quam impensissimâ conjugis pœnam maritus redimat; offerre itaque se nepoti pecuniam quantam exposceret, insuper Comitum titulum districtumque, & post fata sua successionem in regnum. Ad hæc Bodvar respondit, & se fortis illius misereri, & medellam protinus allaturum; videre, quanto teterrimi propudii fascino irretitus teneatur, Regii fastigii oblitus, cui necem innocentis civis inultam pati, turpe esset; eundem ad filii parricidium connivere, & sceleratissimi facinoris pœnam auro redimere gestire, uxorem mæcham in sui civiumque opprobrium novo fœdere sibi sociare, venificæque societatem mercari; scilicet ut se, tanquam omnium scelerum conscium, & participem vel incentorem

necis filii, suspectum execrandumque, non civibus modo, sed omnibus populis feræque posteritati reddat. Cumque in morâ maximum periculum Bodvar, jam duo de viginti annos natus, reputaret, confestim ad Reginam inque cubile illius properavit; securæ & inopinanti saccum pelliceum induit, extractamque per plateas verberibusque cæsam faxis illisit, quo supplicii genere male mulctata periit, immenso civium gaudio, pœnam tamen sceleribus longe minorem exactam indignantium. Solus Rex tanquam lectissimam conjugem luxit, illius tamen patrociniûm suscipere, pœnæve eam subducere non audebat; veritus tumultum populi, atrocitatem sceleris, cæteroquin in vindictam filii propensi, execrantis; nec longo post tempore mærore confectus obiit. Hæres Regni Bodvar avo successit, verum ditionem, animi amplitudine longè angustiolem, fastidians, Valsleito, qui Comes erat, clientelari jure commisit; cujus etiam fidem, matre in conjugem datâ, arctissimo affinitatis vinculo sibi devinxit; nuptiisque insuper celebra-

bratis confirmavit, ipse in remotas regiones concessurus.

CAP. XVII.

Bodvaris gladius describitur. Ipse fratrem Elgfrodium convenit. Cum eo acriter colluctatur. Hausto ex surâ pedis ejus sanguine corroboratur. In Gothiam vadit. Ibi loco fratris accipitur. Iter ad Regiam Hrolfi meditatur.

His ex animi sententiâ peractis, itineri se accingit, ac primò antrum monstrante matre petens, munera à patre relicta recipit, ensemque nomine Lövium, quem stupendæ fratrum vires avellere nequibant, statim ut attigit, non

am ut antea fixum, nullo negotio tol-
 lit: qui singulari nobilitate, insigni que
 arte fabricatus, his cautionibus obser-
 vandus erat: scilicet, ne unquam nisi
 momento in humanam cædem, neve
 manubrio deorsum verso, evaginaretur,
 ter gestantis ætate fixus, nisi provocatus
 stringi nequiret. Omnibus fratribus illi-
 us possidendi cupido incessit. Vaginam
 postea frater Elgfrodus, quâ condi pos-
 set, acernam fabricavit. Viaticum exi-
 guo auri aut argenti pondere constabat;
 vestis, equus & arma conspiciebantur,
 quorum singularis nobilitas eminebat:
 & equus quidem pernicitate, glomeran-
 disque gressibus, inter præcipuos insi-
 gnis, quo vectus, parvo temporis spatio
 longum iter emensus, ad fratrem Elgfro-
 dium pervenit. Absentis & in obsidendis
 viis occupati fratris tecta ingressus eqvo
 stabulo applicato, locum occupat hono-
 ratissimum, adventum fratris, velata teg-
 mine capitis facie, expectaturus. Qui
 ut hospitem temeritatis raræ, penatibus
 suis nec invitatum, nec veniam præfa-
 tum, ingressum animadvertit, equumque
 in

in stabulum deduxisse, summumque cepisse locum, nec adveniēti sibi assurgentem, truci vultu intuitus est: quod Bodvar tamdiu dissimulando sustinuit, donec eorum de stabulo acriter certantium hinnitus & praelium audirentur. Tum Frodius: hunc hominem, qui absque veniā in meas aedes se intrusit, admodum audacem & temerarium esse oportet. Bodvar pileo velatus, ne voce proderetur, nihil repondens, ulteriora expectavit. Bis ergo Frodius frameam districtam vaginā iterum condidit, ad quæ terriculamenta ut advenam immotum comperit, metus expertem interpretatus, vibrato ictu, tanquam medium dissecturus, adortus est. Igitur Bodvar indubiam mortem minime expectandam ratus, è sede disiliens, in eum magno fertur impetu. Fit longa acrisque lucta, altero acerrime impugnante, altero fortissime propugnante, donec pileus Bodvaris excideret. Ut vero fratrem ex facie agnovit, magnā lætitiā perfusus, fraterno amore complectitur; testatus, nimis diu inter se certamen productum, luctuosum utrique finem

eem longius extractum allaturum. Bodvari dubiam victoriam futuram regerenti, respondit: admodum viribus impares certare, cum multa illi defint, ut in illâ parte se æquare possit, petivit denique ut secum permaneret; dimidium partarum opum pollicitus; quod Bodvar abnuens, abhorrere se ait à nefandis innocentium cædibus & rapinis, opibusque scelere partis. At se multis egenis & alimentis debilibus usuram vitæ concessisse Frodius respondit. Melius facturum si eam nulli eriperet, Bodvar regeffit. Ad hæc Elgfrodius: haud equidem, inquit, diffiteor, indolem meam à teneris, veluti furiis, nescio quibus, actam, à mitiore vitâ & humanioribus studiis abhorruisse. Quod autem durior hæc natura consequi nequit, ad id velim te, mi frater, cui benigniores Dii staturam, non modo humanam, sed etiam inter homines elegantiae miræ, naturam etiam à feritate alienam, optimorum morum capacem, commerciorum non hominum modo, sed inter homines humanissimorum studiosissimam, indulserunt, omni opetâ niti.

In-

Ingenii autem corporisque vires cum illustribus hominibus conversando maxime excolas : itaque svadebo , ut ad Hrolfum Regem Helgii filium , qvi fulgore Majestatis suæ omnium sui seculi Regum principumqve fastigium obscurat, te conferas : ibi namqve principum & præcipuorum pugilum collegium confedissem summâ cum admiratione perhibent, quotquot veram aulæ & imperii illius speciem ceperunt : verum quantumvis spiritus altos geras, tamen vereor, ut corporis robore heroibus illis æqualis, congressum eorum sustinere valeas. Cujus rei experimentum capturus, resistentem fratrem circumegit, infirmiore prædicans, quam ut examini eorum submitti possit. Itaque sectâ sibi in surâ pedis venâ, ebullientem liqvorem exhaurire jussit, quo epoto, iterum eum adortus, cum ne loco quidem movere posset, profuisse ei potionem, nec jam dubium quin singulos Regis pugiles robore præstaret, id enim se præoptasse, ait. Deinde altero pede ad talos usqve rupi impresso, vestigium

gium ingens reliquit & huc, inquit, quolibet matutino tempore vestigium scrutaturus concedam, inde mortis tuæ indicium capturus: repletum terrâ, morbo te in fata concessisse; aquâ, undis absorptum; sanguine, sanguinariam mortem appetisse nunciabit, monebitque officii ultionis exequendæ, cum te præ omnibus quam impensissimè diligam. His peractis, mutuò se invicem salutantes separantur; Bodvare iter propositum ingrediente. Fabulosa quidem hæc, sed aliis pariter fabulosis se tuentur. De potionibus Hadingo & Hialto vires conciliantibus, & expressâ in rupe dormientis Starcatheri effigie Saxo prodit. Historia quoque Olafi Triggvini de vestigiis ejus militumque in insulæ Mosturis cautibus conspicuis fidem exsuperantia memorat. Nec ego horum fidem aliis commendo, sed nudas relationes expono. Bodvar iter inceptum maturans non prius requievit, quam in Vestro-Gothiam, in regnum fratris Thoreris Hundsföti seu Canipedis pervenit. Adeò natura gemi-

norum

norum illorum vultus, corporisque effigiem, modum, lingvamque sibi invicem similia formaverat, ut hunc pro suo Rege, qui tunc absens in consuetis expeditionibus occupabatur, omnes cives, & ipsa quoque Regina, agnitum colerent, Regiisque honoribus prosequentes in solio Regio collocarent, lectoque Reginae sociarent, Thorerem Regem rediisse rati. Qui cum lectum cum Regina communem haberet, straguli tamen communionem recusavit: quod admirata Regina ut fratrem mariti agnovit, deceptos specie ministros Regium ei honorem exhibere permisit, ne errorem iis eximendo quicquam de ultro oblato honore & obsequio detraxisse videretur. Mirandum tamen quomodo Regem absque satellitio redeuntem, ne famulo quidem stipatum, veste etiam forte differentem, hoc tenore, nisi forte bello victus salutem fugam redemisset, rediisse persuasi sint. Bodvar Reginae lecti socius tempus ad adventum usque fratris protraxit: quem redeuntem uti agnoverant, fratremque multam caritate complexum viderant, ipsi erro-

errorem suum mirati sunt. Rex optime illi imaginis similitudinem cessisse gavi-
 fus, soli illi locum lectumque cum Regi-
 na communem se concediturum respon-
 dit. Maturanti deinde abitum Bodvari
 partem mobilium omnium dimidiam ob-
 tulit, si apud se permanere vellet, quod
 ille magnâ cum verecundiâ recusavit,
 nec minus frater postulare institit, ut ob-
 latum Regium munus acciperet, arbiter-
 que habitationis suæ ipse foret, maneret-
 que ubicunque locorum colliberet, satel-
 litio præterea se instructurum pollicitus.
 Verum nihil horum accepit. Actis ergo
 quam impensissimè gratis, nullius se in-
 digere præfatus, licuisse si placuisset aviti
 Regni sceptrâ, opesque, quas penè omnes
 reliquerit, apprehendere. Cæterum mal-
 le se opes propriâ industriâ, editis majo-
 ribus suis dignis facinoribus, gloriamque
 nominis immortalem comparare, quam
 avitas fraternasque fortunas consumere,
 summam voluptatem reputare, fratrem
 opibus abundantem, regnoque amplis-
 simo auctum ornatumque videre, non ut
 inde illo vivo quicquam decerperet.
 Cum.

Cumque in recusandis muneribus adeo obstinatum fratrem Thorer animadverteret, tandem eum in viam honoris gratiâ comitatus dimisit : nec legitur quicquam notatu dignum in itinere accidisse, priusquam in Daniam, non procul ab urbe arceque Hleidrensi, ventum esset.

CAP. XVIII.

Bodvar in itinere ab Hotti parentibus hospitio excipitur. Hrolfi Regis aulam ingreditur. Hottum liberat. Aulicorum unum ossis jactu interimit. Satellitio adscribitur

Ingentes forte imbres per id tempus continuis diebus noctibusque decidentibus, vias liqvore emollitas prope inexplicabiles reddiderunt. Has peragrando equus tandem defatigatus, appetente nocte,

nocte, intendentibus se tenebris, lapsurus forte nutabat. urgebat peregrinum viarumque ignarum larga insuper pluvia: descendens igitur eqvo tugurium quoddam offendit; unde pulsatis foribus egressus senex, hospitem ad se ut diverstat, sole jam occiduo, benignè invitat, hospite igitur introducto eqvoque pabulis ministratis, focoque accenso, cœnam pro facultate lautam paravit; Bodvarem namque inter summi ordinis viros ex præstanti corporis formâ judicabat. Multa super Rege famulitioque & aulæ splendore, ejusque à tugurio distantiam cum Bodvar rogitàsset, non procul inde sitam, sed conspectum ejus tenebris interceptum cognovit. Interrogans deinde rusticus, num & illuc tenderet? affirmanti subjecit: corporis quidem istius compagem, membrorum mole congruentem magnitudinem, lacertorum nervorumque congeriem, ingentem roboris messem polliceri, invitamentum præcipuum ad aulici satellitii receptum. His auditis uxor obortis lachrymis acriter lamentari cœpit,

pit, Bodvarique causam tanti ploratus
 reqvirenti respondit: filium viro sibiqve
 communem prolem, nomine Hottum,
 animi causâ aulam Regiam accessisse,
 ruri educatum & admodum adolescen-
 tem, moribus ejus jocisque insvetum,
 ludibrio expositum fuisse: quod cum nec
 dissimulando sustinere, nec facetiis re-
 torqvendo eludere scivisset, iratum agre-
 stiusqve se gerentem magis aulicos in se
 provocâsse. Conjectum itaqve in struem
 ossium, medio triclinii pavimento jacen-
 tem; ossibus obrui solere, nec satis sibi
 constare, an superstes adhuc sit, nec ne:
 aliud hospitii præmium non expeti, quam
 si fortè minaci in dies morti subtractus,
 in adventum ejus vitalem auram trahat,
 saltem ne majoribus ossibus eum feriat,
 quod si minora forte jaciat, ictum tamen
 temperando parcat imbecilli; tales enim
 lacertos ejus sibi videri, ut quos missile
 inde jactum collineet, iis iteratum ictum
 superfluum futurum. Bodvar compo-
 tem illam voti futuram pronuntiavit; mi-
 rari tamen, aulam exteris nationibus ce-
 lebratam, tantâ morum bonorum labe
 H defe-

defectuque laborare; nec fortium viro-
rum ingenio convenire, debiles, & quæ
humilia sint, opprimere. Transactâ de-
inde nocte, cum jentâisset, discessit, & ad
aulam Regiam, undique conspicuam, se
contulit; eqvoque, nullius veniam præ-
fatus, inter Regionum optimos stabulato,
triclinium ingressus, locum à januâ pro-
ximum occupat; paucis è famulatio præ-
sentibus, nec advenam vel excipientibus,
vel ab eo quicquam sciscitantibus. Ibi
eum horulam moratus esset, vidit intra
ossium congeriem vivum quiddam, quod,
commota strue, paulo post manum situ
fordibusque squalentem exeruit. Mox
hospitis filium Hottum conjectans, cujus
rationem in libramine ossium habendam
mater suggestisset, manu ejus apprehen-
sâ, quid intus lateret interrogavit: qui
magno metu correptus; optime Bocki,
inquit, Hottus ego sum: parce quæso, nam
castellum molior: Et quidem miseria-
rum, subsumsit; extraxitque invitum &
ejulantem, queritantemque jacturam mu-
nitionis, multo tandem labore eò perdu-
ctæ, ut ab ictibus se protegendo magnam
par-

partem sufficeret: parum ad operis perfectionem defuisse, quò in posterum omni ab offibus imminente metu liberatus, securus à jaculis, jaculorum vallo septus, intra ipsa jacula tutus habitare posset. Tu verò, mi Bocki, inquit, cur me misellum turbas? liceat iterum munimentum subire. An occidere properas? Bodvar talia castella in posterum nunquam ædificaturum interfatus, lamentantemque increpitans, extra portas ad aquam, in recessu abditam magis quàm ut omnium oculis conspici posset, exportabat: ibi vestibus nudatum à capite ad calcem limpida lavit, iterumque in aulam deducit, laterique suo applicat; ipse in locum quem primò occupaverat, regreditur. Hottus autem, quamvis pavore propè exsternatus, intellexit tamen, auxilium sibi hunc virum, quem dictante metu Bockium (id est Virum magnum) appellavit, non perniciem machinari. Aderat cænæ tempus. Ingressi triclinium satellites, inter accumbendum animadvertunt, Hottum è carcere ereptum, quem ipse muniverat, affidere raræ molis advenæ.

In utrumque ergò indignabundi oculos contorquent, amentis temeritatis virum ducentes, qui tantum facinus in tanti nominis aulâ ausus esset. Tum verò formidine prope exanimatus Hottus reditum in castrum meditatatur. Agnovit quippe omnes, qui se missilibus ossibus carne nudatis obruere consueverant; quorum iram quovis modo subterfugere præoptabat. Verùm haut minor metus incesse- rat pænæ, si à latere liberatoris aufugeret; nec fugæ via facilis erat adeò trepidanti, ut ne famem quidem sitimve levare aude- ret: lateri insuper suo Bodvar eum velut affixum tenuit. Interim ab aulicis more solito leviora ossa per transversum pavi- mentum in utrumque projecta Bodvar se animadvertere dissimulavit. Id modera- tionis argumentum terroris notam cum interpretarentur, quidam graviorum os- sium jactu, an metus subesset, ulterius exploraturus, coxendicem nudam, pedi connexam, magno jactu in eos torfit; quam expavescens Hottus magnâ voce exclamans, confessorem monuit volare coxendicem, certum exitum collineato
alla.

allaturam. Bodvar, Hotto conticere iusto, eandem volâ exceptam in jaculatorem tantâ vi retorfit, ut protinus mortuus concideret: quo casu consternati convictores, ad Regem & primores illicò deferrunt, advenam execrabilem, nemini cognitum, Regium triclinium mensasque satellitis Regii sanguine cædeque conspersisse; orantque, ut tantum & tam inauditum scelus, intra mœnia castri tricliniumque Regium, gravi exemplo & sine dilatione vindicet. Rex, an innocens cæsus esset, quæsit: Sodales, maximam partem, responderunt; unde ansa ulteriori inquisitioni data. Ut verò rem, sicut gesta erat, causamque cædis percepit, negavit crimen capitis hospitem commisisse. Etenim vos, inquit, perversum morem, sæpiusque vetitum, in aulam meam introduxistis, innocentes homines ossibus obruendo; unde Majestatis contemptus domi, foris etiam infamia sequitur, habemurque tales, qui legibus & pænis talem petulantiam coëcere, aut latarum legum, nostræque adeò Majestatis, decus vindicare

care superfedeamus , otiosi speculatores approbatoresque injuriarum, magis quam justis & severis vindicibus. Sed videmini mihi hospitem, virum profectò vestrâ opinionem majorem, irritasse; eum igitur ut videam huc arcessite. Accitus ergò Bodvar actutum comparuit, Regemque venerabundus salutavit. Quem Rex ut primùm vidit, animi excelsitatem ex indiciis pensitans, corporisque vires staturâ moleque & membrorum magnitudine metiens, illico ejus desiderio captus, dimittendum minimè censuit. Nomen igitur quærenti respondit; Bodvarem se proprio nomine dici, Hotti servatorem aulicos ejus vocare. Rex iterum, quâ satisfactione homicidium redempturus esset, quæsit. Ille innocentem non occidisse, sed quod meruerit reposuisse ait. Rex, num sibi militando numerum suorum satellitum augere, occisique vicem subire liberet, quæsit. Bodvar satellitium nequaquam abnuere, modò Hottus unâ admittatur; nam haut facile à se separari posse, sed communem utriusque sortem futuram; nec

nec tamen loco æqvè humili contentos fore atq; is erat, qvi offis jactum neqve sustinere neq; declinare poterat. Adhæc Rex respondit, Hottum quidem sibi honori haut futurum videri; victum tamen illi hautquaquam negaturum. His dictis Bodvar ad sedem occupandam, ubi visum erat, processit; tribusqve loco detractis, & quidem ex superiore quàm præceptum erat, classe, ipse Hottusqve successit. Hæc omnia in Bodvarem aulicorum invidiam odiumqve concitârunt.

CAP. XIX.

Bodvar lamiam in feram transfiguratam occidit. Cujus sanguine hausto Hottus repentè viribus auctus insignis Athleta evadit. Virtutis specimen præsentè Rege edit. Gladium Gullinhialtium præ-

*mii loco accepit. Hialtii
nomen assumit.*

Immimente festo Jolensi, commilito-
num animos, tanquam expectatione
subiti alicujus mali, solito magis su-
spensos langvescentesque Bodvar animad-
vertit. Causâ tantæ consternationis re-
quisitâ, cognovit, Hotto referente, quod
duobus proximè præcedentibus annorum
superiorum festis, ingens & horrenda fe-
ra monstrosæ formæ, alis duabus & qua-
tuor pedibus conspicua (quâ descriptione
velocitatem poëtas adumbrâsse credibi-
le est) armentis & pecori Regio admodum
infesta, conspecta fuerit; quæ ictus omnes,
etiam acutissimorum ensium, refutaret.
Hujus reditum jam aulicos omnes metu-
ere; nec id temporis præsentem esse po-
tissimam satellitum & pugilum manum,
præliis necessariis alibi distentam. Valdè
se deceptum famâ hujus satellitii, quod to-
to Septentrione gloriosissimum prædica-
tum sit, Bodvar questus est, cum ad uni-
us feræ, licet omnium ferocissimæ, ex-
specta-

spectationem animos despondeant : ne-
 quaquam tamen feram esse Hottus ait,
 sed lamiam in monstrosam speciem se
 transfigurantem. Primo appetentis festi
 vespere edixit militibus Rex, ne quis inse-
 quente nocte domo egrederetur, ne fortè
 exitiali belluæ præda fieret ; sæviret mo-
 dò in pecora, iisque inexplebilem rabiem
 gulamque ad nauseam usque fatiaret.
 Omnes imperio se audientes fore polliciti
 sunt. Verum Bodvar ingenti gloriæ cu-
 pidine flagrans, concubiâ nocte manda-
 tum transgressus est. Inde extra arcem
 progressus, Hottum assumpsit, quantum-
 vis recusantem, metuque prope exani-
 matum, nec incedere sufficientem, sed
 magno planctu queritantem, in præsen-
 tem mortem non eum solum ruere sed
 etiam se comitem, comunisque necis so-
 cium, ducere, quem ulnis suis portans,
 bono animo esse, eventumque ex animi
 sententiâ expectare iussum, ad persequen-
 dam belluam properabat, nec longè di-
 stantem offendit. Tum verò ingenti metu
 exterritus Hottus lamentabili voce peri-

culum deplorabat. Eo igitur dimisso, gladium districturus in belluam fertur. Tum primum, imminente ferâ, gladius stringenti parere recusavit, donec ex provocatione, forsitan etiam adhibito exorcismo, solveretur: quo vibrato, impetum insipientis bestię, mucrone intra armum penetralibus cordis adacto, stitit; quæ tanto vulnere saucia, illicô mortua concidit. Tantâ victoriâ partâ ad Hottum regreditur; quem in ulvâ palustri delitescentem, nec ad aulam remeare, nec exsurgere ausum, extremeque trepidum manibus sublatum, adque recenti cruore madentem belluam transportatum, ad egestum sanguinem calidum hauriendum adegit, renuentemque duos haustus epotare, offasque ferini cordis aliquot exedere compulit: quo peracto diu cum eo coluctatus; In tantum, inquit, derepente vires tibi auctæ sunt, ut neminem aulicorum dehinc tibi formidandum existimem. Hottus neque illorum ullum, sed nec eum quidem ipsum amplius se metuere regessit. Gavisi uterque tam salubris potio-

nis

nis refectū, feram collapsam in viventis speciem erigunt, domumque & lectum, tanquam nusquam digressi, petunt. Hanc bestiam Ursū fuisse Saxo Lib. II. tradit; locum verò, ubi transfixa sit, omittit. Verum in Sialandiâ, utpote insulâ spatiosæ latitudinis, oceano undiqve cinctâ, illud animalium genus minimè prostat. Matutino tempore quæsit Rex, an feram, festi illius jam per biennium immodicum nimis hospitem, rediisse quisquam cognoverit? Responsum est; neminem vidisse; pecora etiam præter morem intra septa illæsa permanere. Missi igitur qui ulterius inquirerent, oppidò redeuntes, citato gradu aulam petere nunciant: excitis ergò satellitibus, ut pro virili quisque in molestâ monstrosâque bellua tollenda niteretur, imperabat. Illi alacres arma capiunt; verum sive metus, sive nimius ardor edendi in conspectu Regis suæ cuique fortitudinis speciminis, feræ currentis speciem oculis eorum præsentaverit; constat tamen soli Regi immotam visam. Ait itaque; præmium quemlibet cæsâ ferâ promeriturum video,

deo, mihi tamen speciem non cursum intendentis, sed eadem vestigia prementis præbere videtur. Cui Bodvar respondit: eqvidem magnæ molis rem arbitror cum ferocissimâ belluâ congredi, quod nisi veriti essent qui jam in procinctu sunt, dudum & absque longiore morâ, in occursum illius progressi essent. Tuum igitur erit, ô socie, (Hottum alloquitur) calumnias inimicorum refutare, qui te tanquam imbecillem, timidumque & nau-ci hominem hucusque contemserunt: nec amplius sustinere, tanta probra & de te dici potuisse, & non potuisse refelli. Accelera igitur cæteris cunctantibus, manusque cum hac bestiâ solus conferre minimè dubita; objectamque ignominiam tanti nominis facinore dilue, virtutemque sub sordido palliolo dissimulatam latuisse demonstra. Hottum se paratum affirmantem iutuitus Rex, nescire se ait, unde tanta magnanimitas, mutatioque subita: quod si quandam conjecturam afferat tacita hominis figura, aut illum eundem Hottum non esse quem Bodvar liberaverat, aut jam Hottum illum exuisse, aliudque

que ingenium induisse. Tum Hottus ;
 dato mihi, inquit, ô Rex, gladium Gullin-
 hialtium, isto enim feram cunctis for-
 midandam periculi securus conficiam.
 Rex, nemini gladium illum idoneum es-
 se, nisi solis Principibus & excellentis for-
 titudinis heroibus. Talem igitur me con-
 cipe, ait Hottus. En gladius, ait Rex,
 & simul Hotto porrigens, quod benè ver-
 tat, inquit; etenim breve constabit, quid
 hæc tam repentina portendat mutatio;
 nam non meis solius oculis, sed conspici-
 entium omnium, hac ipsâ nocte tibi dis-
 similis factus videris: i faustis avibus,
 & quod suscepisti feliciter perfice. Hottus,
 actis pro dono gratiis, intrepidus bestiam
 adortus, primo ictu stravit, inque terram
 præcipitem dedit. Tum Bodvar: vides,
 inquit, ô Rex, quanto & quam illustri do-
 cumento virtutis suæ primum specimen
 dederit. Rex adhæc respondit: fateor il-
 lum heroico spiritu recens afflatum, fe-
 ram tamen tuo, non illius, gladio occi-
 disse animadverto. Bodvar non equidem
 eum conjecturam fallere respondit. Quam
 pri-

primum, ait Rex, sub conspectum venisti meum, tantum virum te quidem animadverti, quem pauci vel animi vel corporis viribus æquent; illud ita se habere evicisti: hoc verò excedit, quod ingenium desperatum in fortissimum virum, nauci hominem in heroem momento converteris: proinde mutatus homo nomen etiam mutabit, Hialtiusque in posterum nomen à gladio Gullinhaltio contractum usurpabit. Circa hæc tempora Saxo innuit, Agnarem quendam Regis filiam uxorem duxisse, eundemque à Bodvare sublatum; quod quã causã factum sit ipse exponit: Ipse quoque Bodvar in epilogo vitæ suæ, quem novissimè pugnaturus recitavit, inter cætera etiam occisi Agnaris laudem sibi tribuit. Supplet itaque Saxo hanc historiæ nostræ lacunam: differt tamen eo, quod Sororem Regis Rutam in matrimonium duxisse tradat.

Noster filiam Regis nomine Drifam memorat, ut postea dicetur.

CAP.

CAP. XX.

*Berferkorum insolentia re-
primitur. Ordo præcipu-
orum Athletarum. Rex
Hialtio Generosi cogno-
men indit. Bodvar ad
expeditionem Svedicam
Regem hortatur.*

Festo Jolensi appropinquante, cum
reditus Berferkorum speraretur, mo-
res illorum præcogniturus Bodvar à
Hialtio didicit; aulam ingressos à Rege
quæstionem ordini, orsamque ad singulos
per circuitum pertexere solitos; an tan-
tam suæ virtutis fiduciam habeat, ut
sibi comparari velit? Regem verò in-
signis utilitatis ab operis eorum redun-
dantis ratione habitâ, cæteris aulicis, ne
rixæ oriantur, moderationis, non igno-
miniosæ confessionis, exemplo respon-
dere consuetum: considerati hominis es-
se,

se, vires facultatesque suas probè dispicere, anteqvam tantorum virorum, gestis terrâ marique clarissimorum, gloriæ communionem sibi asserere gestiât. Moderationem Regis omnes satellitii cohortes, illis palmam deferendo, imitari. Iterum, inquit Bodvar, hujus satellitii famam gloriamque meritis majorem animadverto, si nullus contra Berserkorum insolentiam hiscere audebit, eamve compescere. Secundi festivi Jolensis diei vespere, omnibus palatii Regii Januis subito impetu adapertis, inferebant se duodecim viri cataphracti, loricis atque galeis, cæteraque armaturâ, comminutæ glaciei colorem referentibus, conspicui: longo deinde ordine permeantes observant novis athletic satellitium auctum, unumque cæteris compactiorem. Hic quantumvis pomposè superbeque incedenti primipilo terrorem tamen, licet dissimulatum, primo statim conspectu incussit; quem malè tectum facies repentè mutatâ prodidit: Verùm nihilominus sequentibus cæteris ad Regem pergit; quo pro more salutato, consuetam proponit quæstionem, responsumque

sumque pro arbitrio Regis, ad interrogantis ingenium temperatum reportabat. Postquam eadem quæstio per singula capita universum triclinium pervagata modestis responsis excepta esset, ad Bodvarem & Hialtium, utpotè novissimè in collegium ascitos, pervenit. Prius Bodvar Hialtium tacitè interrogavit, an proxime succedentem invadere ausit? ille autem respondit, non illum solum, sed & universos; nam ereptam sibi jamdudum, etiam adversus majorem vim, omnem metuendi rationem. Berferko itaque Bodvar respondit: mirum, illum quærere, an sibi, utpote porco ignobiliori, scilicet equâ matre nato, par haberi velit: dedignari namque se in comparisonem cum illo venire, placeat modò experiri; Marte se vel morte confessionem ei victoriæ expressurum, exsiliensque loco, magnoque ardore inVectus, protinus eum stravit; parumque abfuit, quin pes vel ossium unum frangeretur. Consimili modo in proximè sequentem Hialtius exortus est. Inde strepitus ingensque murmur totam aulam pervasit. Rex metuens,

ne intestinum intra parietes prælium multorum satellitum necem secum trahe- ret, folio desiliens pacem imperavit. Bod- var occisurum se minatur, ni inferior ha- beri velit, victumque se confiteatur. Rex autem rem esse exploratissimam contesta- tus, Berserkum solaturus, non esse ait ignominiosum majori cedere, nec iniquo ferendum animô licet quis se potio- rem alium videat. Amicos proinde esse jubet; Bodvari primatum adjudicat, diffidiumq; & injurias mutuas satellitibus suis capite luendas pronunciat: in hostes iras, im- petus, cædes, cladem, rabiemque verte- re; inter se amicitia mutuâque benevo- lentiâ certare jubet. His auditis omnes quotquot aderant, venerabundi Re- gem circumfistentes succlamârunt, ejus- que justitiam simul & clementiam & mo- derationem in cælum laudibus efferentes, certatim gratias egerunt; Berserki- que cum Bodvare & Hialtio concordia in- violabilisq; amicitia æterna fædera, quæ ta- men postea rupta sunt, fanciebant. Sedes

in aulâ Regiâ (haut equidem ex seculi istius more) distinctæ perhibentur hoc

teno-

tenore: Proximus Regi Bodvar dexterum clausit latus; ei à latere Hialtius sedebat; cui Rex Generosi cognomen jure meritoque suo indidit, quod tanta esset magnanimitate præditus, ut illatas pridem injurias, cum posset absque ullo pænæ metu vindicare, plane neglexerit, cumque iis quotidie conversaretur, à quibus erat injustè laceffitus; sæpiusque Rex id ipsum admiratus fertur, quod ne unum quidem occidisset, aut aliquo modo se ultus esset. Proximè ad sinistram Regi affidebat triuga fratrum; Svipdagus, Beigadus, & Hvitferkus, eò dignitatis incredibili fidelitatis & fortitudinis cæterarumque virtutum merito provecti. Eos excipiebat ordine Berserkorum dodecas, reliquorumque heroum, quorum nomina hîc non referuntur: cohortes ab utroque latere deinceps universum castrum replebant. Diversis, iisque ingeniosis, ludorum generibus sese quotidie exercebant, omnes tamen Bodvar præstitisse perhibetur, tantamque sui admirationem reddidisse, ut ei Rex filiam suam Drifam matrimonio jungeret. Tantorum ergò virorum ministeriis sti-

patus Rex, domi reliquâ hyemis parte
 transactâ, invictus habebatur. Festivus
 interea incidit dies, quem Rex, adhibito
 ad convivium universo Athletarum colle-
 gio, magnâ pompâ celebrat; proceden-
 tibusque epulis, inter pocula, crescente
 hospitem ebrietate, gavisus sibi, quod è
 tantis heroibus præsidium corporis sui
 constaret; elatiorque visus quæsit à
 Bodvare, an alium Regem tam insignium
 pugilum heroumque satellitio instructum
 cognosceret? qui respondit: Utut omni-
 um Regum magnificentiam, potentiam,
 gloriam, fortitudinem, aulicorum splen-
 dore, militum robore, gestorum famâ,
 periculorum contemptu, quod facis, exce-
 das; restat tamen non minimum ad feli-
 citatis Regiæ perfectæque gloriæ comple-
 mentum. Rex, quidnam desideraret,
 quæsit. Ut gloriam Majestatemque tu-
 am vindices, ait: nam quousque permit-
 tis vicinum vitricumque tuum, Adelfem
 Sveciæ Regem, patrimonium tuum, the-
 sauros nimirum patri tuo fraude nefando-
 que scelere ereptos, impunè usurpare,
 suspicionem præbes imbecillitatis, me-

qv
 suspic.

tus.

tusque non exigui, tacitæque confessionis, quod invalidus sis rebus tuis à tanti nominis Rege repetendis. Arduum sane opus, inquit Rex, suggeris : non quod supra vires foret, ductu auspicioque meo, industriâque vestrà, omne quod nostri juris injustè retinet vel invito extorquere, si virtute tantum ab utrâque parte certandum esset : nunc verò cum incantatorum omnium magistro, fraudumque insigni architecto, uno verbo, pessimo homine, non dicam Rege, res est. Bodvar id demum veram laudem & immortalem gloriam mereri affirmat, quod summè difficile ; omnibusque aliis desperatum videatur. Id quod Rex sibi quoque probari testatus est. Omnes consilium Regis collaudabant, inque expeditionis societatem ascisci pro se quisque certabat.

CAP. XXI.

*Regis in Sueciam iter. Hran-
nius eum & comitatũ ejus
hospitio bis excipit. Prodi-*

13

gioso

gioso frigore primùm, inde urente siti, mox æstu immodico eos exercet. Ejus suasu Rex universos comites, athletis exceptis, domum remittit.

Non longo post tempore periculosum iter, glorioso magis quam numeroso comitatu suscepturus, centum militum, athletarum duodecim, totidemque Berserkorum agmine, veste armisque magnificè instructo, Sveciam petivit. Nec quicquam in progressu notatu dignum contigisse memoratur, priusquam ad villam quandam perventum esset. Astitit ante fores rusticus, ruris dominus, nomine Hranius, alacritatem vultu, civilitatem gestu, comitatem verbis præferens, qui Regem decenter, blandoque & affabili sermone ad hospitium invitavit. Rex, num comitum etiam numerum eqvorumque rectè perpenderit, quærit; etenim

nim rusticorum plurimorum sparsa rura (ut villam ipsius animadvertat) incolentium facultates rei que familiaris conditionem excedere tanti comitatûs receptum. Subridens colonus, vidisse quidem ait, nec illud semel, collectam multitudinem, ad villam suam medio itinere divertisse, nec recedentem necessariorum defectum vel penuriam accusasse, nec magis illis vel cibum vel potum, aliaque quibus indigant, defutura, unius vesperis noctisque spatio. Rex fide majora pollicentem exploraturum se affirmat; quippe se regem hanc domum familiamque, rusticæ per Sveciam conditionis documentum præbituram. Lætus honoris accessione rusticus, equis ephippiis frænisque detractis, eum cum omni comitatu in villam introductum, epularum tanto apparatu excepit, ut splendidissimis conviviiis, conquisitissimis ferculis, potionisque diversis, longoque tempore anxie comparatis, generibus abundantissimis, vel dubiam palmam ipse imparatus relinqueret, vel penitus eriperet. Nec impensiore benevolentia affectu alias exceptus sibi

Rex videbatur ; nec , ubi magi placeret , divertisse : nam tam reconditæ sapientiæ convivator apparuit , ut ad omnia interrogata aptissimè responderet , nec esset quæstio proposita , quam non extempore , magnâ verborum suavitate , summo cum Regis ministrorumque oblectamento , dilueret. Inde communi hospitem calculo sapiens vir judicatus perhibetur. Ab epulis in multam noctem protractis Rex cum satellitum agmine cubitum deductus , vix somno animum relaxaverat , cum intensum subitumque frigus , quo omnium corpora membraque rigeabant , concussis dentibus , dormientibus somnum abrumperet : tantaque vis fuit , ut omnes lectis exsiliantes , plures vestes nocturnas in subsidium colligerent , præter Regem & duodecim athletas , qui veneficam algoris vim incredibili fortitudine & heroicâ patientiâ eludentes ; oblatas arcendo frigori vestes repulerunt. Luce matutinâ hospes quæsit , satisne commodè noctem transgissent ? cumque Bodvar ex animi sententiâ transactam affirmâisset ; an vestium satis suppetisset ad repellendum

dum frigus , quod villam sæpius infestare consueviffet , rogavit. Rex abundè sibi consultum ait ; fuisse tamen qui gelu se plus nimium aduri questu essent. Imbel- le pecus , indignumque tanti Regis comi- tatu , respondit colonus , oneri & dedecori futurum , cum virtutis experimenta in aulâ Regis Adelfis edenda forent , ubi vel millies acrioris frigoris patientia reqvire- retur : rectè igitur , se svasore , facturum , si dimidiam turbam ; tanquam inutilem tantoque satellitio probrosam , domum remitteret. Assensit Rex coloni , sibi quam proprio Regi amicioris , consilio ; exauctoratisque quinqve decuriis , do- mumque remissis , cæptum iter persequi- tur. Exiguum spatium emensi , ad aliam villam pervenientes , eundem Rusticum præ foribus stantem , benignis verbis se compellantem , causamque iterati reditus quærentem , agnoscunt. Rex miratus , quâ fieri possit , ut eò , unde recesserant , iterum redirent , suspectam sibi callidita- tem astumque illius , meritoque dolorum architectum videri , pronunciabat. Ille

omnibus denuò ad hospitium invitatis, impetravit, ut iterum ad se divertent. Lautissimè excepti exquisitis edulis, variisque scitamentis propositis, epulabantur. Per noctem vero excitati, ardentibus siti faucibus propè enecati, plures lectis exsurgentes, offenso vase vino repleto, vinum avidè hauriebant, sitimque restringebant. Summo mane surgentem Regem aggressus hospes monuit, minuendum insuper comitum numerum, displicere sibi milites, pellendæ sitis gratiâ nocturnis etiam temporibus potum requirentes, ignominiosos in aulâ Adelfis Regis futuros, gloriosam cæteroquin expeditionem ingloriam reddituros; longè graviores labores in aula Adelfiana exantlandos; scenæ illius præludiis exercitationes hæc non posse comparari. His dictis exorta repente tempestas, præreptâ ulterioris itineris facultate, diem ibi tertiam divertere compulit. Nihil ad exhilarandos animos pertinens defuit; nihil ex captâ convivii magnificentiâ remissum est. Eqvis pabula abundanter suffe-
cta

Æta sunt, eqvitibus epulæ, pari ut antea
 curâ, præbitæ. Ad vesperam sedibus
 circa focum collocatis, singulos cum ap-
 plicuisset, accenso foco, pabuloque in nu-
 trimentum flammæ largiter præbito, to-
 ta domus, tanquam incendio proxima,
 adeò incaluit, ut corpora affidentium pro-
 pè tabescerent: omnes igitur exceptis so-
 lo Rege pugilumque dodecade, sedibus
 exsurgentes egressi sunt. Tum Hranius:
 cum solis illis, qui æstûs patientes rema-
 nent, tutò ad Regem Adelfem accedes,
 recedesque: reliquos omnes, etiam Ber-
 ferkos, domum mittito, quippe impares
 tanto examini. Rex, collaudato rustico,
 tot tantaque eum sapientiæ suæ documen-
 ta hospitibus dedisse ait, ut ab ejus confi-
 liis recedere temerarium ducat. Remis-
 sis igitur omnibus aliis in patriam, solos
 Athletas retinuit. Interea Adels de itine-
 re privigni certior factus, gratum sibi ipsi-
 us adventum præfatus est, immortalis
 memoriâ nobilitandum.

CAP.

CAP. XXII.

*Regis Adelsis aulæ Hrolfus
 magnâ cum pompâ ade-
 quitat. Fossas ipse & Atble-
 tæ superant. Ignem tran-
 siliunt. Vöggus Hrolfo
 Krakii cognomen indit.
 Armillam ab eo accipit.
 Adels hospites incendio op-
 primere statuit, frustra-
 tur. Canis Hrölfis cum
 apro pugnat. Eum supe-
 rat. Accipiter item ejus,
 Adelsianos vitâ privat.*

Pugilibus itaque solis stipatus Rex, ru-
 stico amicissimè valere jussu, rure
 profectus ad aulam Adelsis, lento
 primum gradu, pro recepto illius seculi
 pro-

proceribus more (etiamnum in Islandiâ antiqviffimæ, honestæ tamen, sed indifferentis, confvetudinis, tenaciffimâ, obfervato) mox fubditis eqvis calcaribus, citato curfu, obviis viâ cedere compulfis, fuperbè adeqvitat. Ornatum veftium, armorum pompam, corporum habitum, eqvorum pernicitatem, robur, ftaturam, phaleras, ephippia, cæteraqve ornamenta, accipitrumqve decus (qvorum finguli fingulorum humeris infidebant: inter qvos Regius, Häbrok dictus, poëtarum carminibus celebratiffimus, fuiqve generis pretiofiffimus, eminebat) fpectatum effufa univerfa civitas, omnes feneftras profpectui idoneas, tabulata, turresqve & mænia compleverat. Obviam, qvi exciperent, miffi, magno procedentes comitatu, debitâ Regem reverentiâ ad aulam deducunt. Aderant famuli, Sveci qvidem illi, qvibus eqvorum excipientorum cura mandata; qvos Bodvar monuit, ut diligenter cuftoditos, jubis caudisqve qvo fitu acciperent, redderent, nec luto fordibusqve afpergi ullo modo finerent. Qvod ubi Adels percepit, ingentis

gentis fastûs indicium interpretatus, caudis jubisq; præfectis, frontaliqve pelle nudatos, omniqve ludibrii genere fædatos, qvoad discederent custodiri jussit, abeuntibusqve ad ludibrium fisti. Ad portas aulæ perventum est, nec tamen accedenti Hrolfo Adels obviam honoris causâ procedere, nec eos qvi ad se deducerent ablegare dignatus, intra parietes domesticos delituit: qviqve ad invitandum pridem missi, eò usqve illos deduxerant, omnes jam dilapsi solos hospites reliquerunt. Svipdagus sibi pridem hujus palatii situm cognitum ait; convenire itaqve, ut præcedentem reliqvi omnes sequerentur: verùm Regem aliis in ordine permistum incedere, ne internosceretur, oportere. Ingressus igitur Svipdagus, longè aliò ordine qvàm cum discederet, conclavia, triclinia, cubilia, adeoqve omnem pristinum situm, deprehendit; jamqve area latisissimis fossis interstincta accessum ad solium Regium impeditissimum reddebat: qvi nihilo fecius saltu singulas cum superâssent, haut exiguum virium suarum documentum dederunt.

Haut

Haut digna sunt relatione, quæ fabulis super hac expeditione magis interspersa, si-
 biqve repugnantia, quam incorruptis re-
 rum monumentis tradita sunt. Etenim
 Adelfem ad duodecim advenas tollendos
 infidiis opus habuisse, nec aperto Marte,
 nec infidiis occidere potuisse, multos
 quoque suorum ab iis impunè occidi pas-
 sum esse, quis credat? experimenta for-
 titudinis eorum, famâ tunc temporis de-
 cantatissimæ, capere voluisse, plausibili-
 us est. Immissis, quos aulæa abscondi-
 derant, ficariis, primum examen institu-
 tum memoratur; quorum tamen vim,
 non modò represserant, sed damnum co-
 gitatumque facinus in ipsos auctores re-
 torserunt. Adels autem omnem à se suspi-
 cionem amoliturus, suis gaviter increpa-
 tis, Regem cum satellitibus ad convivium
 invitavit. Circa focum fellis omnes infide-
 bant Hrolfi milites, sine tamen consveto
 ordine, id temporis è composito confuso,
 occultandi Regis causâ, ne ab Adelse in-
 ternosceretur. Svipdagus cum fratri-
 bus principem occupârat locum, iis pro-
 ximus

ximus Hialtius Generosus , reliquique ordine affidebant , Bodvar Regis latus, ubi visum erat, clausit. E regione Adels cum suis confidebat ; qui cum magno desiderio privigni internoscendi tene- retur, artibus opus esse ratus est, qui- bus tam anxie occultatus in apricum du- ceretur : ingentem igitur flammam æ- stusque foco excitandos curavit, quorum pugiles Rege ipso patientiores futuros conjectabat, indicium à communi Regem ab æstu defendendi studio capturus, si- mulque fortitudinem singulorum, quam invictam prius deprehendit, hoc insuper Vulcanio experimento exploraturus, ver- bis etiam ad exitialem patientiæ perseve- rantiam accendere conatus: famam, in- quit, vos, Hrolfiani pugiles, vestram to- to Arctoi orbis circulo sparsisse fateor, nihil vero minus de vobis eam finxisse, quam reverâ est; nec diffiteor, vobis ve- stra præconia nota esse; tanto enim fastu inflati videmini, ut præ vobis omnes, etiam fortissimum & robustissimum quemque, alto supercilio contemnatis.

addite

addite igni larga nutrimenta ; nam relatum est, voto se Regem, vosq; ejus exemplo, obstrinxisse, nec incendium, nec ferrum unquam fugituros. Imperavitque ministris, ut in focum prodigaliter ligna conjicerent. Athletæ quorsum tenderet, conspicientes, objectu clypeorum Regem, quantum poterant, dissimulanter tamen, ne proderetur, texerunt. Ut verò ministerio famulantium, pabula aggerentium, flammam non pro foci modulo, sed ad rogi magnitudinem, excrevisse, ardorisque vehementiam Adelssem Regem cum confessoribus, felle remotis, fugasse comperiebant. Tum Rex : aut voti religio nobis impiè & turpiter deferenda, aut nosmet incendio comburendos ad necem usque præbere oportet : verum suppetit ratio, quâ utrumque summo cum decore declinemus. Ne autem viderentur æquè atque Adels imbecilles, æstum eousque perpeffi sunt, dum vestes semiustulatae usum tegendorum corporum ulterius præstare non possent, torresque scintillantes passim decidentes eos obruerent. Tum verò Bodvar ; quin

foco alia, inquit, insuper pabula prospici-
 mus, domumque Adelfis nobilitamus?
 arreptumque ministrantium unum in ig-
 nem coniecit: imitati factum Svipdagus
 & Beigadus, & Hialtius Generosus, plu-
 resque primatum, singulos quisque fo-
 cum instruentium in ignem præcipitados,
 exurendos reliquerunt, Rex coniecto in
 flammam clypeo, dum transiliret incen-
 dium sopivit; exclamansque ait: haut e-
 quidem ignem fugit, qui transit: quem
 singuli secuti eodem commento funestum
 incendium ruptique voti infamiam eva-
 serunt, Obstupuit ut flammam eluisse
 viderat Adels, cavataque columnæ lignæ
 se immisit; inde veneficis artibus tectus
 ad Reginam accedens, amicis eam verbis
 affatus est: quæ irarum æstum minimè
 temperans, injurias in se suosque acerbis
 verbis impropere, minitans, se quavis
 data occasione Hrolfo adversus Adelfem
 opem laturam, donec ille prædam peti-
 tam, hic æternum dedecus, reportaret:
 filiumque accedens, maximo caritatis
 studio complexa, in diversorium splendidis-
 simum cum satellitibus deduxit, submi-
 nistra-

nistratisque famulis, dapes & opipara
 fercula, potionisque varia genera appo-
 suit. Inter famulantes quidam, nomine
 Voggus, staturæ proceritatem, habitum-
 que Regis, faciei decus, vultusque gra-
 tiam intuitus primùm, denique miratus:
 Ecquis, quæso, inquit, Krakius (trun-
 cum vertit Saxo, pusionem Magnus Ola-
 fius in Versione Eddæ, cornicem Stepha-
 nius) solium occupat? Rex: cognomen,
 inquit, mihi indidisti, quod quoad vi-
 vam gesturus sum: donum verò comi-
 tari solitum quid affers? illud verò sibi,
 utpote homini pauperi, non suppetere
 cum regessisset; par est igitur, inquit Rex
 ut qui abundat, donet; simulque armil-
 lam brachio detractam muneri dedit. Læ-
 tus admodum Voggus temerariæ compel-
 lationis tam felici successu; omnium, in-
 quit, Regum felicissimus dederis, nam
 cimelium longè pretiosissimum donasti.
 Rex donum tantâ alacritate plausuque
 exceptum ut vidit; Parvo Voggus gau-
 det, inquebat, quod dictum in proverbii-
 um postea abiit. Voggus Regiam muni-
 ficentiam, donumque ipsum debitis extu-

lisse laudibus haut contentus, altero pede trabe calcatâ: Eqvidem, inquit, religiosissimè voveo, quod si fata me tibi superstitem servaverint, humanoque consilio vel operâ, five vi, five dolo occubueris, necis tuæ & strenuum & fidelem ultorem me futurum. Rex intrepidè quidem vovisse affirmat; alios tamen propinquiores, quos illa causâ tangat, extare. Hunc hominem, licet non magna in re, fidei tamen plenum, ipsorumque salutis conservandæ studiosum cum observaret, tutò & ex animi sentiâ inter se collocuti sunt, atque inter cætera Voggus refert: Adelssem præter modum exemplumque Pythicis artibus deditum esse; aprum enim colere, cui nec mole nec ferociâ ullus par esset. Inde somno se quisque dederunt, nec prius excitantur, quam immani fragore concussam domum, velut jamjam lapsuram, sentiunt. Hic Voggus, Appropinquat, inquit, aper, illatæ Regi ignominia ultor; cui resistere supra humanas vires esse compertum est. Erat Hrolfo canis, nomine Gramus, robore pollens, ferociâ insignis; hunc Bod-
var

var adversus aprum concitat: nec mora, velut jurati hostes hi duo in certamen prouunt. Sed nec otiosus spectator Bodvar, cani, quâ posset ratione, suppetias laturus, in medium apri tergum enssem vibravit, sed frustra: major enim vis veneficæ artis feram armaverat, quam ut ferro lædi posset, Jamque in tantum generosi canis rabies excrevit, ut aures unâ cum genis hosti morsu abrumperet; qui euestigio terrâ absorptus nusquam inde comparuit. His peractis Adels iteratâ jam vice incendium advenis parans, magno suorum numero comitatus advenit. domus undiqvaque flammam concipit; nec omnimodis ignium fomentis parcitur. Bodvar intra hostilia tecta incendio vitam claudere, mortem esse minimè honorificam ait, nec dignam formidato toto jam diu Arctoo orbe Rege: quod si optio daretur, malle se aperto campo pugnantem in mediis hostium copiis fortiter occumbere, quam nullo edito sub discessum insigni virtutis specimine, incendiariis hisce in prædam cedere. Invenit nobilis viri virtus consilium viamque ig-

nominiosam mortem effugiendi: namque
 eo svasore suo quisque loco parietibus
 magno conamine, magno nisu, effractis,
 in coopertas armato milite plateas impi-
 grè proruperunt. Fit strages, domesticis
 undiq; occumbentibus, Hrolfo quoque &
 athleticis validius longè quam ulla de tam
 exiguo numero spes polliceretur, impu-
 gnantibus. Hæc dum geruntur, Häbrök
 Regius accipiter (cujus antea mentionem
 fecimus) ovanti similis advolat, tandem-
 que quasi partâ victoriâ lætus humero
 Domini confedit. Miratus custos, ad
 locum ubi accipitres servabantur, illicô
 se recepit. Cumque Adelfianos omnes
 morti datos, Hrolfianos verò nusquam
 conspiceret; novo pavore perculsus mayo-
 rem in modum obstupuit. Interea pluri-
 mis urbanorum peremtis, qui reliqui erant,
 vitam pacemque Hrolfum supplices po-
 stulabant, atque ab eò impetrabant. Hic
 finis pugnæ, hic exitus insidiosi impiique
 conaminis erat. His ita feliciter ge-
 stis, victor Hrolfus cum suis aulam au-
 dacter ingreditur, interrogatusque à Bod-
 vare, quam sedem ipse eligere vellet?

Solum, inquit, Regium occupabimus, viresq; quiete & potionib⁹ generosis refecti, colligemus. Non adfuit Adels, sed curarum stimulis vexatus, irarumqve rapidissimo æstu fluctuans, damnum sibi illatum ægerrimè ferens anxie reputavit, ultionem tanti dedecoris in posterum meditatus. Nec longo post tempore Hialtius fortè monuit, mittendos qui viderent, numquid eqvis ipsorum pabuli aut curæ necessariæ deesset: Dictum factum: vident eqvos pessimè tractatos, misereq; mutilatos. Quod cum Regi nunciaretur, parum commotus tantum respondit: Adelsẽ hospites hospitemqve jumenta pari ratione accipere; itaqve omnia illius facta ad unum fermè eundemqve scopum collineare.

CAP. XXIII.

Hrolfo Regina Mater pretiosa munera, & armillam, Sviagris dictam, donat.

K 4

nat.

nat. Discrimen in campis Fyrensis. Hrolfi strategema. ipse in Daniam revertitur. Oblatam à sene armaturam abnuvit, ejus offensam incurrit. Redux in regnum bellis abstinet.

Tandem Regina superveniens, salutato filio, de injuriis mariti quæsta, discessum suadet, submonetque, totâ jam Svecia exercitus evocari, favisse jam fortunam, nec esse quod novum vitæ discrimen expectando, præsentissimo periculo sese exponant. Deinde cornu auro gemmisque ingentis, nec facile æstimabilis, pretii repletum, præter cæteram thesaurorum immodicam vim, filio obtulit. Duodecim deinde equi, rubro colore, inter quos unus albus eminebat, illâ jubente exhibebantur; albus
ille

ille Regi vehendo delectus: Singuli verò inter omnes Adelfis longè optimi, loriceque ab ictu telorum immunibus tecti, vestes etiam pretiosæ, quales aulicus splendor ad magnificentiam luxumque poscebat; nam quas antea gerebant, ignis penè consumpsit. Rex autem à matre quæsit, an tantas opes reddidisset, quantas jure exposceret? paterque moriens reliquerit? illa longè majoris pretii redditas referebat: inter quas una tantum armilla Regia, Sviagris dicta (quasi Svecorum porcus, pluris illis omnibus æstimaretur.) Filium materno deinde amore complexa, lachrymisque prosecuta, monuit, insidias structas quam accuratissimè caveret; restare adhuc experimentum, dubii quidem eventus, immortalis autem gloriæ, vel luctuosi exitus, monumentum. Rex bono eam esse animo jubet, Voggoque magno auri pondere donato, in equum insilivit, omnibusque Athletis comitantibus recessit. Ad campos Fyrenses deventum est, cum mediâ viâ dispersam armillam auream scintillantem deprehendit: Et

hæc, inquit, solitaria mæret; quin sociam, solamen orbitatis, adjicimus; aliamque in viam projiciens: fama, inquit, minimè nos deferet, aurum in viâ projectum collegisse; neque ullus arripere tentet; nobis enim retardandis & in infidias inducendis objectum est. Nec mora, illicò tubarum clangor undiqve auditus manipulos in infidiis collocatos excivit. Secutæ à tergo cohortes militum, Hrolfo cum Athletis cæptum iter, absque ullo trepidationis aut fugæ signo, maturantibus, instabant. Bodvar, ut eqvos laxatis habenis effuso cursu properare conspexit, esse qui colloqvium expeterent, affirmavit. Hrolfus correpto cornu, quod mater, cum supremum vale diceret, dederat, copiam auri egestam mediâ sparsit viâ; quod ut miles insequens cognovit, avaritiam Adelfis, sibi hanc prædam, si intermitteretur, soli reservaturi, tum etiam occasionis actutum dilapsuræ oportunitatem, considerans, à periculosâ fortissimorum virorum insectatione, ad prædam securius colligendam conversus est. Præstitit

ea mora magnam elabendi facultatem: nam & inter illos, cum sibi quisque rapere contenderet, ortæ rixæ in prælium defiverunt; quos inter præliandum cum superveniens Adels deprehenderet, valde increpatos ad insectandos hostes avertit; ipse ne quis auri cupidine detinere se permetteret, omnes præcessit, cumque pernici eqvo veheretur, Hrolfo suorum primus valde appropinquavit, qui statim armillam Sviagris è thesauro tanquam offam projicit, quam ut solo jacentem cognovit Adels, veritus ne ab aliis sublata in suam possessionem nunquam rediret; Tibi, inquit, ô Hrolse, quam mihi fidelior erat, quæ hoc tibi cimelium tradidit; ne verò mihi abstulisse gaudeat, non amplius de possessione illius periclitabor: incurvansque corpus, hastâ dum decrevit attollere; superveniens Hrolfus, ut inclinatum viderat, En inquit, instar porci incurvavi illum, qui inter Svecos opulentissimus est; alludens ad nomen armillæ à porcis desumptum; nec mora, stricto gladio Scofnungo, omnium quos
 Septen-

Septentrio unquam vidit, acutissimo; clunes ei præcidit: & Vale, inquit, meæque expeditionis hoc perpetuum monumentum serva; quem huc usque anxie internoscere voluisti Hrolfum Krakium conspicis, atque ita sublatâ prius armillâ citato cursu ad suos se recepit. Adelfem egestus e vulnere sanguis à persequendis hostibus cum impediret, sui domum deduxere. Multi eo conflictu ex iis qui Hrolfum & pugiles propius accedere ausi sunt, ceciderunt. Omni seculo expeditio hæc celebratissima fuit; inde materiam poëtæ arripuerunt aurum Krakii feminium vocitandi, quod is campos Fyrenses auro severit. Nec horum Saxo ignarus, ubi Adelfem tollendæ pecuniæ gratiâ pronum demissumque Rolvo conspicatus esset, propriis prostratum muneribus risisse, perindè ac cupidè repetentem quod callidè tribuisset, refert. Id quod Snorrius Sturlæus, adductâ in testimonium Skiöldungorum historiâ, confirmat, ubi Hrolfum campos Fyrenses auro consevisse perhibet. Tradit tamen Saxo, licet

cet alio tenore, æs auro oblitum ad illum usum reservatum, sparsum esse; quod licet magis credibile sit, poetis tamen eam materiam ad aurum applicandam non præbuisset, neque æra tam variæ formæ adeò citò cudi potuisse videntur, nisi fortè Regina hæc omnia longo tempore præmeditata, ad securitatem filii annulos, monilia, & torques inauratos effingi curaverat: quod autem filium comitata furtim è Svecia profugerit, licet Saxo majori verisimilitudine tradat, Chronica tamen Norvegica, eam in Svecia ad finem usque vitæ reginam fuisse perhibent. Postquam insultus Svecorum repressit Hrolfus, securus usque ad vesperam, nemine interpellante, profectus est; donec ad villam eandem, ubi prius hospitio excepti fuerant, sene præ foribus stante, pervenit: qui reducibus gratulatus, sibi etiam gaudebat, quod omnia dictis suis respondisse cognovisset. Quò vero propensum in Regem studium magis testaretur, armaturam artificii pereximii, loricâ, gladio, & scuto constantem, munus offert. Rex, laudato munere,

nere, recipere tamen noluit. Displicuit seni muneris repulsa, contemptumque sui interpretatus, nec eos perinde prudentes esse ac ipsi opinarentur, dictitabat; nec amplius detinere sustinens, dimisit. Parum processerant, cum Bodvar converso eqvo Regem exspectabat, seroqve nimis sapuisse testatus; valde enim erratum, sene, munus offerente, repulso: Odinum namque fuisse, victorias cum armaturâ offerentem, quarum felicitatem jam abnuissent. Rex idem sibi in animum venisse confessus est, eò quod fuerit unoculus, talem enim Odinum fuisse, tam historiæ quam fabulæ, poetarumque carmina perhibent. Tum Svipdagus, ut redirent, hortatus est. Verum postquam diu retrogressi essent, neque alicubi villam, neque senem, nec horum vestigium cernere dabatur. Rex incassum se eum inquisiturum pronunciavit, cum esset malus spiritus. Inde profecti non prius constiterunt, quam in Daniam pervenissent: nec aliquid porro in itinere memoratu dignum notatum constat. Auxit hoc Svedicum iter Hrolfi famam, antea quidem inclytam,
in

ita tantum, ut nullis postea seculis obli-
 terari potuerit, vanisque hominibus fri-
 volis his, quæ retulimus, effingendis ma-
 teriam præbuerit. Verùm redux in re-
 gnum non ut prius bellis gerendis ani-
 mum applicuit, svasore Bodvare, quòd
 fortunam Regis post Odinum offensum
 suspectam haberet, tutiusque rato sub par-
 tæ ingentis famæ præsidio latere, cum
 nemo impetere ausit, quam adversis Diis
 pugnando dispendium pati, unde hostibus
 vel malè pacatis Regibus audacia ad bel-
 lum etiam ultrò inferendum cresceret;
 longam præterea vitam se magis Regi ab
 illo tempore optare testatus est, quam
 polliceri. Rex terminum vitæ à fortunâ,
 non verò à maligno illo spiritu pendere,
 regessit. Expeditionis Svedicæ causam
 Eddæ Mythologia LXIV. pretium auxi-
 lii Adelsi à privigno suo Hrolfo lati, ad-
 versus Alium Uplandarum Regem ex
 pacto non persolutum, adducit,
 lectu dignissima.

CAP.

CAP. XXIV.

Skulda maritum Hiorvardum adversus Hrolfum concitat. Tributorum per triennium immunitatem impetrat. Magorum veneficarumq; magnam vim congregat. Bellum astute præparat.

Postquam è Sveciâ rediit Hrolfus, intra Regni terminos cum Athletis se continuit; neminem lacesivit, sed partâ gloriâ, iis opibus, iis imperii finibus, quos antea constituit, contentus vixit. Nec erant qui potentissimi Regis quietem turbare auderent: Reges in obsequio manebant, & tributa, ut solebant, pendebant, unde omnium rerum affluentia, pacis comes, secuta est. Complures anni hoc tenore fluxerunt. Skulda verò sagacis animi fœmina, ut vidit Hrolfum, fortissima-
rum

rum gentium robore & opibus suffultum, stipatumque incomparabilium militum satellitio, militiæ nihilominus studia, contra quam à teneris consueverat, securo permutasse otio; tantæ mutationis causam cæpit altius perpendere; quam non ab ingenio immensæ gloriæ & imperii proferendi cupido provenire ratiocinabatur; fortunam illi suspectam esse, quam amplius experiri vel irritare vereretur. Maritum igitur aggressa exponit, quam iniquo animo tributi à fratre nullo jure indicti conditionem ferat, servitutis naturam, pensionis onus, non libertatem, redolere; hanc tamen sibi à patre parem cum fratre relictam; quam cum illibatam tueri frater, invitante naturâ, teneretur, eripere tamen, nullâ offensâ irritante, sustinuerit: nec subjectionem illam bello, sed violatione fæderum, consanguinitatis, affinitatis, amicitiae, jurisque hospitalis, quæsitam: hortatur itaque, ut se in libertatem, cum primùm occasio daretur, vindicaret: ignavos homines etiam tutissima quæque formidare; neque

¶ reliqua Regulorum cohors potentiam

L

Hrol-

Hrolfi invictam æstimet, ideò inexpugnabilem esse; Unum reliquis ducem se præbere oportere; an de nihilo esse credat, quod familiaria militiæ studia jamdiu intermiserit? an insatiabilem gloriæ, opum, finiumque dilatandorum cupidinem moderationis legibus se submisisse arbitretur? longè aliam subesse causam discat; nimirum fortunam, quam reverentè habere nesciverit, ab eo recessisse; cumque hoc illum non fugiat, prudenter moderationis & publicæ securitatis titulum prætendi. Igitur, quo facilius optatæ libertatis compos fieri possit, nihil præcipitandum; petendam à Rege in triennium tributorum dilationem, quam haut gravatè concessurum sciat; interea copias undiq; colligendas, Regulos sollicitandos, & specie pensionum carpenta & currus, milite & armis onustos invehendo, qui improvisos & nihil hostile metuentes adorianur, præmium audaciæ, non modo immunitatem, sed & omnium regnorum fratris sui accessionem, non tantum jure belli, sed etiam hæreditatis, futurum. Talibus dictis maritum ad prodi-

tio.

tionem moliendam incitavit; nec distulerunt legatos ad Regem mittere, pro vestigalium induciis impetrandis; quorum petitis Rex libenter annuit. Fuit Skulda omnium sui temporis veneficarum facile princeps; à genere materno illud, quod humani ingenii captum fugit, præclare edocta; si iis quæ de origine ipsius antiquitas credidit, fides tribuenda est. In termedio tempore, quotquot execrandarum, sed id temporis licitarum, artium peritissimos vel ipsa cognovit, vel famâ percepit, undiqve collegit: quorum operâ conjuratio tanto temporis spatio occultè per incrementa serpsit, ne unquam ad Regis vel consiliariorum aures perveniret: Instrumenta interim ad destinata perficienda necessaria, sagæ, milites, armatura, commeatus, currus atqve adeò omnia magno apparatu conquiruntur, Hleidargardumqve (Lethram) transferuntur.

CAP. XXV.

*Hiorvardus & Skulda à
Hrolfo splendido convi-*

*vio excipiuntur. Eorum
insidiæ deteguntur. Ath-
letarum nomina. Cum
Hiorvardianis congressus.
Biarkii artes. Skuldæ
veneficia. Hrolfus &
Hiorvardus earumq; co-
piæ mutuâ intenrecione
sternuntur. De Skeggio
Midfiordensi relatio. De
gladio Skofnungo, &
Hrolfi Krakii posthumâ
famâ.*

Festum Jolense Regio luxu celebran-
dum imminebat; undiqve magnates
invitati confluxerunt; & in his Hior-
vardus Regis affinis cum Skuldâ præsto
erat. Saxo intra mænia receptos, con-
vivioqve adhibitos, refert: id quod ne

nostrorum traditioni adversatur, licet illud omiserint; nam tantum excitos tentoriis milites oppidum coronâ cinxisse memorant. Utrumque consistere potest. Nihil enim impedit, quo minus Hiorvardum & Skuldam Rex convivialis impensæ deliciis, ut Saxo loquitur, profecutus fuerit, magnâ parte comitatûs eorum intra mænia, imò inter palatia, receptâ: qui autem in tentoriis delituerunt, non prius prodire poterant, quam signum esset datum, ne intemptivâ eruptione insidias proderent. Igitur qui Hiorvardo ministrârunt, eumque in convivium secuti sunt, noctu cubilibus dilapsi regiam forsân petiverunt, reliquis militibus per apertas portas intromissis: quocunque modo insidiæ in apertum tandem certamen eruperint, pro certo constat omnes Athletas in aciem prodisse, editâque ingenti strage ad ultimum unâ cum Rege suo occubuisse. Verum cum in quibusdam noster scriptor à Saxone dissentiat, placet ea adscribere, non eâ intentione ut hoc vel illud magis probem, cujus mihi nulla certa

notitia. Primus Hialtius Regiâ excelsus intra tentoria Skuldæ conditum militem observâsse memoratur: ne tamen rem non satis compertam referret, vel pavoris indicia proderet, dissimulato periculo ad pellicis (sua enim singulis Athletis pellex erat) thalamum processit; quam à complexu discedens sciscitabatur, utrum duos, singulos duos & viginti annos natos, an unum octogenarium mallet? duos juvenes uni filicernio præferentem admorso naso mutilavit; provisorum confessus, ne formæ decus rixis jurgio & cædibus in posterum ansam præberet. Illa truculentiam qvesta nihil aliud responsi accepit, quàm fatum instans etiam ad ea adigere, quæ aliàs nunquam decreta essent. Inde ingressus ad Regem, ubi campos omnes milite coöpertos viderat, monet adesse sororem, tributa tam diu dilata novissimè pensaturam: totam Regiam à milite circumfessam: planitiem armatis refertam: hortatur deinde milites, ut intrepidè pro Rege latera sua hostium gladiis objiciant, memores beneficiorum, quæ hac occasione quam re-

ctissi-

certissime rependi possint : prodigia quidem multa, sed neglecta, præcessisse, hanc ultimam ipsis noctem futuram portendentia : providendum ne inulti moriantur; nec incruentam victoriam, rebellibus proditoribus, non justis hostibus, relinquant. Neque Hrolfus neque satellites idolorum cultui unquam dediti fuisse traduntur; vires corporis, & insita animi fortitudo, singulis numen erat. Nomina verò duodecim Athletarum hæc referuntur : Hromundus Durus. Hrolfus Sagittarius. Svipdagus. Beigadus. Hvitferkus. Haklangus Acer. Hardrefill. Hakius Vegetus. Vottus Magnus. Storolfus. Hialtios Generosus, & Bodvar Biarcius: (Biarcho Saxoni.) illud cognomen ei inditum est postquam aulam Hrolfi ingressus est, eò quod omnes illius Berserkos expulerit, quosdam etiam vitâ privârit, cum ipsi admodum impares, fastu tamen elatiores essent. Rex, ut præsens periculum instare animadvertit, loco mirâ alacritate exfiliit; non tanquam ad vitæ discrimen aut certissimam mortem,

fed splendidum convivium iturus : En, inquit, nunciate Hiorvardo, nos prius genio indulturos, postea certa ipsis virtutis nostræ indicia relicturos. Atque his dictis ad epulas & convivium revocatos satellites magnâ festivitate excepit. Inde in prælium itum : ingens ubiqve edita strages. Rex ipse in medias turmas in- vectus dignam fastigio suo pugnam edidit. duodecim eum virorum robore præditum, ipsi Athletæ testabantur. Et jam Hiorvardiani paulum retrocedere cæperunt ; nam visus est Regem quoqve se verteret immanis ursus præcedere, qui obvios omnes pedibus contrivit, adeò ut cominus accedere singuli vererentur. Athletæ interea in medios hostium manipulos facto globo irruunt. Sternuntur ab utroqve latere Hiorvardianæ copiæ, quoad universâ acies inclinaret. Tum Hialtius Bodvarem Biarkium prælio exesse deprehendens, valdè indignatus, apud Regem de tanti herois ignaviâ queritur, qui præter morem jam se ex acie subdu- xerit, summo discrimine instante. Rex neqva-

neqvaqvam culpandum asserit; se enim ipsius virtutis tot documenta habere, ut certus sit, ubicunqve se contineat, majore id fieri suâ suorumqve utilitate, quam si præsens in acie staret. Negat itaqve interpellandum. Non acquievit Hialtius monitis Regis, sed digressus è bello ad inqvirendum Biarkium in Regiam tendit: ubi cum otiosum offendisset, cum merita in eum Regis, tum propriæ virtutis, eo tenus invictæ, fiduciam novâ inertiam mutatam, & commilitonum spem exprobravit. Ingemiscens igitur Bodvar, illico furrexit: expositâqve facinorum suorum Iliade, constare ait, nullâ se formidine teneri, neqve enim ignem vel arma unqvam fugisse, nec invictum Agnaris Berferki, (apographum habet Angantyrus, fortè incuriâ librarii) ejusdemqve Regis, robur manus suas effugisse: prodesse jam ipsi (Hialtio) arctum societatis nexum; aliàs neminem, præter solum Regem, impunè se exciturum fuisse: verum neqvaqvam tam utilem quam fidellem eum Regi suo operam hac provocatione præstitisse; nam eò rem reda-

etiam, ut de eventu pugnae dubitandum foret, ni intempestivâ interpellatione se turbâset: jam verò hostium cadavera fortitudinis suae testes habiturum; quamquam longè minus eos catervatim sterno, quàm intra Regiae parietes pro tempore delitescendo, se profecturum sciat. Hialtius errorem confessus, obcæcari homines, quos fata urgent, respondit. His dictis in aciem se uterque confert. Id egerat Bodvar quod alias nunquam; nam cum esset res cum iis hostibus, qui non virtute, sed præstigiis & incantamentis bellum gererent, occupavit prius harum artium certamen, virtutem sociorum soli numero hostium, non item malis Dæmonibus, oppositurus, tantumque profecit, ut non solum omnem veneficarum vim eluderet, sed etiam urfi simulachrum ad defensionem Regis incantamentis exciret, quod plures hostium prostertere visum est, quam Rex cum omnibus pugilibus. Verum postquam accitu Hialtii in pugnam progressus est, nullus amplius urfus Regem præcedere visus est. Tunc primum Skulda
 cum

cum incantatricum collegio in unum tentorium, colore nigrum, congregato, artes non absque fructu exercere cæpit. Editus locus, theatri instar, pro more erectus erat; ibi ritus & cerimonix, quæ ad id requirebantur, celebratæ sunt. Visus inde frendens aper exercitum Hiorvardi præcedere, nec minorem stragem edere quam ursus, qui Hrolfum prius tutatus est. Tantis præstigiis à parte Hiorvardi certatum est, ut qui gladiis Hrolfianorum occubuerant, redivivi pugnare viderentur. Id Hialtio questus Biarkius memorat Hiorvardum Regem in acie sibi obvium lethali se vulnere fauciasse; se verò pedem manumque ei abscidisse, ictumque inflixisse, quo humerus latusque diffusa sint, exanimemque ad ultimum cecidisse visum: jam verò redivivum inter confertissimos pugnam restituere: se verò frustra tot millia cedere, cum loco unius, quem in Orcum mittat, tres iterum redivivi se impetant, feriantque. Atque hic sensus est Saxonis, dum hanc historiam è carminibus pri-

priscis , quæ Biarkamäl nuncupantur,
metricè vertit his verbis:

*Non meminere certamen agi, quo prom-
tius esset*

*Alternare enses , partiri que ictibus
ictus.*

*Dans unum tres accipio : sic mutua
Gothi*

*Vulnera compensant : sic dextra po-
tentior hostis*

*Vindicat acceptam cumulado fanore
penam.*

Sensum carminis prisci minus affec-
tus videtur; qui in hac historiâ, licet car-
men interierit, tamen accuratè expo-
situs est. Johannes Gothus historiæ Svec-
Gothicæ Lib. II. cap. XXII. hæc ad gen-
tis Danicæ fugillationem more suo trans-
tulit. Verum hæc, quæ exponimus, tra-
dunt, quod Biarkius vim Dæmoniacam
agnoscens, Odinum tantorum prodigio-
rum auctorem prædicaverit: quem idcir-
co inquirens, si offerretur aut appareret,
non unô mortis genere se affecturum mi-
natus

natus sit: quod si virtute, non magicâ vi certatum animadvertisset, non utique Odino hostium fortitudinem imputâisset. Confirmat conjecturam Saxonis carmine comprehensa relatio, variis doctissimorum virorum commentariis illustrata, clarissimiq; Stephani Notis in Saxonem, pag. 78, ad pag. 37. lin. 41 & seqq. inserta. Carminis initium ita sonat:

*Adde oculum propius, Et nostras
prospice chelas,
Ante sacraturus victricis lumina signo,
Si vis presentem tuto cognoscere Mar-
tem.*

Tum Biarcho:

*Si potero horrendum Friggæ spectare
maritum. &c.*

Cætera non persequar; cum constet etiam ex Saxone omnes editâ memorabili pugna ad unum occubuisse; atque adeò ad mortem obstinatos, ut nemo Regi superstes esse sustinuerit. In eo tamen memoriæ nostræ dissentiant, quòd cum Saxo Hiorvardum Hrolfo superfu-
isse

iſſe tradat ; iſtæ acie occubiſſe memo-
 rent : Skuldamqve exiguo tempore in
 imperium & opes fratris ſucceſſiſſe ; nec
 feliciter adminiſtrâſſe. Nam poſt exi-
 guum tempus Elgfrodus & Thorer Cani-
 pes Veſtro-Gothiæ Rex cum ingentibus
 copiis in Daniam profecti, ſe cum Voggo
 duce exercitûs, quem Regina Yrſa è Sve-
 ciâ ſub auspiciis (ut videtur) filii ſui Ey-
 ſteini Sveciæ Regis, miſerat, conjunxe-
 runt: Skuldamqve ex improviſo, ante-
 quam ad notas artes confugiendi copia
 foret, adorti, captivam duxerunt, va-
 riisqve ſuppliciorum generibus affectam
 morte mulctârunt, occiſis quotquot ab
 ejus partibus ſtare comperiebant, Reg-
 numqve filiabus Hrolfi reſtituerunt: qui-
 bus verò poſtea nupſerint, nuſquam in-
 venio literis proditum. Diviſum fuiſſe
 regnum conſtat, nam in Scaniâ regnabat
 Haraldus Grandævus Halfdani Strenui
 pater, Ivaris Vidfamii avus, & Gudriö-
 dus frater ejus, & quidam nomine Haki-
 us, alibi in Daniâ Frodius Sextus Hrær-
 cki Slaungvanbaugii avus. Sialandiam
 tenuit Hreidar, & qui eum occidit Hiór-
 lei

leifus Mulierofus. Alibi regnârunt Ey-
 steinus & Sölvius de Niardeya. Jutiam te-
 nuit Heidrekus Ulfshamus. Consenta-
 neum tamen est, eas quibusdam ex his
 matrimonio junctas fuisse. Discretis tu-
 mulis Rex, singulique Athletæ conditi
 huic scriptori dicuntur, quod tamen cum
 Historiâ Thordi Hredæ & Landnamâ
 non consistit; sic enim narrant. Vir
 quidam Islandus, nomine Skeggius, de
 provinciâ Midfiordensis dictus, cum ab
 expeditione piraticâ e mari Balthico in
 Daniam rediisset, ad tumulum Hrolfi
 Krakii aperiendum se contulit, subiitque,
 & conspexit singulos sellis infidentes, gla-
 diis accinctos, omniqve armaturâ con-
 spicuos: nec ultra aggredi ausus, ad adu-
 landi artem se contulit, promittens Re-
 gi famam ejus se dispersurum, laudum-
 que præconia latè celebraturum. Cre-
 ditum est, mortuos non solum posse mu-
 tuas audire & reddere voces, sed etiam
 laudum & posthumæ famæ cupidine du-
 ci; idquod Hrolfus suo exemplo com-
 probâsse visus est: nam gladium Skofnung
 Skeg-

Skeggio porrexit, quem ille muneris loco summâ cum alacritate accepit. Inde ad Bodvarem conversus, enssem quoque ejus Löfium appetivit; qui torvo illum aspectu deterruit, insurgere paratus. Verum Hrolfo defensore non solum tutus evasit, sed etiam Hialtii securi magnâque opum vi potitus exivit. Fidem facit relationi ipsius Skeggii in exponendo moderatio, cum tanti facinoris gloriam suis viribus non adscripserit: secus ambitionis suspitione non cariturus. Confirmat quoque diuturna gladii possessio, quo quamdiu vixit, usus est. Venenatus erat; capuloque, quemadmodum de Achillis perhibent, abditum antidotum, Laxdæla vivum lapidem appellat; quo vulnera ab illo inflicta, cæteroquin omnem curam respuentia, ægritudine repente sopita, sanabantur. Cautiones in illo tractando observandæ erant; ne à solis radiis capulus unquam illustraretur; nec præsentibus fæminis educeretur; Evaginatus, sanguine propitiaretur: id quod Skeggius adeo anxie observavit, ut cum semel adversus

in-

infignem athletam Thordum Hredam, ad hospitem quendam, nomine Thorhallum, diverfantem, cum haut paucis armatis moveret, auxiliisque affluentibus, & interveniente compositione proposito frustraretur, gladium, quem in cassum eduxerat, præciso capite infidi Thorhalli, qui hospitem Thordum quantum in hostem proditurus erat, ipsius sanguine roraret. Eundem etiam filius ejus Eidus, à cognitione juris juridicus dictus, post mortem patris gessit, Thorkelique Ejulfi filio, Arii Polyhistoris proavo, eum ad occidendum Grimum quendam de Kroppio, ob cædem filii ejusdem Eidi exulem, donavit: qui exulem quidem uno vulnere fauciavit, sed viribus ejus succubuit, donatusque vitâ, adhibitâ latente sub capulo medicinâ, eum sanavit. Ad ultimum cum in sinu Breidafiordensi naufragio periret, gladius transtro alligatus cum scapha ad insulam quandam expulsus nomen ei de suo indidit, quo Sköfnungsey in posterum hodieque usurpatur. Post mortem Thorkelis ad filium ejus Gellerem gladii possessio pervenit. Is

primum in Norvegiam navigans Sanctum Olafum altera vice filium ejus Regem Magnum bonum adiit, & inter alia magnifica munera 12 uncias auri ab eo accepit: Cumque in Islandiâ ad senectutem usque remansisset, tandem in Norvegiam profectus, inde Romam ad Apostolorum limina, in reditu in Daniâ longo morbo affectus, post adhibita æternæ salutis media, Roschildæ conditus est. Illuc secum Sköfnungum devexerat, nec ejus recuperandi copia postea hæredibus ejus unquam facta est. Atq; ita in Daniam, unde avectus erat, restitutus, apud gentem illam remansit. Hrolfi Krakii memoria ad omnem posteritatem celebris, in aulâ etiam Granmaris Sudurmanniæ in Sveciâ Regis, reculta legitur; cum ipsius filia Hildegunna in convivio splendidissimo, assumpto cratere argenteo, meroque repleto Hiörvardum Regem accessit, propinavitque ei ejusque comitibus, hac verborum formulâ: Avete omnes Ylfingi: memoriæ Hrolfi Krakii dicatum esto. Refert etiam historia S. Olafi Norvegiæ Regis, eum, cum quæ-
 rere.

reretur, quemnam ethnicorum Regum
 potissimum imitari vellet? respondisse:
 nec se Regum, nec hominum ullum
 à vero Dei cultu alienum, sectaturum;
 si tamen aliquem, salvâ Christianâ religi-
 one, mores certè & magnificentiam
 Hrolfi Krakii æmulari velle. Unde ap-
 paret, quàm celebre Regis Hrolfi no-
 men, quàmque prospera ejus fama &
 posthuma memoria omni Se-
 culo viguerit.

INDEX RERUM MEMORABILIUM.

A.

- A**ccipitrum certamen. pag. 150.
 Adels Sveciæ Rex 43. Yrsam sibi matrimonio jungit 43. Regem Helgium dolo interimit. 51. Adelfis elogium 35. Quomodo Hrolfum Krakium exceperit. 142. seq. fuit Pythicis artibus deditus 148. Hrolfi in campis Fyrensibus strategemate superatur. 155.
 Agnar Hroaris filius 26.
 Agnares plures ibidem.
 Anglo-Saxonum cum Hroare & Helgio Synchronismus 26. seq.
 Angli Danorum auspiciis olim pugnarunt 29.
 In Angliâ suos fiduciarios habuerunt Reges Daniæ 28.
 Apparis, vid. Præfat.
 Armillâ unâ dimidium Daniæ permutatum 22.
 Ars Seidica seu incantatoria 11.

Augn

Augn Nordrii Regis Filia Hroari nu-
bit 22.

Athletarum Hrolfi Krakii numerus, no-
mina & ordo 167. Mors 173.

B.

Bera Bödvaris Biarkii mater 80. Biör-
no Regis Hringi filio in Juventâ fa-
miliaris ibid. cum eo diris devoto
convescit 83. ad epulum urfinum à
Reginâ Hvita adigitur 90. Tres fili-
os, & ex his duos monstrosos, parit 91.

Berferkorum descriptio 49.

Berferkorum Adelfis cum Svipdago pu-
gnæ variæ 58. seq.

Berferkorum Hrolfi Krakii insolentia à
Bodvare Biarkio repressa. 129.

Biörnus Biarkii pater 77. à noverca ad
incestum sollicitatur 82. Constantis-
simè renuit ibid. Diris devotus in
ursum transformatur 83. cum Bera
in antro convescit 83. Eam futura
edocet 87. Capitur & occiditur 88.

Bödvaris Biarkii genus. 77. Nativi-
tas. 91. De Hvitâ venefica ultio-
nem sumit 102. Ejus cum fratre Elg-

frodio colloquium 106. Hauſto ex
 ſurâ pedis ejus liqvore corroboratur
 107. V. Præf. In Gothiâ pro fratre ab-
 ſente excipitur 109. Satellitio regis
 Hrolfi ſe adjungit 114. Hottum li-
 berat 115. Lamiam tranſfigit 122.
 Berferkos ſuperat 129. Regem ad
 iter in Sveciam hortatur 132. In-
 cendio fortiter erumpit 150. Ejus
 in ultimo prælio artes 169. Vitæ
 ejus epilogus à Saxone metricè ver-
 ſus 171. ſeqq.

C.

Cænacula priſcorum Regum qvalia 12.
 Cibum denegare olim magnatibus inho-
 neſtum. 8.

D.

Daniam falſò ſugillat Joh Gothus 172.
 vid. & Præfat.
 Daniæ Regum fiduciarii erant olim An-
 gli 28.
 Drifa Regis Hrolfi filia Bodvari Biarchio
 in matrimonium data 131.

E.

Elgfrodus naſcitur 91. à matre diſcedit
 91,

92. Latrocinium exercet 93. seqq.
 Fratrem Thorerem ut exceperit 94.
 Bodvarem Biarchium liqvore ex su-
 râ pedis sui corroborat 107. V. Præf.
**Expeditionis Svecicæ Hrolfi Krakii causa
 & celebritas 159.**

F.

Frodius Quartus. 1.

Frodius Quintus 2. fratrem Halfdanum
 sceleratè opprimit ibid. Ejus liberos
 ad necem qværit ibid & seqq, Vir-
 filis artibus eluditur 5. 6. & seqq.
 Veneficam ad eos prodendos condu-
 cit 11. iterum frustratur 12. in con-
 vivio, auspice Reigino debitas par-
 ricidii pœnas luet 18.

**In Fyrensibus campis Hrolfi Krakii cum
 Adelse congressus & Strategema
 152. seq.**

G.

**Generosi cognomen Hialtio à Krakio in-
 ditum, & qvare 131.**

**Gothorum ritus priscus in rege creando
 96. Gladium alterius servare qvan-
 do subjectionis nota 75.**

Gladius Bodvaris quomodo tractandus.
v. Lofius.

Gullinhialtius ensis 126.

H.

Habrök regius accipiter 141.

Hela, antiquorum Proserpina 16.

Halfdanus secundus à fratre Frödio quinto sceleratè opprimitur 2.

Heidis celebris incantatrix à Frodio Quinto conducta 11. ejus ars Seidica ibid. seqq.

Helgius & Hroar ad necem quæeruntur, 2 seq. artibus Virfilis absconduntur 4. seq. nomina mutant 8. Sævarem comitem accedunt ibid. genus dissimulant 9. Dementiam simulant ibid. de Frodio parricidii pænas sumunt 18.

Helgius solus Daniæ imperat 22. Olufam Superbam uxorem poscit 30. ab illâ indignè tractatur 32. eam arte circumventam opprimit 46. Yrsam filiam uxorem ducit 39. eam dimittit 42. Skuldam gignit 46. V. Præf.

Iu

- In Sveciam proficiscitur 48. Dolo Adelfi interficitur 51.
- Hroaris indoles 21. Is Augnem Nordrii Regis filiam uxorem ducit 23. Regnum cum fratre permutat ibid.
- Hleidargardus sev Lethra 74.
- Hringus Uplandarum Rex 77. Ejus secundæ nuptiæ 79. Ejus filius Biornus vid. Biornus.
- Hrokus Sævaris filius 22. Ejus indoles ibid. Hroarem & Helgium de armillâ sollicitat 23. Repulsam patitur ibid. eam perdit 24. Pede truncatur ibid. capitur & supplicium luet 25.
- Hottus à Bodvare liberatus 115. Hialtii nomen assumit 126.
- Hranus Krakium hospitio excipit ac variis modis exercet 135. seq. Quisnam ille fuerit 158.
- HROLFUS KRAKIUS** nascitur 39. ejus mores ac elogium 69. legationem in Sveciam parat 73. Hleidargardum instaurat 74. Hiorvardum astu subjugat ibid. ejus moderatio 117. 127. 130. in Sveciam proficiscitur 134. à Hranio in viâ cum comitatu excipitur

pitur & variis modis exercetur 135.
 seq. aulæ Adelfis pomposè adæquitat
 141. pompæ descriptio ibid. Vulca-
 nium experimentum eludit ac ig-
 nem transfiliit 148. Ejus in campis
 Fyrensis discrimen & strategema
 154. seq. posthuma fama, celeberrima
 177.

Hvita Regis Hringi Regina 79. ejus in
 privignum diræ 82. Condignum sup-
 plicium de ea sumtum 102.

I.

Ingiialldus Starkadi alumnus 1.

Iver Widfadmius 28.

Incendio perit Frodius Qvintus 18.

Incendium effugiunt Hrolfus & athletæ
 150.

K.

Krakius v. Hrolfus Krakius.

Lethra. v. Hleidargardus.

Lovius Bodvaris ansis describitur 104.

Lamia à Bodvare transfixa 122. qvid &
 qvalis illa fuerit. v. præf.

Nor-

N.

**Nordrius Northumbriæ Rex 21. Ejus
filia Augn Hroari nubit 22.**

O.

**S. Olafi de Hrolfo Krakio testimonium
177.**

**Olufa Superba Saxoniae Regina 30. ab
Helgio in matrimonium poscitur
ibid. illum indigne tractat 32. ab illo
deinde opprimitur 36. Yrsam pa-
rit 37. Indigne eam educat ibid. à
thalamo Helgii separat 41.**

R.

**Regum Angliæ quorundam cum Da-
niæ Synchronismus 26. seq. Reges
Daniæ olim Anglos habuere fiducia-
rios, 28.**

**Reiginus Helgii & Hroaris nutritius 2.
eos ad ultionem stimulat 15. ejus
auspiciis de Frodio Quinto pæna
sumta 22.**

Reigini Logogryphus 17.

De

S.

De Saxicolis vid. præf.

Sævar Comes Hroaris, & Helgii tutor 3 seq.
moritur 22.

Saxonis cum hac historiâ harmonia 19.
seq. 156.

Seidica ars incantatoria 11.

Seofnepryn quid 32.

Skuldæ monstrosus ortus 45. seq. De eo
Judicium vid: in præfat. ea maritum
Hiorvardum adversus Hrolfum con-
citatur 160. Bellum præparat astu ma-
ximô 163. ejus insidiæ deteguntur
166. Suppliciis malè multata perit
174.

Sköfnungi descriptio 156.

Svipus & ejus filii 54.

Svipdagus in aulam Adelfis admittitur
57. ejus cum Berferkis pugnae variæ
58. seq. earum exitus 66. cum fra-
tribus satellitio Hrolfi inscribitur 71.

T.

Thorer Canipes nascitur 91. à fratre Elg-
frodio quomodo exceptus 94. seq.
Rex Gothiæ staturæ beneficio crea-
tur 97.

Wal-

V.

Waltherus hujus historiae author, v. Præf.
Vir fill abstrusarum artium scientissimus

4. ejus in abscondendis pueris calli-
ditas 4. 5. & 6.

Vogus Hrolfo Krakii cognomen imponit
& præmium accipit 147. ejus vo-
tum 148.

Y.

Yrsa nascitur 37. à matre Olufa Superba
ignominiosè educatur 38. ab Helgio
patre abducitur, ei que nubit 39. ab
eo disjungitur 42. in Adelfis thala-
mum tranfit 44. filio varia donat 152.

VIRO NOBILISSIMO ET AMPLISSIMO

Dn. THORMODO TORFÆO,
S. R. M. Rerum Norvegicarum Historio-
grapho, Antiquitatum Septentrionalium Vindici felicissimo,

Inter complura Antiquitatum Monumenta HROL-
FI KRAKII Historiam Latine edenti,

ita applaudit

Thorlefus Haltorius Isl.

Sic decet exanimes vitâ donare triumphos,
Nominaq; infausto penè sepulta rogo,

Pri:

Prisca triumphales stimularunt pectora laudes
 Quæ famæ ravidâ deperiere fame,
 Persvasit cumulos variorum mille laborum
 Gloria, in extremos ambitiosa rogos,
 Quæ non Herculeis ausis, quo sanguine fuso
 Emisti nomen, Dania nostra, Tuum?
 Et quid sollicitus monumenta exempla; tentem?
 Totius numeri KRAKIUS instar erit,
 Ille tuos quondam proceres caput extulit inter
 Dania, dum melius non tibi numen erat,
 Ille animos cælo famamq; æqvaverat orbi
 Et decus & splendor temporis ipse sui.
 Sed quæ multa dies per plurima plaustra laborum
 Condignis meritis nomen ad astra tulit,
 Multa dies iterum miserando funere meruit
 Et caries tanti roserat acta viri.

At tuus invenit calamus, THORMODE, mede-
 lam

Auspiciis cuius KRAKIA fama stabit;
 Te sine, quam variis deluserit artibus ipse
 Flamma vorax HROLFI nomine pasta foret,
 Te sine clausa arvis & cespite tecta Fyrensi
 Magnanimi Regis fortia gesta latent
 Quas tibi, si nosset, vellet depromere grates
 KRAKIUS, auspiciis qui viget usq; tuis?
 Crede mihi laus est famæ: temereq; pusillus
 Nominis impositi præmia Voggus habet
 SKEGGIUS accepit promissæ munera famæ
 Hac, quod non tulerat viribus, arte tulit.

Præmia sed fatis prohibetur reddere iniquis
KRAKIUS; à grata posteritate feres.
Regificum cingat munus tibi brachia Vogge
Eximium fabricæ nobilioris opus;
Delia sed cingat THORMODI tempora laurus
Et doctum circa ludat amœna caput.
Sit bene! Schöfnungi servet de nomine nomen
Insula, cæruleis fluctibus apta qvati.
At mea THORMODI jactet se nomine Thule
Quod pessum nunquam fluctus & unda da-
bunt.
Concelebret merito THORMODUM doctior Or-
bis
Patronum agnoscant rudera prisca suum.

Errores.

Præf. fol. 6, pro Aresum lege Aresium. Præf. fol. 7. lege ex verecundia. Præf. fol. 12. pro consverunt l. consveverunt. Præf. fol. 13. pro præterite l. præterire. Pag. 1. lin. 7. pro qverit l. qværit. p. 2. l. 12. pro Deum l. eum. lin. 19. pro Halfdaniana l. Halfdanina lin. 23. pro signa l. signia. P. 4. l. 19. leg. & prope. P. 6. l. 13. lege salve Rex. P. 17 l. 20. post animadvertit l. Et jam ignem parietes conceperant. P. 26. l. 6. pro plutima l. plurima. lin. 16. pro sint l. sunt. P. 29. l. 5 pro merentur. l. meretur. P. 31. l. 18. pro nuptiorum l. nuptiarum. P. 40. l. 25. pro celere l. celare. P. 47. l. 22. l. se exempturam. P. 50. l. 16. pro decursu l. co-

l. occurſu. P. 54. l. 11. l. jam proveſtæ ætatis. P. 61
 l. 19. l. in ultionem. P. 70. l. 3. poſt formidabi-
 lem l. ſcleratis implacabilem. P. 79. l. 6. pro de-
 clararuri l. declaraturi. P. 81. l. 6. pro obtinebatur
 l. obtinuit. P. 84. l. 10. pro perecrebuit l. percre-
 buit. lin. 19. l. ſeqvitur. P. 87. l. 16. pro adolever
 intintractabiles l. adoleverint intractabiles. P. 96.
 l. 19. poſt conſiliis l. inſtruxit. P. 101. l. 7. l. itaq; &
 ætati. P. 111. l. 1. poſt recufandis muneribus l. &
 honoribus. P. 112. l. 17. pro interrogans deinde ru-
 ſticus l. interrogatus deinde à ruſtico p. 114. l. 23.
 poſt ſubſumſit l. Bodvar. P. 116. l. ult. pro exitum
 l. exitium. P. 124. l. 7. poſt longiore mora l. ina-
 niq; diſqviſitione ſtarene ac curreret. P. 125. l. 1.
 poſt ingenium l. ſibi. P. 136. l. 1. pro magi l. magis.
 P. 146. l. 20. pro improperat l. improperabat. P.
 158. l. 11. poſt felicitatem l. & curſum conſtan-
 tem. l. 22. pro conſtiterunt l. ſubſtiterunt. P. 161.
 l. 11. poſt vereretur l. conchufit. P. 164. l. 7. pro
 ærorumq; l. eorumq;. P. 175. l. 10. poſt Skeggius
 l. de provincia Midfiordo cui præfuit. P. 176. l.
 15. poſt capuloq; l. ejus.

Hi ſunt præcipui errores, qvi Authore longè
 diſſito, vel Correctoris vel Typographi incuriâ
 irrepsère, qvos ideo emendare dignetur
 Benevolus Lector.

Hic liber eſt impreſſus Authoris
 ſumptibus atq; impenſis.

[Faint, illegible text covering the majority of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

[Faint, illegible text at the bottom right corner, possibly a signature or date.]

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

